

Butlletí del Consell General

Núm. 93/2018 *VOLUM 4*

Casa de la Vall, 4 d'octubre del 2018

SUMARI

Article 303. Conveni

1. En cas que els cònjuges o les persones que mantinguin una situació de convivència anàloga vulguin instar de comú acord un procés de separació del matrimoni o la unió civil, d'establiment o de modificació de les mesures a què fa referència l'article 297, o de divorci si no s'ha dictat amb anterioritat una sentència de separació del matrimoni o la unió civil, han d'atorgar i adjuntar a la demanda un conveni que reguli les matèries a què fan referència els articles 52 a 57 de la Llei qualificada del matrimoni. Aquest conveni ha de ser aprovat en virtut de la sentència que posa fi al procés, sempre que els drets dels cònjuges o de les persones que mantenen una situació de convivència anàloga i, si escau, dels fills es mantinguin suficientment protegits.

2. El conveni també es pot presentar mitjançant un escrit conjunt dels cònjuges o de les persones que mantenen una situació de convivència anàloga, en qualsevol moment del procés contenciós, en què han de sol·licitar la continuació del procés de comú acord.

3. Els cònjuges o les persones que mantenen una situació de convivència anàloga han d'acompanyar el conveni amb els documents que acreditin la seva nacionalitat i residència i, si escau, amb els documents que acreditin la celebració del matrimoni i la filiació dels fills comuns, i que permetin valorar la capacitat econòmica de cadascun d'ells, les necessitats econòmiques dels fills a càrrec, i qualsevol altra circumstància que considerin oportuna.

4. En cas que el conveni no compleixi els requisits que estableix l'apartat 1 anterior, el tribunal requereix mitjançant una providència als cònjuges o a les persones que mantenen una situació de convivència anàloga que dins el termini de tretze dies hàbils atorguin i presentin un nou conveni que contingui les addicions, supressions o modificacions oportunes. En cas contrari, el tribunal, en virtut de la sentència que posa fi al procés, aprova només les disposicions del conveni que si escau compleixin els requisits que estableix l'apartat 1 anterior, i decideix el que correspongui en relació amb les disposicions del conveni que no compleixin aquests requisits, sense quedar vinculat per la conformitat de les parts al respecte.

Article 304. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral

1. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents en què admet o no admet les proves proposades, d'acord amb els criteris de legalitat,

utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

2. El tribunal assenyala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitzen els tràmits d'al·legacions, prorrogables vint dies hàbils més com a màxim en els casos en què sigui menester per practicar les proves admeses.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si el tribunal només ha admès proves documentals el valor probatori de les quals no ha estat impugnat, pot decidir en el mateix aute que no se celebri el judici oral i declarar el procés vist per a sentència.

Article 305. Declaracions escrites de testimonis

1. En cas que el procediment de família no sigui contenciós, i sempre que no s'hi oposi el Ministeri Fiscal, si escau, el tribunal pot admetre com a prova les declaracions escrites de testimonis, sempre que aquestes declaracions estiguin datades i signades pel testimoni, i s'hi acompanyi una còpia del passaport o del document d'identitat del testimoni.

2. El tribunal també pot admetre com a prova les declaracions escrites de testimonis que compleixin els requisits establerts a l'apartat anterior en els processos de separació i divorci del matrimoni o la unió civil, quan s'aportin amb la finalitat exclusiva d'acreditar la causa de la separació o el divorci.

Secció quarta. Sentència i recurs**Article 306. Sentència i recurs**

1. El tribunal dicta la sentència dins els tretze dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral o en què dicta l'aute on decideix que no se celebri el judici oral.

2. Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment de família es pot interposar un recurs d'apel·lació.

3. En cas que les parts hagin sol·licitat l'adopció de mesures paternofiliales que siguin incompatibles amb les mesures de protecció adoptades anteriorment pel batlle competent de la jurisdicció de menors, la sentència no es pronuncia en relació amb aquestes mesures, sense perjudici que resolgui les peticions restants que no siguin incompatibles amb les mesures de protecció esmentades.

Capítol setè. Procediment de modificació de la capacitat**Article 307. Àmbit del procediment de modificació de la capacitat**

1. El procediment de modificació de la capacitat s'aplica als processos en què es pretén obtenir una declaració judicial de modificació de la capacitat de les persones majors d'edat o menors d'edat

emancipades que per qualsevol causa es troben en la situació habitual de no tenir l'aptitud d'adoptar decisions, i en què també es pretén la constitució d'una institució de protecció o de suport, la designació de la persona o les persones titulars d'aquesta institució i, si escau, l'internament de la persona en relació amb la qual es pretén modificar-ne la capacitat.

2. Les persones menors d'edat només poden ser subjecte d'un procés de modificació de la capacitat en els termes que estableix la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

Article 308. Legitimació activa i passiva

1. Poden ser part demandant en el procediment de modificació de la capacitat la mateixa persona interessada, el cònjuge o la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga, els descendents, els ascendents, els germans, el guardador de fet, el Ministeri Fiscal i el ministeri competent en matèria d'affers socials.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, la modificació de la capacitat d'una persona menor d'edat no emancipada només la poden promoure els seus pares si estan habilitats per exercir la pàtria potestat, el Ministeri Fiscal i el ministeri competent en matèria d'affers socials.

3. La persona que és subjecte del procés de modificació de la capacitat ha de comparèixer-hi defensada i assistida per un advocat, que té la consideració de defensor judicial, i, si escau, del procurador, sense perjudici de la intervenció necessària del Ministeri Fiscal.

Article 309. Mesures provisionals

1. La persona o la institució que pretengui instar o hagi instat un procés de modificació de la capacitat pot sol·licitar l'adopció de les mesures provisionals oportunes, a l'efecte de protegir els drets i interessos de la persona que és o serà subjecte d'un procés de modificació de la capacitat, abans de la presentació de la demanda, conjuntament amb la demanda o en qualsevol moment posterior, sempre que sigui durant la tramitació del procés i abans que s'hagi dictat sentència.

2. Si la sol·licitud de mesures provisionals es formula abans de la presentació de la demanda, se n'atribueix el coneixement al tribunal al qual correspon per torn, que també esdevé competent per tramitar i resoldre el procés de modificació de la capacitat de què portin causa les mesures provisionals. Si la sol·licitud de mesures provisionals es formula conjuntament amb la demanda o en qualsevol moment posterior, és competent per tramitar-la i resoldre-la el tribunal que conegui el procés de

modificació de la capacitat de què portin causa les mesures provisionals.

3. Un cop rep la sol·licitud de mesures provisionals, el tribunal cita les parts i el Ministeri Fiscal a una audiència. Aquesta audiència s'ha de celebrar dins els cinc dies hàbils següents al dia en què s'hagi presentat la sol·licitud de mesures provisionals, i les parts han de comparèixer-hi assistides del defensor judicial i, si escau, del procurador.

4. Durant l'audiència, les parts poden fer les al·legacions i proposar els mitjans de prova que considerin oportuns, i en concret la part que sol·licita les mesures provisionals ha d'aportar, en la mesura que sigui possible, un certificat del facultatiu corresponent que justifiqui la necessitat i l'oportunitat d'aquestes mesures.

5. Després d'escoltar les parts i el Ministeri Fiscal, i després d'examinar els documents que s'hagin aportat, el tribunal resol la sol·licitud de mesures provisionals mitjançant un aute en el mateix acte o, com a màxim, dins els cinc dies hàbils següents.

6. Les al·legacions de les parts i la decisió del tribunal no són vinculants per a les pretensions que s'exerceixin en el procés de modificació de la capacitat de què portin causa les mesures provisionals, ni per a la sentència que dicti el tribunal al terme d'aquest procés.

7. Si el tribunal, d'ofici o a instància de part, decideix practicar una prova que no es pugui portar a terme durant l'audiència, assenyalava una data per fer-ho al més aviat possible. Un cop s'ha practicat la prova, la trasllada a les parts i al Ministeri Fiscal perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de cinc dies hàbils. El tribunal resol la sol·licitud de mesures provisionals mitjançant un aute dins els cinc dies hàbils següents.

8. Les mesures provisionals que el tribunal adopti queden sense efecte si en el termini de vint dies hàbils des que s'han pres qualsevol de les parts no presenta la demanda del procés de modificació de la capacitat de què porten causa. També queden sense efecte quan les mesures provisionals siguin substituïdes per les mesures que estableixi la sentència que dicti el tribunal al terme d'aquest procés, o quan finalitzi per qualsevol altre motiu.

9. Mentre no hagin quedat sense efecte, les mesures provisionals adoptades poden ser modificades pel tribunal si té lloc un canvi significatiu de les circumstàncies que es van tenir en compte per prendre-les. La modificació de les mesures provisionals es regeix pel mateix procediment establert als apartats 3 a 7 anteriors.

10. Durant la tramitació del procés de modificació de la capacitat i abans que s'hagi dictat sentència, el

tribunal també pot adoptar d'ofici les mesures provisionals oportunes a l'efecte de protegir els drets i interessos de la persona que és subjecte d'aquest procés. En aquest cas, regeixen els apartats 3 a 9 anteriors, en el que siguin aplicables.

Article 310. Demanda

1. El procés que se substancia pel procediment de modificació de la capacitat s'inicia amb la demanda en què s'han d'indicar les dades i les circumstàncies que permeten identificar la persona subjecte del procés de modificació de la capacitat, els seus parents més pròxims i el facultatiu tractant, i el domicili o la residència on poden ser emplaçats.

2. A la demanda també s'ha de designar la persona o les persones proposades per ser titulars de la institució de protecció o de suport, i justificar-ne la idoneïtat a aquest efecte; hi ha d'haver la motivació necessària d'acord amb la modificació de la capacitat sol·licitada; s'hi han de proposar les proves que es considerin oportunes; i, en la mesura que sigui possible, s'ha d'acompanyar d'un certificat del facultatiu corresponent relatiu a les capacitats físiques, psíquiques i sensorials de la persona en relació amb la qual es pretén la modificació de la capacitat.

Article 311. Contesta i reconvecció

1. Un cop admesa la demanda i dins els cinc dies hàbils següents, el tribunal la trasllada personalment a la persona subjecte del procés de modificació de la capacitat perquè la contesti en el termini de tretze dies hàbils, i la informa del seu contingut i del dret a ser assistida d'un defensor judicial. Si no pot o no vol designar un defensor judicial, el tribunal li'n designa un d'ofici.

2. Un cop admesa la demanda i dins els cinc dies hàbils següents, el tribunal també la trasllada al Ministeri Fiscal, llevat que hagi instat el procés, perquè comparegui en el procés i la contesti en el termini de tretze dies hàbils.

Article 312. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral

1. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents en què admet o no admet les proves proposades, d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

2. El tribunal assenyala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitzen els tràmits d'al·legacions, prorrogables vint dies hàbils més com a màxim en els casos en què sigui menester per practicar les proves admeses.

Article 313. Especificitats durant el judici oral

1. Durant el judici oral, el tribunal ha de procedir al reconeixement judicial de la persona que és subjecte del procés de modificació de la capacitat i l'ha de consultar en relació amb la persona o les persones proposades per ser titulars de la institució de protecció o de suport.

2. El tribunal també ha d'escoltar la persona o les persones proposades per ser titulars de la institució de protecció o de suport i, si ho considera oportú, pot escoltar els parents més pròxims i el facultatiu tractant de la persona que és subjecte del procés de modificació de la capacitat.

3. Durant la tramitació del procés de modificació de la capacitat s'ha d'encomanar, d'ofici o a instància de part, un dictamen pericial d'un facultatiu independent. El perit designat ha de ratificar aquest dictamen durant el judici oral, i n'ha d'exposar el contingut i les conclusions.

Article 314. Supòsits excepcionals

1. El tribunal pot prescindir, excepcionalment, de traslladar i informar la persona subjecte del procés de modificació de la capacitat del contingut de la demanda, i de consultar-la en relació amb la persona o les persones proposades per ser titulars de la institució de protecció o de suport, si conclou raonablement que aquestes actuacions li poden ocasionar un perjudici greu, o si del certificat del facultatiu corresponent o del dictamen pericial que consta en autes es desprèn que no està en disposició de prendre'n coneixement, malgrat se li hagin posat a l'abast, si és possible, tots els suports necessaris a aquest efecte.

2. En els casos que estableix l'apartat anterior, la demanda i la sentència es fan saber al defensor judicial i a les altres persones que el tribunal entengui eventualment que són indicades a aquest efecte. La mateixa excepció es pot aplicar als tràmits previstos a l'apartat 3 de l'article 309 i a l'article 313.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, el tribunal sempre ha de procedir al reconeixement judicial de la persona que és subjecte del procés de modificació de la capacitat.

Article 315. Sentència i recurs

1. El tribunal dicta la sentència dins els tretze dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral. La sentència ha de determinar l'extensió i els límits de la modificació de la capacitat, la constitució de la institució de protecció o de suport en funció de la modificació de la capacitat establerta i la designació de la persona o les persones titulars d'aquesta institució, o la rehabilitació de la pàtria potestat o la pàtria potestat prorrogada, si escau, i la procedència

o no de l'internament de la persona amb la capacitat modificada.

2. Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment de modificació de la capacitat es pot interposar un recurs d'apel·lació.

3. El tribunal dona possessió del càrrec a la persona o les persones titulars de la institució de protecció o de suport, i designa una nova persona o unes noves persones en cas de cessament, d'acord amb les normes de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

Article 316. Pretensions accessòries

1. Les pretensions relatives a la guarda de la persona sotmesa a una institució de protecció o de suport, inclòs l'establiment eventual d'un règim de visites i el pagament d'una pensió d'aliments, es resolen en execució de la sentència que ha establert la modificació de la capacitat d'aquesta persona, llevat que la persona o les persones titulars d'aquesta institució hagin instat un procés que se substanciï pel procediment de família i en què es plantegin aquestes pretensions.

2. El tribunal competent pot segregar en el temps les decisions relatives a la guarda de la persona sotmesa a una institució de protecció o de suport, al règim de visites i a la pensió d'aliments.

Article 317. Revocació o canvis en la modificació de la capacitat

1. Les persones o les institucions esmentades a l'apartat 1 de l'article 308, i la persona o les persones que tinguin la representació legal o la guarda de la persona amb la capacitat modificada, poden sol·licitar la revocació o canvis en la declaració judicial de modificació de la capacitat, de manera que se n'ampliïn o redueixin l'extensió o els límits que se'n deriven, en els termes que estableix la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

2. El procés de revocació o de canvis en la modificació de la capacitat es regeix per les normes dels articles 309 a 315, en el que siguin aplicables.

3. La sentència ha d'establir si revoca o canvia la declaració judicial de modificació de la capacitat, i ha de determinar, si escau, l'ampliació o la reducció de l'extensió o els límits de la capacitat modificada establerts amb anterioritat.

Article 318. Declaració de prodigalitat

1. Els processos que tenen com a objecte la declaració de prodigalitat d'una persona se substancien d'acord amb les normes sobre el procediment de modificació de la capacitat que estableix aquest capítol, en el que siguin aplicables, amb les especialitats que preveu aquest article.

2. Poden ser part demandant en els processos que tenen com a objecte la declaració de prodigalitat el cònjuge o la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga, els descendents i els ascendents que rebin aliments del presumpte pròdig o que puguin reclamar-li aquests aliments, i els seus representants legals, i si aquests representants legals no ho fan, el Ministeri Fiscal.

3. La sentència que declara la prodigalitat d'una persona ha de determinar la constitució de l'organisme de protecció o de suport i la designació del curador, l'àmbit en el qual el pròdig pot o no pot gestionar els seus interessos patrimonials i l'àmbit en el qual necessita l'assentiment del curador.

Capítol vuitè. Altres procediments especials

Article 319. Altres procediments especials

Els procediments especials que es preveuen en normes diferents d'aquesta Llei se substancien d'acord amb les normes sobre el procediment abreujat que estableix el títol quart, amb les especialitats relatives a aquests procediments especials.

Títol VI. Recursos contra les resolucions processals

Capítol primer. Disposicions generals

Article 320. Dret i finalitat dels recursos

1. Les parts poden interposar els recursos previstos en aquesta Llei i les altres lleis aplicables contra les resolucions del tribunal, del secretari judicial, del saig o del notari que els siguin desfavorables.

2. El recursos tenen com a finalitat obtenir un nou pronunciament mitjançant la revisió de la resolució recorreguda, d'acord amb les pretensions formulades per les parts.

Article 321. Termini per interposar els recursos

El termini per interposar els recursos contra les resolucions del tribunal, del secretari judicial, del saig i del notari es compta a partir de l'endemà del dia en què es notifica la resolució o l'acord recorregut o, si escau, a partir de l'endemà del dia en què es notifica l'aute o l'acord de rectificació o aclariment, o en què es resol la petició de rectificació o aclariment.

Article 322. Efectes dels recursos

1. La interposició d'un recurs de reposició no té efecte suspensiu en relació amb la resolució recorreguda.

2. La interposició d'un recurs d'apel·lació té efecte devolutiu, i també té efecte suspensiu en relació amb

l'eficàcia de la sentència recorreguda si és estimatòria de la demanda, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixin altrament.

Article 323. Desistiment dels recursos

1. Les parts poden desistir del recurs que han interposat abans que es dicti la resolució que hi posi fi, d'acord amb les normes d'aquesta Llei.
2. El desistiment concerneix els pronunciaments de la resolució que hagin estat recorreguts per la part que desisteix, els quals esdevenen fermes. Tanmateix, el tribunal resol els pronunciaments de la resolució que hagin estat recorreguts per les altres parts.

Capítol segon. Recurs de reposició

Article 324. Resolucions susceptibles de recurs

1. Es pot interposar un recurs de reposició contra les providències i els autes no definitius que dicti el tribunal, davant el mateix tribunal que els ha dictat, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables no admetin la possibilitat d'interposar cap recurs contra aquestes resolucions.
2. També es pot interposar un recurs de reposició contra les interlocutòries i els acords no definitius que dicti el secretari judicial, davant el mateix secretari judicial que els ha dictat, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables no admetin la possibilitat d'interposar cap recurs contra aquestes resolucions.

Article 325. Tramitació i decisió del recurs

1. El recurs de reposició s'interposa en el termini dels tretze dies hàbils següents al dia en què es notifica la resolució objecte de recurs, mitjançant un escrit en què ha de constar la fonamentació del recurs, i s'hi ha d'adjuntar una còpia de la resolució objecte de recurs.
2. Un cop el tribunal o el secretari judicial ha admès el recurs de reposició, el trasllada a les altres parts personades en el procés perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Posteriorment, el tribunal o el secretari judicial decideix mitjançant un aute o un acord, respectivament, dins els tretze dies hàbils següents.
3. Contra l'aute o l'acord que resol el recurs de reposició no es pot interposar cap altre recurs, sense perjudici que es puguin reproduir els motius que l'han fonamentat en virtut del recurs d'apel·lació que s'interposi eventualment contra la resolució definitiva que posi fi al procés.
4. Les disposicions dels apartats 1 a 3 anteriors no són aplicables en els casos en què el recurs de reposició s'interposi oralment d'acord amb aquesta Llei. En aquests casos, el recurs de reposició es

tramita i resol en el mateix acte, amb l'audiència prèvia de totes les parts personades a la vista, l'audiència, la compareixença o el judici oral en què s'hagi interposat.

Capítol tercer. Impugnació dels acords del secretari judicial, del saig i del notari

Article 326. Resolucions susceptibles d'impugnació

Es poden impugnar els acords definitius que hagi dictat el secretari judicial i els acords que hagi dictat el saig o el notari.

Article 327. Competència per conèixer i resoldre la impugnació

1. És competent per conèixer i resoldre la impugnació dels acords definitius dictats pel secretari judicial el tribunal del qual formi part o al qual es trobi adscrit.
2. És competent per conèixer i resoldre la impugnació dels acords del saig el tribunal que hagi dictat la resolució judicial de la qual porta causa l'acord impugnat, d'acord amb la Llei del saig.
3. És competent per conèixer i resoldre la impugnació dels acords del notari el tribunal al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària.

Article 328. Tramitació i resolució de la impugnació

1. La tramitació i la resolució de la impugnació dels acords definitius que hagi dictat el secretari judicial i dels acords que hagi dictat el saig o el notari es regeixen per les normes de l'article 325, en el que siguin aplicables.
2. Contra l'aute que resol la impugnació no es pot interposar cap recurs, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixin altrament.

Capítol quart. Recurs d'apel·lació

Secció primera. Recurs d'apel·lació contra les sentències definitives

Article 329. Resolucions susceptibles de recurs

Es pot interposar un recurs d'apel·lació contra les sentències definitives que el tribunal dicti en qualsevol procés, llevat dels processos que se segueixen pel procediment abreujat quan la quantia del procés no sigui superior a 1.500 euros, o pel procediment d'injunció.

Article 330. Àmbit del recurs d'apel·lació

1. El recurs d'apel·lació contra les sentències definitives obre la segona instància del procés, que té com a finalitat la revisió de la sentència en els termes dels pronunciaments que s'hi contenen i que han

estat impugnats, d'acord amb els motius d'apel·lació que formulin les parts.

2. En la segona instància les parts no poden formular peticions, fer valer fonaments de fet o de dret, o proposar proves que no ho hagin estat en la primera instància, llevat que al·leguin fets nous o de nova notícia o proposin la pràctica de proves d'acord amb el que estableix aquesta secció.

Article 331. Competència per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació

1. És competent per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació a què fa referència aquesta secció la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb el procediment que s'hi estableix.

2. El tribunal que hagi dictat la sentència objecte de recurs és competent per conèixer i resoldre les sol·licituds de mesures d'assegurament d'aquesta sentència, si ha estat condemnatòria.

Article 332. Motius d'apel·lació

1. El recurs d'apel·lació contra les sentències definitives es pot fonamentar en la infracció de les normes o les garanties processals i els drets constitucionals, l'error en la valoració de la prova o la infracció de la Llei en la primera instància.

2. Si el recurs d'apel·lació es fonamenta en la infracció de les normes o les garanties processals i els drets constitucionals en la primera instància, l'apel·lant ha d'assenyalar les normes que considera que s'han infringit i argumentar, si escau, la indefensió que ha sofert, i ha d'haver denunciat aquesta infracció en el moment processal oportú.

3. Si el recurs d'apel·lació es fonamenta en l'error en la valoració de la prova en la primera instància, l'apel·lant ha d'assenyalar i argumentar el fonament de dret en què considera que es troba l'error relatiu a la valoració de la prova practicada en el procés.

4. Si el recurs d'apel·lació es fonamenta en la infracció de la Llei en la primera instància, l'apel·lant ha d'assenyalar i argumentar la suposada manca d'aplicació o l'aplicació incorrecta per part del tribunal de la primera instància de la Llei o la jurisprudència de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia sobre la matèria de què es tracta.

Article 333. Proves en la segona instància

1. Les parts poden proposar la pràctica de proves en la segona instància en els casos següents:

a) Quan el tribunal no hagi admès la pràctica de les proves proposades en la primera instància de forma indeguda, sempre que la part interessada hagi interposat un recurs de reposició o hagi formulat la protesta oportuna per poder fer valer la impugnació en la segona instància.

b) Quan les proves proposades i admeses en primera instància no s'hagin pogut practicar, ni tan sols com a diligències per a millor proveir, per qualsevol causa no imputable a la part interessada.

c) Quan les proves es fonamentin en fets nous o de nova notícia, sempre que aquests fets siguin rellevants per resoldre el recurs i hagin tingut lloc o s'hagin conegut quan la part interessada ja no ha estat en disposició de sol·licitar la pràctica de diligències per a millor proveir.

2. El demandat que sigui rebel involuntari i que comparegui en el procés en la segona instància també pot proposar la pràctica de proves en aquesta instància. En aquest cas, el tribunal ha de valorar les circumstàncies de la rebel·lia a l'efecte de decidir si admet o no la pràctica de les proves sol·licitades.

3. El tribunal podrà decidir d'ofici la pràctica de proves en els casos en què ho estableixi aquesta Llei o les altres lleis aplicables.

Article 334. Interposició i admissió del recurs d'apel·lació

1. L'apel·lant interposa el recurs d'apel·lació contra les sentències definitives mitjançant un escrit degudament fonamentat davant la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, al qual ha d'adjuntar una còpia de la sentència objecte de recurs on consti la data en què s'ha notificat. El recurs d'apel·lació s'interposa dins els vint dies hàbils següents al dia en què s'ha notificat la sentència objecte de recurs, llevat dels processos que se substancien per procediments especials; en aquest cas s'interposa dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'ha notificat la sentència objecte de recurs.

2. El mateix dia en què interposa el recurs d'apel·lació, l'apel·lant ho ha de comunicar mitjançant un escrit al tribunal que ha dictat la sentència objecte de recurs.

3. L'apel·lant ha d'assenyalar i argumentar els pronunciaments de la sentència objecte de recurs que s'impugnen i els motius d'apel·lació en què fonamenta el recurs. També pot proposar la pràctica de proves en els casos que estableix l'article anterior, i pot sol·licitar la celebració d'una vista.

4. El president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia admet o no admet el recurs d'apel·lació, mitjançant una providència o un aute, respectivament, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'ha interposat. El recurs d'apel·lació només es pot no admetre en els casos i per les causes que preveu expressament aquesta Llei o les altres lleis aplicables. Contra l'aute en què es decideix no admetre el recurs d'apel·lació es pot interposar un recurs de reposició.

5. En virtut de la providència mitjançant la qual admet el recurs d'apel·lació, el president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia requereix al tribunal que ha dictat la sentència objecte de recurs la tramesa del procés o dels processos de què es tracti.

Article 335. *Trasllat i oposició al recurs d'apel·lació*

1. Un cop admès el recurs d'apel·lació contra les sentències definitives, el tribunal el trasllada a les altres parts personades en el procés perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de vint dies hàbils, o de tretze dies hàbils si es tracta de processos que se substancien per procediments especials.

2. Els apel·lats es poden oposar al recurs interposat per l'apel·lant, i en concret poden fer les al·legacions que considerin oportunes en relació amb els arguments formulats i les proves proposades per l'apel·lant, i en relació amb l'admissibilitat del recurs. També poden proposar la pràctica de proves en els casos que estableix l'article 333.

Article 336. *Recurs d'adhesió*

1. Els apel·lats, a més d'oposar-se al recurs d'apel·lació contra una sentència definitiva interposat per l'apel·lant, també poden interposar un recurs d'adhesió contra els pronunciaments de la sentència recorreguda que els siguin desfavorables, en els termes que estableixen els articles 332 i 334. L'oposició al recurs d'apel·lació i el recurs d'adhesió s'interposen en un mateix escrit, però separatament l'un després de l'altre.

2. El recurs d'adhesió té la mateixa naturalesa i les mateixes característiques que el recurs d'apel·lació, però s'interposa amb posterioritat i supeditat a la interposició per part de l'apel·lant del recurs d'apel·lació.

3. Un cop admès el recurs d'adhesió, el tribunal el trasllada a les altres parts personades en el procés perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de vint dies hàbils, o de tretze dies hàbils si es tracta de processos que se substancien per procediments especials, d'acord amb el que estableix l'apartat 2 de l'article anterior.

4. A partir del moment en què el tribunal trasllada l'oposició al recurs d'adhesió no és possible interposar cap altre recurs ni oposar-se al recurs que hagi interposat una altra part.

Article 337. *Designació del magistrat ponent*

Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què finalitza el termini per oposar-se al recurs d'apel·lació contra una sentència definitiva interposat per l'apel·lant, el president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia designa, mitjançant una

providència, el magistrat ponent del recurs d'apel·lació.

Article 338. *Admissió de les proves i assenyalament i desenvolupament de la vista*

1. Un cop el magistrat ponent ha estat designat, dicta un aute dins els vint dies hàbils següents, o dins els tretze dies hàbils següents si es tracta de processos que se substancien per procediments especials, en què admet o no admet les proves proposades i assenjala la data en què té lloc la vista. La vista s'ha de celebrar dins els dos mesos següents, o dins el mes següent si es tracta de processos que se substancien per procediments especials, al dia en què s'ha designat el magistrat ponent.

2. La vista només se celebra si s'admet la pràctica de proves que no siguin documentals el valor probatori de les quals no s'hagi impugnat, o, en cas contrari, si el magistrat ponent ho considera útil, pertinent i necessari per resoldre el recurs d'apel·lació.

3. La vista es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables.

4. Si les parts no han proposat la pràctica de proves i no escau celebrar la vista, el recurs d'apel·lació queda vist per a sentència un cop ha estat designat el magistrat ponent, el qual no ha de dictar l'aute a què fa referència l'apartat 1 anterior.

Article 339. *Sentència i recurs*

1. El tribunal dicta la sentència dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitza la vista, en què el magistrat ponent dicta l'aute que no decideix la celebració de la vista o en què es designa al magistrat ponent, segons el cas.

2. El tribunal es pronuncia sobre si confirma o revoca, parcialment o totalment, la sentència objecte de recurs, només pel que fa als pronunciaments impugnats i d'acord amb els motius d'apel·lació formulats per les parts. A més, resol d'acord amb la llei interpretada de conformitat amb la seva jurisprudència sobre la matèria de què es tracti, malgrat que pot modificar aquesta jurisprudència de forma motivada.

3. Si el tribunal estima un recurs d'apel·lació que es fonamenta en l'error en la valoració de la prova o la infracció de la llei en la primera instància, dicta una sentència que revoca la sentència objecte de recurs pel que fa al fons de la controvèrsia. Si el tribunal estima un recurs d'apel·lació que es fonamenta en la infracció de les normes o les garanties processals i els drets constitucionals, que no pot ser esmenada en la segona instància i que, per tant, determina la nul·litat de les actuacions, dicta una sentència en

què decideix la retroacció d'aquestes actuacions al moment en què es va produir aquesta infracció.

4. Contra les sentències dictades en la segona instància de qualsevol procés no es pot interposar cap recurs.

Secció segona. Recurs d'apel·lació contra les altres resolucions processals definitives

Article 340. Resolucions susceptibles de recurs

Es pot interposar un recurs d'apel·lació contra els autes definitius que el tribunal dicti en qualsevol procés, i també contra els altres autes si aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixen.

Article 341. Competència per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació

És competent per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació a què fa referència aquesta secció la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb el procediment que s'hi estableix.

Article 342. Procediment

El recurs d'apel·lació contra els autes definitius i els altres autes, si aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixen, s'interposa, es tramita i es resol d'acord amb el que preveuen els articles 334, 335 i 337 a 339 per a les sentències dictades en els processos que se substancien pels procediments especials, en el que siguin aplicables. No obstant això, el recurs d'apel·lació es resol mitjançant un aute en tots els casos.

Títol VII. Judici de revisió

Article 343. Àmbit del judici de revisió

Les sentències fermes que dicten els tribunals civils es poden revisar mitjançant el judici de revisió en els supòsits següents:

- a) Si s'acredita que ha concorregut el suborn, la violència, la prevaricació judicial o una maquinació fraudulenta que hagi afectat el procés.
- b) Si en un procés penal es demostra la falsedat dels documents, els testimonis o els dictàmens pericials que han fonamentat la sentència dictada en el procés civil.
- c) Quan després que hagi esdevingut ferma la sentència dictada en el procés s'hagin obtingut o recobrat documents rellevants per resoldre el procés dels quals la part que sol·licita la revisió no hagi pogut disposar.
- d) Quan es promogui el judici de revisió arran d'una decisió definitiva del Tribunal Europeu de Drets Humans, en els termes que estableixen la Llei qualificada de la Justícia i la Llei transitòria de procediments judicials.

Article 344. Competència per conèixer i resoldre el judici de revisió

És competent per conèixer i resoldre el judici de revisió la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, d'acord amb el procediment que estableix aquest títol.

Article 345. Termini i legitimació activa

1. El judici de revisió s'ha d'interposar dins els tres mesos següents al dia en què es notifica la sentència penal ferma o, en qualsevol cas, al dia en què s'ha tingut coneixement de l'existència del motiu en què es fonamenta el judici de revisió.
2. El judici de revisió el poden instar les parts del procés que es pretén revisar i, en cas de mort, els seus hereus, els seus progenitors, els seus fills, el seu cònjuge o la persona amb qui formava una unió estable de parella.
3. No obstant el que estableixen els dos apartats anteriors, el termini i la legitimació activa per promoure el judici de revisió arran d'una decisió definitiva del Tribunal Europeu de Drets Humans es regeixen per les normes de la Llei transitòria de procediments judicials.

Article 346. Admissió de la demanda

1. La demanda de revisió ha de ser motivada, i s'hi han d'adjuntar els documents que siguin necessaris per fonamentar aquesta revisió. En concret, s'ha d'adjuntar una còpia de la sentència penal ferma, si escau, i de la sentència o les sentències que s'han dictat en el procés civil i que es pretenen revisar.
2. La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia admet o no admet la demanda de revisió, mitjançant una providència o un aute, respectivament, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'ha presentat. La demanda de revisió només s'admet si es compleixen els requisits establerts als articles 343 a 345. Contra l'aute en què es decideix no admetre la demanda de revisió es pot interposar un recurs de reposició.

Article 347. Designació del magistrat ponent i trasllat de la demanda

1. En cas que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia admeti la demanda de revisió, el president de la Sala Civil designa mitjançant una providència el magistrat ponent del judici de revisió dins els tretze dies hàbils següents.
2. Un cop ha estat designat i dins els tretze dies hàbils següents, el magistrat ponent trasllada la demanda a les parts del procés que es pretén revisar, al Ministeri Fiscal i a les altres persones els drets i interessos de les quals puguin resultar afectats com a

conseqüència del judici de revisió, perquè la contestin en el termini de tretze dies hàbils.

Article 348. Mesures cautelars i sentència

1. A instància de part i mitjançant un aute, el tribunal pot suspendre l'execució de la sentència o les sentències que es pretenen revisar i pot adoptar les mesures cautelars que consideri oportunes quan apreciï que en cas contrari es poden ocasionar perjudicis impossibles o difícils de reparar.

2. Un cop ha finalitzat el termini per contestar a la demanda, el magistrat ponent pot decidir de celebrar una vista dins els tretze dies hàbils següents.

3. Un cop ha conclòs la vista o, en cas contrari, un cop ha finalitzat el termini per contestar a la demanda, el tribunal dicta una sentència dins els tretze dies hàbils següents en què estima o desestima de forma motivada la demanda de revisió.

Article 349. Efectes de la sentència

1. La desestimació de la demanda de revisió comporta l'arxivament de les actuacions i que s'imposin les costes processals al demandant únicament en cas que s'apreciï temeritat en la interposició del judici de revisió. L'estimació de la demanda determina la revocació de la sentència o les sentències que es pretenien revisar i, si escau, la retroacció de les actuacions al moment immediatament anterior en què s'ha produït la vulneració, sense imposar les costes processals a cap de les parts.

2. Contra la sentència que estima o desestima la demanda de revisió no es pot interposar cap recurs.

3. En cas que la sentència estimi la demanda de revisió, un cop ha guanyat fermesa es comunica, si escau, al president del Tribunal de Batlles a l'efecte que atribueixi de nou i per torn el coneixement del procés a un altre tribunal. Aquest tribunal, si escau, i/o la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, amb una composició diferent, han de dictar novament sentència, després de seguir, si escau, el procés pels tràmits corresponents a partir del moment en què ha tingut lloc la retroacció, sense perjudici de la possibilitat de conservar els actes que no es vegin afectats per la vulneració.

Títol VIII. Costes processals

Article 350. Disposicions generals

1. En tots els processos, les costes de la primera instància s'imposen a les parts a les quals el tribunal ha desestimat totes les pretensions que han exercit.

2. L'estimació substancial de les pretensions exercides per les parts s'equipara a l'estimació íntegra d'aquestes pretensions a l'efecte d'imposar les costes

processals. No obstant això, en cas que concorrin dubtes fàctics o jurídics, o altres circumstàncies motivades que hagi apreciat el tribunal, no s'imposen les costes processals a cap de les parts.

3. Si el tribunal estima parcialment les pretensions exercides per les parts, cada part satisfà les costes processals que hagi ocasionat a instància seva i també satisfà les costes comunes per meitat. No obstant això, si el tribunal aprecia temeritat d'alguna de les parts en exercir les seves pretensions, pot imposar les costes processals a aquesta part.

4. El tribunal pot limitar de forma motivada la quantitat màxima que les parts poden percebre en concepte de costes processals.

Article 351. Costes processals en cas de renúncia, desistiment, transacció i caducitat de les actuacions

En cas de renúncia, desistiment, transacció i caducitat de les actuacions, el pagament de les costes processals ocasionades es regeix per les disposicions dels articles 47, 48, 50 i 51, respectivament.

Article 352. Costes processals en cas d'aplanament

1. El tribunal només imposa les costes processals al demandat si s'aplanava amb posterioritat al termini concedit per contestar a la demanda.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si el tribunal estima que concorre mala fe del demandat, li imposa les costes processals encara que s'hagi aplanat dins el termini concedit per contestar a la demanda. Es considera que concorre mala fe del demandat quan, malgrat que el demandant ha requerit extrajudicialment al demandat que compleixi les seves obligacions, o malgrat que hi ha hagut un procediment de mediació o una demanda de conciliació previs, el demandant s'ha vist compel·lit a interposar la demanda.

Article 353. Costes processals en els processos incidentals

En els processos incidentals, el tribunal imposa les costes processals ocasionades d'acord amb les normes que estableixen els articles 350 a 352, en el que siguin aplicables.

Article 354. Costes processals en els recursos

1. Les peticions de rectificació o aclariment i els recursos de reposició no comporten la imposició de costes processals, llevat que el tribunal apreciï l'existència de temeritat, mala fe o abús de dret en l'exercici d'aquestes peticions o recursos.

2. En cas que el tribunal estimi íntegrament o parcialment el recurs d'apel·lació, no imposa les costes processals a cap de les parts. En cas que desestimi íntegrament el recurs d'apel·lació, el tribunal imposa les costes processals a l'apel·lant.

Article 355. Pronunciament i pactes sobre les costes processals

1. El tribunal s'ha de pronunciar sempre sobre les costes processals, malgrat que les parts no ho hagin sol·licitat, d'acord amb les normes que estableix aquest títol.

2. Els pactes de les parts sobre les costes processals no vinculen el tribunal.

Article 356. Abast de les costes processals

Les costes processals inclouen:

- a) Els honoraris dels advocats i els procuradors, sempre que la seva intervenció sigui preceptiva d'acord amb aquesta Llei o les altres lleis aplicables.
- b) Els honoraris dels perits judicials i dels altres perits que han intervingut en el procés a instància de la part a favor de la qual s'imposen les costes processals.
- c) Les despeses derivades de la inserció d'anuncis, la publicació d'edictes, l'obtenció de qualsevol document o certificació, o de qualsevol altra mena.
- d) Les taxes judicials.

Article 357. Sol·licitud d'execució de les costes processals

1. Un cop la resolució judicial que imposa les costes processals esdevé ferma, la part que ha obtingut un pronunciament favorable en relació amb les costes processals pot sol·licitar-ne l'execució davant el secretari judicial adscrit o que forma part del tribunal que ha dictat la resolució, sense perjudici del que es prevegi en cas que s'hagi concedit el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes.

2. A la sol·licitud d'execució de les costes processals s'han d'adjuntar les minuts dels honoraris on es detallin les actuacions que s'han portat a terme en la prestació dels serveis encomanats, les factures de les despeses i els altres documents que justifiquen les bestretes pagades. Les minuts dels honoraris han de ser conformes a les normes de la professió de què es tracti aprovades a aquest efecte.

Article 358. Taxació de les costes processals i trasllat

1. Un cop el secretari judicial rep la sol·licitud d'execució de les costes processals, les taxa fixant-ne l'import mitjançant un acord i, si escau, eliminant les partides que no estiguin justificades o suficientment detallades, que no puguin ser compreses dins les costes processals, o que no s'hagin meritat com a conseqüència del procés.

2. Un cop el secretari judicial ha taxat les costes processals, les trasllada a les parts personades en el procés perquè puguin impugnar eventualment la taxació en el termini de tretze dies hàbils.

Article 359. Impugnació de la taxació de les costes processals

1. La part a favor de la qual es fa la taxació de les costes processals pot impugnar-la si considera que no s'hi han inclòs algunes partides, en tot o en part, malgrat haver-ho sol·licitat, i la part contra la qual es fa la taxació també pot impugnar-la si considera que algunes partides són indegudes o excessives.

2. En cas que la impugnació de la taxació es fonamenti en el fet que algunes partides no s'hi han inclòs, en tot o en part, o són indegudes, el secretari judicial trasllada la impugnació a l'altra part perquè faci les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils i, dins els tretze dies hàbils següents, dicta un acord en què resol la impugnació. Si el secretari judicial estima la impugnació, no imposa les costes processals ocasionades per aquesta impugnació. Si desestima la impugnació, imposa les costes processals a la part que ha impugnat la taxació.

3. En cas que la impugnació de la taxació es fonamenti en el fet que algunes partides són excessives, el secretari judicial trasllada la impugnació a l'altra part perquè faci les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Si l'altra part s'oposa a la impugnació, el secretari judicial requereix al col·legi professional, a l'associació professional o a l'entitat anàloga a la qual pertany el professional o el perit concernit que emeti un dictamen, llevat que aquestes entitats no existeixin. Un cop emès el dictamen i dins els tretze dies hàbils següents, si escau, el secretari judicial dicta un acord en què resol la impugnació. Si estima íntegrament o parcialment la impugnació, imposa les costes processals ocasionades per aquesta impugnació a la part que ha reclamat uns honoraris excessius. Si desestima la impugnació, imposa les costes processals a la part que ha impugnat la taxació.

4. En el supòsit que estableix l'apartat anterior, el col·legi professional, l'associació professional o l'entitat anàloga poden demanar una provisió de fons, l'import de la qual determina el tribunal d'acord amb les circumstàncies que concorren.

5. En cas que la impugnació de la taxació es fonamenti en el fet que algunes partides són alhora indegudes i excessives, ambdós impugnacions se substancien conjuntament però la tramitació de la impugnació fonamentada en el fet que algunes partides són excessives se suspèn fins que es resolgui la impugnació fonamentada en el fet que algunes partides són indegudes.

Llibre tercer. Assegurament de les sentències condemnatòries

Capítol primer. Disposicions generals

Article 360. Abast de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La part que ha obtingut un pronunciament favorable en virtut d'una sentència condemnatòria dictada en la primera instància pot sol·licitar al tribunal que adopti les mesures d'assegurament necessàries i adequades per garantir l'efectivitat d'aquest pronunciament en cas que la sentència objecte de recurs esdevingui ferma.

2. No es poden sol·licitar mesures d'assegurament de les sentències següents:

a) Les sentències dictades en els processos de persona i família, llevat dels pronunciaments sobre les obligacions i les relacions patrimonials relacionades amb l'objecte principal del procés.

b) Les sentències que condemnen a emetre una declaració de voluntat.

Article 361. Competència, termini i classes de mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La competència per conèixer i resoldre les sol·licituds d'assegurament de les sentències condemnatòries correspon al tribunal que hagi conegut el procés en la primera instància.

2. Les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries es poden sol·licitar a partir del dia següent al dia en què es notifiqui la sentència condemnatòria de què es tracti, i fins al dia en què es trameti el procés a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia en cas que s'hagi interposat un recurs d'apel·lació contra la sentència esmentada.

3. Les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries poden ser qualsevol de les mesures cautelars que preveu l'article 84.

Capítol segon. Sol·licitud, decisió i pràctica de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

Article 362. Sol·licitud de mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La sol·licitud de mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria s'ha de fonamentar en l'existència d'un pronunciament condemnatori susceptible de ser assegurat.

2. En la sol·licitud de mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria, el sol·licitant ha de formular amb claredat i precisió les mesures que sol·licita, i ha de justificar que concorren els

fonaments exigits per adoptar-les. També pot adjuntar la documentació necessària a aquest efecte i assenyalar les actuacions del procés de les quals, a més de la sentència condemnatòria que es pretén assegurar, s'ha d'obtenir una còpia autèntica abans de trametre'n l'original a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, si escau.

3. La part que sol·licita una mesura d'assegurament d'una sentència condemnatòria ha de prestar una caució suficient i justificada degudament per respondre dels danys i perjudicis que es puguin ocasionar al patrimoni de l'altra part com a conseqüència de l'adopció d'aquesta mesura. La caució ha de ser com a mínim equivalent al vint-i-cinc per cent de l'import total de la condemna pronunciada, en cas que aquesta condemna sigui dinerària; en cas que no ho sigui, el vint-i-cinc per cent s'aplica sobre l'equivalent econòmic de la condemna pronunciada. Tanmateix, el tribunal pot eximir el demandant de complir aquest requisit, o reduir l'abast de la caució, si les circumstàncies que concorren així ho justifiquen.

4. La caució es pot constituir amb diners en efectiu, mitjançant un aval solidari de durada indefinida emès per una entitat bancària o financera, o per qualsevol altre mitjà que, a criteri del tribunal, garanteixi la disponibilitat immediata de la quantitat que n'és objecte.

Article 363. Decisió sobre les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. Un cop el tribunal rep la sol·licitud de mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria i dins els cinc dies hàbils següents, resol aquesta sol·licitud mitjançant un aute.

2. El tribunal admet les mesures d'assegurament sol·licitades en cas que concorrin tots els requisits següents:

a) Que la sentència contingui un pronunciament condemnatori susceptible de ser assegurat.

b) Que les mesures d'assegurament sol·licitades siguin homogènies en relació amb el pronunciament condemnatori i adequades d'acord amb la finalitat pretesa.

c) Que el sol·licitant de les mesures d'assegurament presti una caució suficient d'acord amb el que estableixen els apartats 3 i 4 de l'article anterior.

3. Si el tribunal considera que concorren tots els requisits establerts a l'apartat anterior, admet la sol·licitud de mesures d'assegurament. En aquest cas determina amb precisió les mesures d'assegurament que adopta i el règim a què han d'estar sotmeses.

4. L'aute en què es resol la sol·licitud de mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria es

notifica al sol·licitant d'aquestes mesures i a les altres parts personades en el procés abans de practicar-les o, si no és possible, immediatament després.

5. Contra l'aute que admet les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que la persona contra la qual s'han decidit aquestes mesures pugui procedir d'acord amb el que estableix l'article següent. D'altra banda, la persona que ha sol·licitat les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria pot interposar un recurs d'apel·lació contra l'aute que denega aquestes mesures, que s'ha de tramitar amb caràcter preferent.

Article 364. Pràctica de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

La pràctica de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries es regeix per les normes de l'article 90 i, subsidiàriament, per les normes de la Llei de l'embarquement.

Capítol tercer. Oposició a les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

Article 365. Motius d'oposició i substitució de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La part contra la qual s'han decidit les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria només s'hi pot oposar en els casos següents:

- a) Si el pronunciament condemnatori que es pretén assegurar no és susceptible de ser-ho.
- b) Si les mesures d'assegurament poden ocasionar perjudicis impossibles o difícils de reparar a la part contra la qual s'han decidit aquestes mesures.
- c) Si s'ha pagat o s'ha acomplert d'una altra manera el pronunciament condemnatori que es pretén assegurar, o les parts han convingut pactes o transaccions que poden evitar l'adopció de les mesures d'assegurament, sempre que s'acreditin documentalment.

2. La part contra la qual s'han decidit les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria també pot oposar-s'hi mitjançant l'oferiment de la prestació d'una caució suficient a criteri del tribunal, o proposant una mesura d'assegurament substitutòria i equivalent de les mesures d'assegurament adoptades. En concret, pot sol·licitar al tribunal que li permeti retirar dels comptes que hagin estat embargats la quantitat suficient per constituir un dipòsit que garanteixi el compliment íntegre de la sentència objecte de recurs.

Article 366. Procediment d'oposició a les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries

1. La persona contra la qual s'han decidit les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria s'hi pot oposar dins els cinc dies hàbils següents al dia en què se li notifiqui l'aute que adopta aquestes mesures. En aquest cas, el tribunal trasllada l'oposició a les altres parts personades en el procés perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de cinc dies hàbils, i decideix mitjançant un aute sobre l'oposició plantejada dins els cinc dies hàbils següents.

2. En cas que estimi l'oposició, el tribunal revoca les mesures d'assegurament que hagi adoptat i, sense perjudici de la imposició de les costes processals que correspongui, també pot condemnar el sol·licitant d'aquestes mesures a pagar els danys i perjudicis ocasionats. D'altra banda, si l'oposició es fonamentava en l'oferiment de la prestació d'una caució, el tribunal estableix les condicions d'acord amb les quals s'ha de prestar aquesta caució.

3. Contra l'aute que resol l'oposició a les mesures d'assegurament d'una sentència condemnatòria no es pot interposar cap recurs.

Capítol quart. Confirmació o revocació de les sentències condemnatòries assegurades

Article 367. Confirmació de les sentències condemnatòries assegurades

En cas que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia confirmi la sentència condemnatòria que s'ha assegurat, es mantenen les mesures d'assegurament adoptades.

Article 368. Revocació de les sentències condemnatòries assegurades

1. En cas que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia revoqui totalment la sentència condemnatòria que s'ha assegurat, el Tribunal revoca d'ofici les mesures d'assegurament que ha adoptat, i també pot decidir mitjançant un aute, amb l'audiència prèvia de les parts personades en el procés, de condemnar el sol·licitant d'aquestes mesures a pagar els danys i perjudicis ocasionats.

2. En cas que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia revoqui parcialment la sentència condemnatòria que s'ha assegurat, el Tribunal decideix mitjançant un aute si revoca, manté o modifica les mesures d'assegurament que ha adoptat, i si condemna el sol·licitant d'aquestes mesures a pagar els danys i perjudicis ocasionats, amb l'audiència prèvia de les parts personades en el procés, d'acord amb els pronunciaments que resultin de la confirmació parcial de la sentència objecte de recurs. En cas que el Tribunal decideixi mantenir o

modificar les mesures d'assegurament que ha adoptat, ha d'expressar la concurrència dels requisits i les circumstàncies que justifiquen el manteniment o la modificació d'aquestes mesures, i si escau la modificació del tipus o la quantia de la caució prestada.

3. En cas de renúncia o desistiment en la segona instància, es procedeix d'acord amb el que estableix l'apartat 1 d'aquest article.

Llibre quart. Execució forçosa de les resolucions judicials i els altres títols executius

Títol I. Disposicions generals

Capítol primer. Normes generals sobre l'execució forçosa

Article 369. Títols executius

1. L'acció executiva que inicia el període d'execució forçosa d'un procés s'ha de fonamentar en un títol que comporti l'execució.

2. Els títols que comporten l'execució són els següents:

- a) Les resolucions judicials condemnatòries fermes.
- b) Els laudes o les resolucions arbitrals.
- c) Les resolucions judicials que aprovin o homologuin les transaccions judicials i els convenis assolits en el procés.
- d) Els acords de mediació que hagin estat elevats a escriptura pública.

3. Les sentències declaratives no comporten l'execució i les sentències constitutives no requereixen l'execució, sense perjudici del que estableix l'article 371.

Article 370. Títols executius estrangers

1. Les sentències fermes i els altres títols estrangers tenen la consideració de títols executius a Andorra d'acord amb el que disposen els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà, i la Llei qualificada de la Justícia.

2. L'execució material de les sentències i els altres títols executius estrangers es porta a terme a Andorra d'acord amb el que estableix aquesta Llei, llevat que els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà disposin altrament.

Article 371. Execució forçosa de les sentències declaratives i constitutives

1. Les sentències declaratives i constitutives, certificades pel secretari judicial, es poden inscriure

en els registres públics i produeixen els efectes que corresponguin sense que calgui despatxar-ne l'execució forçosa. Totes les persones, i en concret les persones encarregades dels registres públics, han de complir el que disposen les sentències constitutives.

2. Sense perjudici de l'efecte directe de les sentències constitutives, les parts del procés o les persones que acreditin un interès directe i legítim poden demanar al tribunal que ordeni les actuacions necessàries perquè aquestes sentències tinguin l'eficàcia oportuna.

3. Els pronunciaments condemnatoris de les sentències constitutives s'executen d'acord amb el que preveu aquest llibre.

Article 372. Acumulació de processos en període d'execució forçosa

1. El tribunal pot decidir, d'ofici o a instància de part, l'acumulació de processos en període d'execució forçosa i que se substanciïn entre un mateix executant i un mateix executat, quan ho consideri més convenient per satisfer tots els creditors executants. La sol·licitud d'acumulació es tramita i resol d'acord amb el que estableixen els articles 103 a 113, en el que siguin aplicables.

2. En el cas d'un procés en què s'executin béns afectats a crèdits hipotecaris, només se'n pot decidir l'acumulació a altres processos en període d'execució forçosa quan aquests altres processos se segueixin per fer efectives altres garanties hipotecàries sobre els mateixos béns.

Article 373. Caducitat de l'acció executiva

L'acció executiva caduca al cap de trenta anys des del dia en què el títol executiu esdevé ferm, si durant aquest període no s'interposa la demanda o la sol·licitud d'execució corresponent.

Article 374. Competència del tribunal en període d'execució forçosa

1. El tribunal que ha dictat la resolució judicial en la primera instància és competent per despatxar l'execució forçosa, o per controlar l'execució forçosa que porti a terme el saig si té delegada aquesta competència d'acord amb la Llei del saig. En el cas de l'execució d'un laude o resolució arbitral, o d'un acord de mediació que hagi estat elevat a escriptura pública, n'és competent el tribunal al qual correspongui per torn de la secció civil del Tribunal de Batlles que escaigui. En el cas d'una transacció o un conveni homologats mitjançant una resolució judicial, n'és competent el tribunal que ha homologat aquesta transacció o aquest conveni.

2. En concret, el tribunal que ha dictat la resolució judicial en la primera instància és competent per

despatxar l'execució forçosa de les resolucions judicials que consisteixen a complir obligacions de fer, no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners. També és competent per portar a terme els actes de requeriment i, si escau, de determinació de la quantitat dinerària equivalent o del rescabament dels danys i perjudicis que dimanen de les obligacions que són objecte de l'execució de condemnes no dineràries.

Article 375. Competència del saig en període d'execució forçosa

1. El saig és competent per despatxar l'execució forçosa de les resolucions judicials que consisteixen a pagar una quantitat líquida, i de les resolucions judicials que consisteixen a complir obligacions de fer, de no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners, només pel que fa al pagament de les quantitats líquides que formen part de l'execució o que en dimanen, sota el control del tribunal que ha dictat la resolució judicial en la primera instància, d'acord amb la Llei del saig.

2. El saig és competent igualment per despatxar l'execució d'un laude o resolució arbitral, d'un acord de mediació que hagi estat elevat a escriptura pública, o d'una transacció o conveni homologats mitjançant una resolució judicial, que consisteixen a pagar una quantitat líquida o que consisteixen a complir obligacions de fer, de no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners, només pel que fa al pagament de les quantitats líquides que formen part de l'execució o que en dimanen, sota el control del tribunal que correspongui en virtut de l'apartat 1 de l'article 374, i d'acord amb la Llei del saig.

3. El saig pot decidir i portar a terme les mesures executòries concretes que siguin necessàries per despatxar l'execució forçosa de les resolucions judicials en relació amb les quals és competent, d'acord amb la Llei del saig i la Llei de l'embargament, i en concret pot:

- a) Dictar els acords d'execució d'aquestes resolucions judicials i, en conseqüència, requerir a l'executat que pagui el deute que és objecte de l'execució forçosa.
- b) Utilitzar els mitjans necessaris i procedents per esbrinar i localitzar els béns i drets de l'executat que s'han d'embargar i, si escau, alienar.
- c) Dictar els acords d'embargament en què es concreten i s'embarguen els béns i drets de l'executat, i practicar l'embargament que en resulti.
- d) Alienar els béns i drets embargats de l'executat.
- e) Dictar els acords d'arxivament i de sobreseïment provisional del procés en període d'execució forçosa, en cas d'extinció o cancel·lació total del deute pel

qual s'ha despatxat l'execució, o en cas que aquest deute sigui totalment o parcialment incobrable, respectivament.

4. El saig és competent per tramitar i resoldre la impugnació de les actuacions o les diligències que hagi portat a terme durant el procés en període d'execució forçosa.

Article 376. Competència del tribunal en casos d'impugnació en període d'execució forçosa

1. El tribunal competent per despatxar o controlar l'execució forçosa de les resolucions judicials també ho és per conèixer i resoldre les impugnacions que es plantegin en període d'execució forçosa d'aquestes resolucions judicials, d'acord amb el que estableixen el capítol quart d'aquest títol i la Llei del saig. En concret, el tribunal és competent per conèixer i resoldre:

a) La impugnació dels acords d'execució, els acords en què es denega el despatx de l'execució, els acords d'embargament i els acords d'arxivament i de sobreseïment provisional que dicti el saig. La impugnació d'aquests acords se substancia d'acord amb les normes que estableixen els articles 389 a 392, en el que siguin aplicables.

b) La impugnació dels acords del saig en què resol la impugnació prèvia de les actuacions o les diligències que hagi portat a terme, diferents de les que estableix la lletra a) anterior. Aquesta impugnació també se substancia d'acord amb les normes que estableixen els articles 389 a 392, en el que siguin aplicables.

c) La sol·licitud de la persona interessada perquè es declari amb caràcter urgent l'obligació del saig de dur a terme les diligències per a les quals ha estat requerit, en cas que refusi de prestar els serveis que té encomanats sense causa justificada. Aquesta sol·licitud se substancia d'acord amb la Llei del saig.

d) La impugnació de les decisions d'abstenció i de recusació del saig. Aquesta impugnació se substancia d'acord amb les normes que estableix l'article 328, en el que siguin aplicables.

e) La impugnació dels honoraris del saig i de les despeses que dimanen de l'exercici de les seves funcions. Aquesta impugnació se substancia d'acord amb les normes que estableix l'article 359.

f) Les sol·licituds de les persones que no són part del procés en període d'execució forçosa però que manifesten tenir algun bé o dret afectat per l'execució. Aquestes sol·licituds se substancien d'acord amb les normes del procediment abreujat que estableix el títol IV, amb les especialitats que preveu l'article següent.

2. En tots els casos que preveu l'apartat 1 anterior, la part o la persona que planteja la impugnació al tribunal ho ha de comunicar el mateix dia al saig que correspongui.

Article 377. Tercers del procés en període d'execució forçosa

1. No tenen la condició de part del procés en període d'execució forçosa les persones en relació amb les quals no s'ha despatxat l'execució.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, les persones que no tenen la condició de part del procés en període d'execució forçosa poden fer ús dels mitjans de defensa que aquesta Llei i les altres lleis aplicables atribueixen a l'executat si, per qualsevol raó, l'execució afecta els seus béns o els seus drets. En aquest cas han de plantejar les sol·licituds d'acord amb el procediment que estableix el capítol quart d'aquest títol.

Article 378. Intervenció de l'advocat i el procurador en període d'execució forçosa

1. Les parts dels processos en què sigui preceptiva la defensa i l'assistència tècnica prestades per un advocat, d'acord amb l'article 41, també han de ser defensades i assistides per un advocat en període d'execució forçosa.

2. També és preceptiva la defensa i l'assistència tècnica prestades per un advocat per executar un laude o una resolució arbitral, una resolució judicial que aprovi o homologui les transaccions judicials i els convenis assolits en el procés, o un acord de mediació que hagi estat elevat a escriptura pública, si la quantitat per la qual es despatxa l'execució supera 1.500 euros.

3. Les parts poden comparèixer en el procés en període d'execució forçosa personalment o representades per un advocat o un procurador col·legiats com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra o al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, respectivament, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables estableixin una altra cosa. No obstant això, en cas que les parts siguin persones jurídiques, han de comparèixer en el procés en període d'execució forçosa representades per un advocat o un procurador col·legiats com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra o al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, respectivament, llevat que aquesta Llei o les altres aplicables estableixin una altra cosa.

Article 379. Costes de l'execució forçosa

1. Les costes que es meriten en període d'execució forçosa, les quals inclouen les despeses que també s'hi ocasionin, són a càrrec dels executats sense que el tribunal les hagi d'imposar expressament.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, l'executant ha de satisfer al saig la provisió de fons a què fa referència la Llei del saig.

Capítol segon. Subjectes del procés en període d'execució forçosa

Article 380. Parts del procés en període d'execució forçosa

1. La persona que demana i obté el despatx de l'execució té la condició processal de part executant.

2. La persona en contra de la qual es despatxa l'execució, que és la persona que resulta a obligada a portar a terme una prestació en virtut d'un títol executiu, té la condició processal de part executada.

Article 381. Execució forçosa en casos de successió

1. L'execució forçosa es pot despatxar a favor del successor de la persona legitimada a aquest efecte d'acord amb el títol executiu, en cas que aquest successor ho sol·liciti i aporti els documents en què es fonamenta la successió.

2. El tribunal trasllada la sol·licitud a les parts del procés en període d'execució forçosa perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils, i decideix mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents.

Article 382. Execució forçosa en casos de deutors solidaris

L'executant pot demanar que es despatxi l'execució per l'import total del deute, en concepte de principal, interessos i costes, en contra d'un, alguns o tots els deutors obligats de forma solidària d'acord amb el títol executiu.

Capítol tercer. Demanda d'execució i despatx de l'execució forçosa

Article 383. Fonament de l'acció executiva

L'acció executiva es pot fonamentar en qualsevol dels títols executius que estableix l'article 369.

Article 384. Demanda i sol·licitud d'execució

1. L'execució forçosa s'inicia mitjançant una demanda d'execució o una sol·licitud d'execució, segons si s'interposa davant el tribunal o davant el saig, respectivament.

2. La sol·licitud d'execució ha de tenir la forma i el contingut que estableix la Llei del saig.

3. La demanda d'execució es presenta mitjançant un escrit en què s'ha d'identificar la persona contra la qual es demana de despatxar l'execució, i s'hi ha d'adjuntar una còpia del títol executiu que es pretén executar.

4. A la demanda d'execució, l'executant ha de precisar:

- a) La tutela que vol exercir d'acord amb el títol executiu.
- b) La quantitat per la qual demana que es despatxi l'execució, en cas que es tracti d'una execució dinerària, i, en qualsevol cas, la quantitat en concepte de les costes de l'execució.

c) Els actes concrets que són necessaris per acomplir l'obligació continguda en el títol executiu, i els actes que escaiguin en cas d'incompliment de l'executat.

5. A la demanda d'execució, l'executant també pot afegir-hi les peticions i les dades següents:

- a) Els béns i els drets de l'executat que siguin susceptibles d'embargament i dels quals tingui coneixement, i si els considera suficients per garantir l'execució.
- b) Les mesures de localització i investigació dels béns i drets de l'executat que consideri necessàries.
- c) Les mesures d'assegurament i executives que l'executant consideri adients per complir amb el que disposa el títol executiu.
- d) L'ampliació de l'execució als terminis de venciment futur de la mateixa obligació continguda en el títol executiu i en virtut de la qual l'execució és procedent. En aquest cas, l'executant ha de facilitar un resum dels terminis i les quantitats que venceran en el futur.

Article 385. Presentació de la demanda o la sol·licitud d'execució

La demanda o la sol·licitud d'execució es pot presentar a partir dels tretze dies hàbils següents al dia en què el títol executiu esdevé ferm.

Article 386. Admissió de la demanda o la sol·licitud d'execució

El tribunal o el saig admet la demanda o la sol·licitud d'execució mitjançant l'aute o l'acord d'execució, respectivament, si es compleixen les condicions següents:

- a) Que concorrin els pressupòsits i els requisits processals escaients a aquest efecte.
- b) Que el títol executiu no contingui cap irregularitat formal.
- c) Que els actes d'execució que sol·licita l'executant siguin conformes a la naturalesa i el contingut del títol executiu.

Article 387. Aute i acord d'execució

1. El despatx de l'execució es decideix mitjançant l'aute o l'acord d'execució, segons si el dicta el tribunal o el saig, respectivament.

2. L'acord d'execució ha de tenir la forma i el contingut que estableix la Llei del saig.

3. En l'aute d'execució, el tribunal ha d'expressar:

a) La persona o les persones a favor de les quals i contra les quals es despatxa l'execució, i si aquesta execució es despatxa de forma mancomunada o solidària segons el règim de responsabilitat que concorri.

b) En cas de l'execució dinerària, la quantitat per la qual es despatxa l'execució en concepte de principal, interessos i costes, incloses les costes de l'execució.

c) En cas de l'execució no dinerària, els termes en què s'hagi de complir la condemna, o l'obligació de fer, de no fer o de lliurar una cosa diferent d'una quantitat de diners. També es pot decidir, d'acord amb el que demani l'executant, les actuacions corresponents en cas d'incompliment de l'executat. Així mateix s'hi inclou la quantitat que escaigui en concepte de les costes de l'execució.

d) Les mesures d'assegurament de l'execució que el tribunal consideri escaients per poder complir amb el títol executiu, d'acord amb el que hagi demanat l'executant.

En els supòsits de les lletres b) i c) anteriors, el tribunal també requereix a l'executat que en el termini màxim de tretze dies hàbils satisfaci o compleixi la condemna de què es tracti.

4. En cas de sentències que condemnin a l'entrega de coses mobles certes o determinades, documents o animals, el tribunal pot advertir l'executat, en l'aute d'execució, que si no els entrega en el termini que fixi, li imposarà una multa coercitiva, que pot oscil·lar entre l'import de 50 euros diaris i de 500 euros diaris, segons determini i durant el temps que estableixi el tribunal, d'acord amb les circumstàncies que concorrin.

5. En cas de sentències que condemnin a l'entrega d'un immoble, el tribunal pot establir a l'aute d'execució un termini màxim adicional al que s'estableix a l'apartat 3 anterior perquè l'executat pugui desallotjar l'immoble.

6. El tribunal pot fer constar a l'aute d'execució les precisions que siguin necessàries sobre les parts o el contingut de l'execució, segons el que disposi el títol executiu, o sobre els responsables personals del deute o els propietaris dels béns i drets especialment afectats al pagament d'aquest deute o als quals s'ha de fer extensiva l'execució.

7. El tribunal pot incloure a l'aute d'execució, quan així ho hagi demanat l'executant, el venciment futur dels terminis de la mateixa obligació continguda en el títol executiu i en virtut de la qual l'execució és

procedent, tot advertint l'executat de l'obligació de pagament que en resulti.

8. En cas que es tracti de l'execució forçosa d'una sentència recaiguda en un procediment d'arrendaments en què l'arrendatari hagi comparegut sense la intervenció d'un advocat, el tribunal pot requerir a l'arrendador, en l'aute d'execució, que dipositi judicialment la fiança que l'arrendatari li va lliurar en el seu moment i que està a la seva disposició.

9. Un cop el tribunal ha dictat l'aute d'execució, el tribunal el notifica a l'executant i a l'executat, i també a les altres persones que consideri que poden resultar afectades per l'execució.

10. Contra l'aute d'execució no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que l'executat pugui procedir d'acord amb el que estableix el capítol quart d'aquest títol.

Article 388. Denegació del despatx de l'execució i recurs

1. El tribunal o el saig dicta un aute o un acord, respectivament, en què denega el despatx de l'execució en els casos en què no es compleixin les condicions que estableix l'article 386, o en qualsevol altre cas en què no concorrin els pressupòsits i els requisits legals a aquest efecte.

2. Contra l'aute que denega el despatx de l'execució es pot interposar un recurs d'apel·lació. L'acord que denega el despatx de l'execució es pot impugnar d'acord amb el que estableix l'article 376. Aquest recurs o aquesta impugnació es tramita i es resol tenint com a part només l'apel·lant.

Capítol quart. Oposició a l'execució forçosa i impugnació dels actes d'execució

Article 389. Oposició a l'execució forçosa

1. L'executat es pot oposar a l'execució forçosa dins els tretze dies hàbils següents al dia en què se li notifiqui l'aute o l'acord d'execució.

2. L'oposició a l'execució forçosa es planteja mitjançant un escrit que es presenta davant el tribunal que ha dictat l'aute d'execució o la resolució judicial en relació amb la qual el saig ha dictat l'acord d'execució.

3. La persona que pugui resultar afectada pels actes d'execució en relació amb els seus béns o drets també pot oposar-s'hi.

4. L'executat o la persona afectada que s'oposi a l'execució forçosa pot sol·licitar en el mateix escrit en què planteja l'oposició la suspensió del procés mentre es tramita i resol aquesta oposició.

Article 390. Motius d'oposició a l'execució forçosa

1. L'oposició només es pot fonamentar en els motius de forma i de fons que s'assenyalen als apartats 2 i 3 d'aquest article, respectivament.

2. Els motius de forma en què es pot fonamentar l'oposició a l'execució forçosa són:

a) La falta de capacitat per ser part o de capacitat processal de l'executant.

b) L'absència dels requisits legals exigits per als títols executius.

c) La caducitat de l'acció executiva.

3. Els motius de fons en què es pot fonamentar l'oposició a l'execució forçosa són:

a) El pagament o el compliment del que estableix el títol executiu.

b) L'existència de pactes o transaccions que s'hagin convingut per evitar l'execució forçosa.

4. Qualsevol motiu d'oposició s'ha d'acreditar degudament per mitjà dels documents escaients, els quals s'han d'adjuntar a l'escrit en què es planteja l'oposició a l'execució forçosa.

Article 391. No admissió de l'oposició a l'execució forçosa

1. El tribunal decideix mitjançant un aute de no admetre l'oposició a l'execució forçosa, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi plantejat, en cas que el motiu d'oposició no s'hagi acreditat degudament, o quan consideri que aquesta oposició manca de fonament de forma absoluta.

2. Contra l'aute que no admet l'oposició a l'execució forçosa es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius.

Article 392. Tramitació i decisió de l'oposició a l'execució forçosa

1. Un cop ha admès l'oposició a l'execució forçosa, el tribunal trasllada aquesta oposició a l'executant perquè faci les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils.

2. En el mateix acte en què admet l'oposició a l'execució forçosa, el tribunal també resol eventualment mitjançant un aute sobre la suspensió del procés mentre es tramita i resol l'oposició, d'acord amb les circumstàncies que concorrin. En cas que el tribunal decideixi la suspensió del procés, ho ha de comunicar al saig competent.

3. Un cop l'executant ha fet les al·legacions oportunes o ha transcorregut el termini sense que ho hagi fet, el tribunal pot decidir de citar les parts a una vista, si ho considera necessari per resoldre degudament l'oposició a l'execució forçosa. Aquesta vista se celebra d'acord amb les normes que estableix

l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents.

4. El tribunal decideix mitjançant un aute sobre l'oposició a l'execució forçosa plantejada dins els tretze dies hàbils següents al dia en què l'executant hagi fet les alegacions oportunes o, si s'ha citat les parts a una vista, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi celebrat aquesta vista.

5. En cas que el tribunal desestimi íntegrament l'oposició, deixa sense efecte la suspensió del procés, si escau, i decideix la continuació de l'execució forçosa. En cas que estimi parcialment l'oposició, ha de determinar la forma i per quina quantitat l'execució forçosa ha de continuar. L'aute es comunica en tots els casos al saig competent.

6. En cas que el tribunal estimi l'oposició, declara que no escau l'execució forçosa i deixa sense efecte o mana al saig que deixi sense efecte els embargaments travats i les mesures de garantia que s'hagin adoptat, tot reintegrant a l'executat la situació anterior al despatx de l'execució.

7. Contra l'aute que resol l'oposició a l'execució forçosa es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius. No obstant això, en cas que l'aute estimi l'oposició, l'executant pot sol·licitar al tribunal que es mantinguin els embargaments travats i les mesures de garantia que s'hagin adoptat si presta una caució suficient per assegurar els danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'executat, d'acord amb els apartats 3 i 4 de l'article 362.

Article 393. Impugnació dels actes d'execució

1. Les parts del procés en període d'execució forçosa només poden impugnar els actes d'execució mitjançant els mitjans processals i els recursos previstos en aquesta Llei, la Llei del saig i la Llei de l'embargament.

2. Sense perjudici del que estableix l'apartat anterior, les parts del procés en període d'execució forçosa poden impugnar els acords que dicta el saig, d'acord amb el que estableix l'article 376. Contra l'aute que resol aquesta impugnació es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius.

3. En els casos que preveu l'apartat anterior, la part que impugni l'acord del saig pot demanar la suspensió dels actes d'execució concrets impugnats. El tribunal pot suspendre aquests actes si es presta una caució suficient a criteri seu per respondre dels danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'altra part.

4. La impugnació de les actuacions o les diligències que hagi portat a terme el saig durant la tramitació del procés en període d'execució forçosa es tramita i es resol davant el mateix saig, d'acord amb les

normes que estableix l'article 328, en el que siguin aplicables. L'acord que resol aquesta impugnació es pot impugnar al seu torn davant el tribunal que ha dictat la resolució judicial que s'està executant, dins el termini de tretze dies hàbils des del dia en què es notifica l'acord esmentat.

Capítol cinquè. Suspensió i acabament de l'execució forçosa

Article 394. Suspensió de l'execució forçosa

1. L'execució forçosa només es pot suspendre en els casos en què aquesta Llei o les altres lleis aplicables ho estableixin expressament, o quan totes les parts personades en el procés ho convinguin.

2. El tribunal o el saig poden adoptar o mantenir els embargaments i les mesures de garantia oportuns encara que hagin decidit la suspensió del procés en període d'execució forçosa.

Article 395. Suspensió i acabament de l'execució forçosa en casos de revisió, rescissió i nul·litat d'actuacions

1. El tribunal o el saig pot decidir, a instància de part, la suspensió del procés en període d'execució forçosa en cas que s'admeti la demanda de revisió o la sol·licitud de rescissió o de nul·litat d'actuacions en relació amb la sentència ferma que és objecte d'aquest procés, si considera que l'execució de la sentència esmentada pot resultar-ne afectada. En aquest cas, el secretari judicial o el saig dicta una interlocutòria o un acord, respectivament, en què suspèn el procés esmentat.

2. Si el tribunal o el saig té coneixement que s'ha desestimat la demanda de revisió o la sol·licitud de rescissió o de nul·litat d'actuacions, el secretari judicial o el saig dicta una interlocutòria o un acord, respectivament, en què deixa sense efecte la suspensió del procés en període d'execució forçosa i en continua la tramitació.

3. En cas que es dicti una sentència o un aute que estima la revisió, la rescissió o la nul·litat d'actuacions, el tribunal o el saig decideix mitjançant un aute o un acord, respectivament, l'acabament de l'execució forçosa.

Article 396. Suspensió de l'execució forçosa en casos de recursos i impugnacions

1. La interposició de recursos contra les resolucions i els acords que es dictin en període d'execució forçosa, o la impugnació dels actes que s'hi porten a terme, no comporta la suspensió del procés corresponent.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, l'executat pot sol·licitar al tribunal o al saig la suspensió de l'acte impugnat si en cas contrari se'n

pot derivar un perjudici greu o de difícil reparació, sempre que presti una caució suficient a criteri del tribunal per respondre dels danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'executant.

Article 397. Suspensió de l'execució forçosa en cas de concurrència amb una execució concursal

1. En cas de concurrència d'un procés en període d'execució forçosa singular amb un procés concursal o universal d'execució, si així ho estableix la normativa concursal aplicable, el tribunal o el saig, d'ofici o a instància de part, decideix la suspensió del procés singular esmentat. En aquest cas, el secretari judicial o el saig dicta una interlocutòria o un acord, respectivament, en què suspèn el procés esmentat i ho comunica al tribunal que coneix el procés concursal o universal.

2. El tribunal o el saig només pot suspendre el procés en període d'execució forçosa singular a partir del moment en què s'hagi dictat una resolució que declari el concurs de creditors o la cessació de pagaments o fallida, llevat que la normativa concursal aplicable disposi altrament.

Article 398. Suspensió de l'execució forçosa en cas de prejudicialitat penal

1. El tribunal o el saig, d'ofici o a instància de part, decideix la suspensió del procés en període d'execució forçosa en cas que s'acrediti que hi ha un procés penal que tingui relació amb la falsedat o la nul·litat del títol executiu, o amb la invalidesa o la il·licitud del despatx de l'execució. En aquest cas, el secretari judicial o el saig dicta una interlocutòria o un acord, respectivament, en què suspèn el procés esmentat.

2. No obstant el que disposa l'apartat anterior, es mantenen les mesures de garantia de l'execució si l'executant presta una caució suficient per respondre dels danys i perjudicis que es puguin ocasionar a l'executat, d'acord amb els apartats 3 i 4 de l'article 362.

3. Un cop el procés penal ha finalitzat mitjançant una resolució que declari la inexistència o l'absència de criminalitat dels fets que són objecte del procés esmentat, l'executant pot demanar al tribunal o al saig que deixi sense efecte la suspensió del procés en període d'execució forçosa i decideixi la continuació d'aquest procés.

Article 399. Acabament i sobreseïment de l'execució forçosa

1. El procés en període d'execució forçosa s'acaba amb l'extinció o la cancel·lació total del deute pel qual es va despatxar l'execució. En aquest cas, el tribunal o el saig decideix mitjançant un aute o un acord, respectivament, l'arxivament del procés.

2. El procés en període d'execució forçosa se sobreseu provisionalment en cas que el tribunal o el saig, d'ofici o a instància de part, decideixi mitjançant un aute o un acord, respectivament, que el deute pel qual es va despatxar l'execució sigui totalment o parcialment incobrable. En aquest cas, el procés d'execució pot continuar a instància de l'executant si té notícia posterior de la solvència de l'executat.

3. Contra l'aute d'arxivament o de sobreseïment del procés en període d'execució forçosa es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius.

Títol II. Execució forçosa dinerària

Capítol primer. Determinació de la quantitat líquida

Article 400. Objecte de l'execució forçosa dinerària

1. L'execució forçosa dinerària té per objecte complir l'obligació de lliurar una quantitat líquida de diners determinada en el títol executiu amb lletres o xifres.

2. En cas que el títol executiu contingui expressions de quantitat discordants, preval la quantitat determinada amb lletres.

Article 401. Quantitats objecte de l'execució forçosa dinerària

1. L'execució forçosa es despatxa per la quantitat que es reclami en concepte de principal en la demanda o la sol·licitud d'execució, que ha de ser conforme a l'obligació continguda al títol executiu. La quantitat principal s'incrementa amb els interessos vençuts.

2. L'executant també pot demanar una quantitat per fer front a les costes de l'execució. La quantitat en concepte de les costes de l'execució es fixa provisionalment en l'aute o l'acord d'execució, a manca de la liquidació definitiva que es faci un cop s'ha acabat el procés en període d'execució forçosa.

Article 402. Deute en moneda estrangera

1. Les obligacions en una moneda que no sigui la moneda de curs legal a Andorra s'executen en els seus propis termes en la mesura que sigui possible. Les costes de l'execució se satisfan en la moneda de curs legal a Andorra.

2. La quantitat en moneda estrangera que és objecte de l'execució forçosa es computa segons el canvi oficial corresponent al dia en què es dicta l'aute o l'acord d'execució. En cas que es tracti d'una moneda estrangera sense cotització oficial, el còmput es fa aplicant el canvi que el tribunal o el saig consideri adequat d'acord amb les al·legacions que

faci i els documents que aporti l'executant en la demanda o la sol·licitud d'execució.

Article 403. Ampliació de l'execució forçosa dinerària

1. La quantitat que és objecte de l'execució forçosa es pot ampliar d'acord amb el venciment futur dels terminis de la mateixa obligació continguda en el títol executiu i en virtut de la qual l'execució és procedent.
2. L'executant ha de sol·licitar l'ampliació de l'execució forçosa en la demanda o la sol·licitud d'execució, tot aportant un resum dels terminis i les quantitats que han de vèncer.
3. En cas que el tribunal o el saig admeti l'ampliació de l'execució forçosa, ha d'advertir l'executat de l'obligació de pagament que en resulta, i, si a les dates de venciment no ha satisfet les quantitats corresponents, l'execució forçosa s'amplia de forma automàtica.
4. Si el saig ha admès l'ampliació de l'execució forçosa, ha de presentar al tribunal que ha dictat la resolució judicial executòria una liquidació final del deute executat que inclogui els venciments i els terminis en què han tingut lloc, i els interessos meritats durant l'execució.

Capítol segon. Actes de l'execució forçosa dinerària

Article 404. Embargament, garantia i alienació dels béns i drets

1. Correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig, portar a terme les diligències escaients per a l'embargament, la garantia i, si escau, l'alienació dels béns i drets de l'executat i, en general, tots els actes d'execució necessaris per acomplir l'obligació dinerària continguda en el títol executiu.
2. El tribunal o el saig porten a terme els actes d'execució assenyalats a l'apartat anterior d'acord amb la Llei del saig i la Llei de l'embargament.

Article 405. Entrega de béns mobles o immobles

L'entrega de béns mobles o immobles a l'adjudicatari d'aquests béns, com a conseqüència de l'alienació en el marc d'una execució forçosa dinerària, es regeix per les normes del capítol segon del títol III d'aquest llibre.

Títol III. Execució forçosa no dinerària

Capítol primer. Disposicions generals

Article 406. Objecte de l'execució forçosa no dinerària

L'execució forçosa no dinerària té per objecte obtenir, d'acord amb el títol executiu, el compliment d'obligacions de fer, de no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners.

Article 407. Requeriment i mesures de garantia de l'execució forçosa no dinerària

1. El tribunal fixa en l'aute d'execució la forma i el termini de compliment de l'obligació no dinerària, que s'estableix segons la naturalesa del fer i les altres circumstàncies que concorrin. En cas d'una obligació d'entrega d'un bé immoble, el tribunal fixa el termini màxim per desallotjar aquest bé immoble.
2. El tribunal requereix a l'executat, en virtut de l'aute d'execució, que compleixi, dins el termini que s'hi preveu, l'obligació continguda en el títol executiu. En el cas d'una obligació d'entrega d'un bé immoble, s'adverteix específicament a l'aute d'execució del termini per fer-ho.
3. El tribunal, a instància de l'executant, pot decidir les mesures de garantia oportunes per assegurar l'efectivitat de l'execució forçosa.
4. El tribunal pot decidir mitjançant un aute, a instància de l'executant, embargar els béns i drets de l'executat en la quantitat suficient per assegurar el pagament de la quantitat pecuniària equivalent i les costes de l'execució. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

Capítol segon. Execució d'entrega de béns mobles o immobles

Article 408. Entrega de coses mobles determinades, documents o animals

1. El tribunal ha de posar l'executant en possessió de les coses mobles certes i determinades, dels documents o dels animals, d'acord amb el que estableixi l'aute d'execució, una vegada transcorregut el termini fixat en el requeriment que s'hi conté, si l'executat no ho ha fet voluntàriament.
2. Als efectes assenyalats a l'apartat anterior, el tribunal pot:
 - a) Fer les recerques que consideri oportunes per esbrinar el lloc on es troba la cosa moble determinada, el document o l'animal.
 - b) Autoritzar l'entrada en llocs tancats, amb l'auxili del Cos de Policia en cas que sigui necessari.
3. En cas que sigui impossible entregar les coses mobles certes i determinades, els documents o els

animals, el tribunal fixa mitjançant un aute, a instància de l'executant, la quantitat pecuniària equivalent al valor d'aquestes coses, documents o animals. Amb aquesta finalitat, el tribunal en valora prèviament el cost, ja sigui directament o mitjançant un perit taxador segons la complexitat i el valor de les coses, els documents o els animals.

4. La valoració obtinguda a què fa referència l'apartat anterior s'ha de notificar a l'executat, els quals, en cas de discrepància, poden presentar les al·legacions oportunes, tot incloent-hi una valoració contradictòria feta per un perit, en el termini dels tretze dies hàbils següents al dia en què se'ls traslladi la valoració. Si la diferència entre les valoracions no excedeix el vint per cent del valor més baix, s'estima com a cost de les coses mobles certes i determinades, els documents o els animals la mitjana aritmètica que en resulti. En cas que la diferència sigui superior, el tribunal resol la discrepància mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents, d'acord amb la documentació aportada, en què fixa definitivament la quantitat pecuniària equivalent al valor de les coses, els documents o els animals. Aquesta valoració ha d'estar compresa entre els límits de les valoracions assenyalades anteriorment i és la definitivament aplicable. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

5. Un cop el tribunal fixa la quantitat pecuniària equivalent, l'execució forçosa en relació amb aquesta quantitat correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 409. Entrega de coses genèriques o indeterminades

1. El tribunal ha de posar l'executant en possessió de les coses genèriques o indeterminades, d'acord amb el que estableixi l'aute d'execució, una vegada transcorregut el termini fixat en el requeriment que s'hi conté, si l'executat no ho ha fet voluntàriament.

2. En cas que sigui impossible entregar les coses genèriques o indeterminades, l'executant pot sol·licitar al tribunal que el faculti per adquirir aquestes coses a les costes de l'executat, al preu de mercat. El tribunal decideix mitjançant un aute quin és el cost d'adquirir les coses genèriques o indeterminades.

3. Un cop el tribunal fixa el cost d'adquirir les coses genèriques o indeterminades, l'execució forçosa en relació amb aquesta quantitat correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 410. Entrega de béns immobles en concepte d'execució específica

1. El tribunal procedeix a l'entrada i l'entrega dels béns immobles i al llançament dels ocupants, d'acord amb el que estableixi l'aute d'execució.

2. Malgrat que el tribunal cancel·li el llançament dels ocupants del bé immoble si amb anterioritat a la data fixada per portar-lo a terme es fa el lliurament de la possessió d'aquest bé, l'executant pot sol·licitar que es mantinguin les actuacions fixades a l'efecte que s'aixequi una acta de l'estat en què es troba el bé immoble.

3. El tribunal pot ser auxiliat pel Cos de Policia quan procedeixi a entrar i entregar un bé immoble i a llançar-ne els ocupants. Si dins el bé immoble hi ha coses que no són objecte del títol executiu, el tribunal requereix eventualment a l'executat que les retiri dins el termini que assenyali, i, si no ho fa, decideix en cada cas el que consideri oportú.

4. El secretari judicial o el saig, a instància de l'executant, fa constar en l'acte d'entrega d'un bé immoble l'existència de danys i desperfectes ocasionats pels ocupants d'aquest bé. En aquest cas, l'executant pot reclamar els danys i perjudicis ocasionats en el marc del procés a part que correspongui.

5. Les al·legacions de l'executat o de terceres persones respecte de la titularitat dels béns no separables del bé immoble s'han de fer al tribunal que coneix el procés en període d'execució forçosa de què es tracti. El tribunal resol mitjançant un aute d'acord amb les normes del capítol quart del títol I d'aquest llibre.

Article 411. Existència d'ocupants als béns immobles que s'han d'entregar

1. En cas que el bé immoble que s'ha d'entregar sigui l'habitatge habitual de l'executat o de les persones que en depenen, el tribunal pot concedir un termini d'un mes com a màxim per desallotjar-lo, més enllà del termini fixat en l'aute d'execució. Aquest termini pot quedar condicionat al pagament a favor de l'executant de la quantitat que s'hagi fixat en concepte de compensació per l'ocupació indèguda del bé immoble, i de les altres quantitats que fixi el tribunal. Transcorregut el termini assenyalat, es procedeix immediatament al llançament.

2. En cas que el bé immoble que s'ha d'entregar estigui ocupat per terceres persones diferents i alienes a l'executat, el tribunal les emplaça perquè en el termini de tretze dies hàbils presentin el títol que justifiqui la seva situació. El tribunal trasllada aquest títol a l'executant perquè faci les al·legacions que consideri oportunes en el termini de tretze dies hàbils i, un cop transcorregut aquest termini:

a) Si el tribunal considera que els ocupants ho són de mala fe o sense el títol suficient, en decideix el llançament immediat.

b) En cas contrari, el secretari judicial cita l'executant i els ocupants a una vista que es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents. Posteriorment i dins el mateix termini, el tribunal resol mitjançant un aute si el títol dels ocupants els legitima a romandre al bé immoble. Contra aquest aute es pot interposar un recurs d'apel·lació.

Capítol tercer. Execució d'obligacions de fer i no fer

Article 412. Obligacions de fer no personalíssimes

1. Un cop transcorregut el termini fixat per complir una obligació de fer no personalíssima sense que l'executat ho hagi fet voluntàriament, el tribunal procedeix a l'execució forçosa d'acord amb les normes següents:

a) Si l'aute d'execució conté una disposició expressa per al cas en què l'executat incompleixi l'obligació de fer, cal atènyer-se al que preveu aquesta disposició.

b) Si l'aute d'execució no conté cap disposició expressa per al cas en què l'executat incompleixi l'obligació de fer, el tribunal pot encarregar, a instància de l'executant, la prestació a una tercera persona a les costes de l'executat, o fixar una quantitat en concepte del rescabament dels danys i perjudicis que es quantifica d'acord amb les normes del capítol quart d'aquest títol.

2. En cas que el tribunal encarregui la prestació de fer a un tercera persona, en valora prèviament el cost, ja sigui directament o mitjançant un perit taxador segons la complexitat del fer.

3. La valoració obtinguda a què fa referència l'apartat anterior s'ha de notificar a l'executant i l'executat, els quals, en cas de discrepància, poden presentar les al·legacions oportunes, tot incloent-hi una valoració contradictòria feta per un perit, en el termini dels tretze dies hàbils següents al dia en què se'ls traslladi la valoració. Si la diferència entre les valoracions no excedeix el vint per cent del valor més baix, s'estima com a cost del fer la mitjana aritmètica que en resulti. En cas que la diferència sigui superior, el tribunal resol la discrepància mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents, d'acord amb la documentació aportada, en què fixa definitivament el cost de la prestació de fer. Aquesta valoració ha d'estar compresa entre els límits de les valoracions assenyalades anteriorment i és la

definitivament aplicable. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

4. Des del moment en què es produeix l'incompliment de l'obligació de fer, l'executant pot sol·licitar al tribunal les mesures d'assegurament oportunes per garantir el pagament del cost de la prestació de fer o, si escau, dels danys i perjudicis que se li puguin ocasionar.

5. Un cop el tribunal valora el cost de la prestació de fer o quantifica els danys i perjudicis ocasionats, l'execució forçosa en relació amb aquestes quantitats correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 413. Obligacions de fer personalíssimes

1. Un cop transcorregut el termini fixat per complir una obligació de fer personalíssima sense que l'executat ho hagi fet voluntàriament, el tribunal procedeix a l'execució forçosa d'acord amb les normes següents:

a) Si l'aute d'execució conté una disposició expressa per al cas en què l'executat incompleixi l'obligació de fer, cal atènyer-se al que preveu aquesta disposició.

b) Si l'aute d'execució no conté cap disposició expressa per al cas en què l'executat incompleixi l'obligació de fer, el tribunal determina, a instància de l'executant, la quantitat pecuniària equivalent de la prestació de fer, i eventualment una quantitat en concepte del rescabament dels danys i perjudicis. Aquestes quantitats es fixen d'acord amb les normes que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article anterior.

2. Des del moment en què es produeix l'incompliment de l'obligació de fer, l'executant pot sol·licitar al tribunal les mesures d'assegurament oportunes per garantir el pagament del cost de la prestació de fer o, si escau, dels danys i perjudicis que se li puguin ocasionar.

3. Un cop el tribunal fixa la quantitat pecuniària equivalent de la prestació de fer, i també eventualment la quantitat en concepte del rescabament dels danys i perjudicis, l'execució forçosa en relació amb aquestes quantitats correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 414. Obligacions de no fer

1. L'obligació de no fer obliga l'executat a abstenir-se de fer el que estableix el títol executiu durant el temps i d'acord amb el que s'hagi previst en l'aute d'execució.

2. En cas d'incompliment de l'obligació de no fer, el tribunal, a instància de l'executant, requereix a l'executat que desfaci el que ha fet en contra de l'obligació que estableix el títol executiu, en el

termini que estableixi, i s'abstingui de reiterar-ho. També l'adverteix que en cas contrari li imposarà una multa coercitiva. La multa coercitiva oscil·la entre l'import de 50 euros diaris i de 500 euros diaris, segons determini i durant el temps que estableixi el tribunal, d'acord amb les circumstàncies que concorrin.

3. Si l'executat no desfà el que ha fet en contra de l'obligació que estableix el títol executiu, el tribunal pot decidir, a instància de l'executant, encarregar la prestació de desfer el que s'ha fet a una tercera persona a les costes de l'executat, o fixar una quantitat en concepte del rescabament dels danys i perjudicis que es quantifica d'acord amb les normes del capítol quart d'aquest títol.

4. En cas que el tribunal encarregui la prestació de desfer el que s'ha fet a una tercera persona, en valora prèviament el cost d'acord amb les normes que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article 412.

5. Des del moment en què es produeix l'incompliment de l'obligació de no fer, l'executant pot sol·licitar al tribunal les mesures d'assegurament oportunes per garantir el pagament del cost de la prestació de desfer el que s'ha fet o, si escau, dels danys i perjudicis que se li puguin ocasionar.

6. Un cop el tribunal valora el cost de la prestació de desfer el que s'ha fet o quantifica els danys i perjudicis ocasionats, l'execució forçosa en relació amb aquestes quantitats correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 415. Obligacions d'emetre una declaració de voluntat

1. L'obligació d'emetre una declaració de voluntat s'executa, en cas d'incompliment de l'executat, mitjançant la decisió del tribunal segons la qual es té per emesa la declaració de voluntat esmentada, d'acord amb els elements essencials del negoci que han d'estar determinats en el títol executiu.

2. L'executant pot demanar que el secretari judicial lliuri testimoni de l'aute d'execució, que té eficàcia civil plena sense perjudici de l'observança i el compliment de les normes civils i mercantils sobre la forma i la documentació dels actes i els negocis jurídics.

Capítol quart. Procediment de liquidació

Article 416. Àmbit del procediment de liquidació i normes aplicables

1. El procediment de liquidació té com a finalitat determinar una quantitat líquida en els casos següents:

a) Quan la condemna consisteixi en el pagament d'una quantitat il·líquida.

b) Quan s'hagi de fixar la quantitat endeutada en concepte dels danys i perjudicis, els fruits, les rendes, les utilitats, les millores o els productes de qualsevol mena, o les despeses.

c) Quan s'hagi de determinar el ròssec resultant de la rendició de comptes d'una administració.

2. Les normes sobre el procediment abreujat s'apliquen de forma subsidiària al procediment de liquidació.

Article 417. Petició de liquidació i trasllat

1. L'executant ha de presentar la petició de determinació d'una quantitat líquida davant el tribunal competent d'acord amb l'apartat 1 de l'article 374, mitjançant un escrit motivat en què fixa la quantitat que considera endeutada per l'executat o qualsevol altra persona.

2. A la petició de liquidació, l'executant ha d'adjuntar-hi o precisar:

a) Quan es tracti de danys i perjudicis, una relació detallada d'aquests danys i perjudicis.

b) Quan es tracti del ròssec resultant de la rendició de comptes d'una administració, una relació detallada d'aquest ròssec d'acord amb cadascun dels conceptes o les partides que siguin procedents.

c) Quan es tracti de la liquidació d'una quantitat il·líquida o de la determinació de fruits, rendes, utilitats, millores, productes de qualsevol mena o despeses, els criteris que s'han d'emprar per fixar la quantitat endeutada, d'acord amb les bases que estableixi, si escau, el títol executiu.

3. A la petició de liquidació, l'executant també pot adjuntar-hi els documents o els dictàmens que consideri oportuns, i ha de proposar les proves que consideri útils, pertinents i necessàries per acreditar les seves pretensions.

4. El tribunal trasllada la petició de liquidació a l'executat o a la persona que hagi de pagar la quantitat que es pretén liquidar, perquè faci les alegacions oportunes dins el termini dels tretze dies hàbils següents.

Article 418. No oposició del deutor

1. En cas que l'executat o la persona que hagi de pagar la quantitat que es pretén liquidar no s'oposi a la quantitat fixada per l'executant en la petició de liquidació, el tribunal aprova aquesta quantitat mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents.

2. En cas que l'executat o la persona que hagi de pagar la quantitat que es pretén liquidar no faci alegacions dins el termini concedit, o aquestes

al·legacions neguin de forma genèrica l'existència de l'obligació de pagament, sense concretar els motius o sense fer constar els fonaments de la discrepància, el tribunal també aprova la quantitat fixada per l'executant en la petició de liquidació mitjançant un aute i dins els tretze dies hàbils següents.

3. Un cop el tribunal aprova la quantitat fixada per l'executant en la petició de liquidació, l'execució forçosa en relació amb aquesta quantitat correspon al tribunal o al saig, d'acord amb els articles 374 i 375 d'aquesta Llei i d'acord amb la Llei del saig.

Article 419. Oposició del deutor i vista

1. En cas que l'executat o la persona que hagi de pagar la quantitat que es pretén liquidar s'oposi motivadament, i dins el termini concedit, a la quantitat fixada per l'executant en la petició de liquidació, o als conceptes o les partides que s'hi inclouen, pot aportar els documents o els dictàmens que consideri oportuns, i ha de proposar les proves que consideri útils, pertinents i necessàries per acreditar les seves pretensions.

2. Un cop s'ha plantejat l'oposició i dins els tretze dies hàbils següents, el tribunal dicta un aute en què admet o no admet les proves proposades i assenyala la data en què se celebra la vista. La vista es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents.

3. Durant la vista les parts poden fer les al·legacions i poden sol·licitar la pràctica de les proves oportunes. El tribunal admet i practica les proves proposades d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.

Article 420. Aute i recurs

1. El tribunal decideix mitjançant un aute sobre la determinació de la quantitat líquida que cal satisfer a l'executant, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi celebrat la vista. En el cas de la rendició de comptes d'una administració, el tribunal té en compte les gestions dutes a terme, la seva complexitat i els resultats obtinguts.

2. Contra l'aute que resol el procediment de liquidació es pot interposar un recurs d'apel·lació, sense efectes suspensius.

Títol IV. Reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres

Capítol primer. Reconeixement i execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals

Article 421. Tramitació del reconeixement i l'execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals

1. Les resolucions judicials que dictin els tribunals estrangers i en què s'hagi adoptat una mesura cautelar o provisional que afecti persones, béns o drets situats a Andorra es poden reconèixer i executar a Andorra si així ho estableixen els convenis internacionals que formin part de l'ordenament jurídic andorrà o, en cas contrari, només si la part que sol·licita el reconeixement i l'execució acredita l'existència de reciprocitat.

2. A la sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial dictada per un tribunal estranger en què s'hagi adoptat una mesura cautelar o provisional s'ha d'adjuntar l'original o una còpia autèntica de la resolució judicial esmentada, degudament postil·lada o, si no és possible, degudament legalitzada. A més, el sol·licitant ha de prestar una caució suficient i justificada per respondre dels danys i perjudicis que es puguin ocasionar com a conseqüència de l'adopció de les mesures cautelars o provisionals, d'acord amb el que estableixen els apartats 4 i 5 de l'article 83. També pot proposar les proves necessàries per fonamentar la seva sol·licitud i, en concret, pot adjuntar-hi els documents oportuns a aquest efecte.

3. Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què es rep la sol·licitud, el president del Tribunal de Batlles designa mitjançant una providència el tribunal al qual correspon per torn el coneixement del procés.

4. Un cop designat el tribunal competent, el secretari judicial cita les parts personades en el procés a una vista, que es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents, sense que calgui seguir l'ordre dels processos pendents quan així ho exigeixi l'efectivitat de la mesura cautelar o provisional.

5. Durant la vista les parts poden fer les al·legacions oportunes i poden sol·licitar que es practiquin les proves proposades en la sol·licitud o de forma sobrevinguda, en relació amb la concurrència dels pressupòsits exigits per reconèixer i executar la resolució judicial estrangera, i també pel que fa al tipus i la quantia de caució prestada, o a la mesura

cautelar o provisional equivalent i substitutòria proposada. El tribunal admet i practica les proves proposades d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.

Article 422. Decisió sobre el reconeixement i l'execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals i recurs

1. El tribunal decideix mitjançant un aute sobre la sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial dictada per un tribunal estranger en què s'hagi adoptat una mesura cautelar o provisional dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi celebrat la vista.

2. Si el tribunal considera que estan acreditades, en vista de les al·legacions formulades i de les proves practicades, la validesa i la suficiència de la resolució judicial estrangera, i que alhora s'ha prestat una caució suficient, si escau, admet la sol·licitud de reconeixement i execució. En aquest cas adopta les mesures cautelars o provisionals que s'estableixen en la resolució judicial estrangera i el règim a què han d'estar sotmeses, i determina la quantia, la forma i el moment en el qual el sol·licitant ha de prestar la caució. El tribunal també pot decidir que se substitueixin les mesures cautelars o provisionals adoptades per una mesura cautelar o provisional equivalent, o bé que es revoquin les mesures adoptades com a conseqüència de la prestació d'una caució suficient pel sol·licitant.

3. Contra l'aute que estima o desestima el reconeixement i l'execució de la resolució judicial dictada per un tribunal estranger en què s'hagi adoptat una mesura cautelar o provisional es pot interposar un recurs d'apel·lació, que s'ha de tramitar amb caràcter preferent.

Capítol segon. Reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a pensions compensatòries

Article 423. Tramitació del reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a pensions compensatòries

1. Les resolucions judicials o administratives estrangeres en què s'acorda el pagament d'una pensió compensatòria es poden reconèixer i executar a Andorra si així ho estableixen els convenis internacionals que formin part de l'ordenament jurídic andorrà o, en cas contrari, només si la part que sol·licita el reconeixement i l'execució acredita l'existència de reciprocitat.

2. A la sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial o administrativa estrangera en què s'acorda el pagament d'una pensió compensatòria

s'ha d'adjuntar l'original o una còpia autèntica de la resolució judicial o administrativa esmentada, degudament postil·lada o, si no és possible, degudament legalitzada. A més, el sol·licitant pot proposar les proves necessàries per fonamentar la seva sol·licitud i, en concret, pot adjuntar-hi els documents oportuns a aquest efecte.

3. Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què es rep la sol·licitud, el president del Tribunal de Batlles designa mitjançant una providència el tribunal al qual correspon per torn el coneixement del procés.

4. Un cop designat el tribunal competent, el secretari judicial cita les parts personades en el procés a una vista, que es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els tretze dies hàbils següents, sense que calgui seguir l'ordre dels processos pendents quan així ho exigeixi l'efectivitat de la resolució judicial o administrativa el reconeixement de la qual se sol·licita.

5. Durant la vista les parts poden fer les al·legacions oportunes i poden sol·licitar que es practiquin les proves proposades en la sol·licitud o de forma sobrevinguda, en relació amb la concurrència dels pressupòsits exigits per reconèixer i executar la resolució judicial o administrativa estrangera. El tribunal admet i practica les proves proposades d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.

Article 424. Decisió sobre el reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a pensions compensatòries i recurs

1. El tribunal decideix mitjançant un aute sobre la sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial o administrativa estrangera en què s'acorda el pagament d'una pensió compensatòria dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi celebrat la vista.

2. Contra l'aute que estima o desestima el reconeixement i l'execució de la resolució judicial o administrativa estrangera en què s'acorda el pagament d'una pensió compensatòria es pot interposar un recurs d'apel·lació, que s'ha de tramitar amb caràcter preferent.

3. No obstant el que estableix l'apartat anterior, si la persona deutora de la pensió compensatòria interposa un recurs d'apel·lació i no acredita haver consignat judicialment la quantitat endeutada, o no presenta un aval solidari de durada indefinida emès per una entitat bancària o financera, o per qualsevol altre mitjà que, a criteri del tribunal, garanteixi la

disponibilitat immediata de la quantitat que n'és objecte, el tribunal no admet el recurs.

Capítol tercer. *Reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a la custòdia de menors d'edat*

Article 425. *Tramitació del reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a la custòdia de menors d'edat*

1. Les resolucions judicials o administratives estrangeres en què s'atribueix la custòdia d'un menor d'edat es poden reconèixer i executar a Andorra si així ho estableixen els convenis internacionals que formin part de l'ordenament jurídic andorrà o, en cas contrari, només si la part que sol·licita el reconeixement i l'execució acredita l'existència de reciprocitat.

2. A la sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial o administrativa estrangera en què s'atribueix la custòdia d'un menor d'edat s'ha d'adjuntar l'original o una còpia autèntica de la resolució judicial o administrativa esmentada, degudament postil·lada o, si no és possible, degudament legalitzada, i, si escau, els documents restants que exigeixin les normes aplicables.

3. La sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial o administrativa estrangera en què s'atribueix la custòdia d'un menor d'edat, sempre que se sol·liciti el restabliment d'aquesta custòdia en cas que el menor d'edat hagi estat desplaçat o retingut il·lícitament, l'ha de presentar davant el batlle que actua en funcions de guàrdia la persona o la institució que tingui atribuïda la custòdia del menor d'edat, o l'autoritat central del Principat d'Andorra competent, mitjançant els advocats adscrits al Gabinet Jurídic del Govern.

4. Un cop presentada la sol·licitud esmentada a l'apartat anterior, el batlle que actua en funcions de guàrdia dicta un aute dins el dia natural següent en què admet o no admet aquesta sol·licitud. En cas que admeti la sol·licitud, en el mateix aute requereix a la persona que ha desplaçat o retingut el menor d'edat que en el termini màxim de dos dies naturals des del dia en què se li notifica l'aute comparegui amb el menor d'edat i, amb la presència del Ministeri Fiscal, manifesti si està d'acord a retornar-lo o si s'hi oposa només per alguna les causes establertes en les normes aplicables o per qualsevol altre motiu que el batlle consideri justificat.

5. En cas que la persona requerida accepti voluntàriament de retornar el menor d'edat, el batlle que actua en funcions de guàrdia dicta un aute en què archiva el procés, i tot seguit lliura el menor

d'edat a la persona o la institució que en tingui atribuïda la custòdia. En cas contrari o si la persona requerida no compareix malgrat haver estat citada degudament, el secretari judicial cita les parts personades en el procés i el Ministeri Fiscal a una vista, que es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables, dins els dos dies naturals següents.

6. Durant la vista les parts poden fer les al·legacions oportunes i poden sol·licitar que es practiquin les proves proposades en la sol·licitud o de forma sobrevinguda, en relació amb la concurrència dels pressupòsits exigits per reconèixer i executar la resolució judicial o administrativa estrangera. El tribunal admet i practica les proves proposades d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.

7. D'ofici o a instància de part o del Ministeri Fiscal, i mitjançant un aute, el tribunal pot adoptar les mesures cautelars que consideri oportunes per salvaguardar els drets i interessos del menor d'edat.

Article 426. *Decisió sobre el reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a la custòdia de menors d'edat i recurs*

1. El tribunal decideix mitjançant un aute sobre la sol·licitud de reconeixement i execució d'una resolució judicial o administrativa estrangera en què s'atribueix la custòdia d'un menor d'edat, sempre que se sol·liciti el restabliment d'aquesta custòdia en cas que el menor d'edat hagi estat desplaçat o retingut il·lícitament, dins els dos dies naturals següents al dia en què s'hagi celebrat la vista.

2. Contra l'aute que estima o desestima el restabliment de la custòdia d'un menor d'edat es pot interposar un recurs d'apel·lació en el termini màxim de tretze dies hàbils, que s'ha de tramitar amb caràcter preferent.

Capítol quart. *Reconeixement i execució de resolucions judicials fermes estrangeres*

Article 427. *Pressupòsits i abast del reconeixement i l'execució de resolucions judicials fermes estrangeres*

1. Les resolucions judicials fermes dictades per tribunals estrangers es poden reconèixer i executar a Andorra si es compleixen els requisits que estableix aquest capítol.

2. Les resolucions judicials fermes dictades per tribunals estrangers que hagin estat reconegudes es poden executar d'acord amb les normes sobre l'execució forçosa de les resolucions judicials que es contenen en aquest llibre.

3. Les resolucions judicials fermes dictades per tribunals estrangers que s'hagin reconegut també es poden aportar i poden tenir eficàcia en un procés a efectes incidentals, en els termes que decideixi el tribunal que coneix aquest procés. L'eficàcia del reconeixement incidental es limita al procés en què s'hagi fet valer la resolució judicial estrangera reconeguda.

Article 428. Criteris per al reconeixement i l'execució de resolucions judicials fermes estrangeres

1. Les resolucions judicials fermes dictades per tribunals estrangers es poden executar a Andorra d'acord amb els convenis internacionals que formen part de l'ordenament jurídic andorrà.

2. En absència de conveni internacional, les resolucions judicials fermes dictades per tribunals estrangers es poden executar a Andorra en cas que així ho decideixi el tribunal competent en virtut del procediment d'execució que estableix l'article 429 i que té com a objecte verificar i controlar que la resolució judicial estrangera que es pretén reconèixer compleixi cumulativament els requisits següents:

- a) La competència de la jurisdicció que ha dictat la resolució.
- b) La regularitat del procediment que s'ha seguit davant aquesta jurisdicció.
- c) L'aplicació de la llei competent segons les regles nacionals de conflicte.
- d) La conformitat amb l'ordre públic nacional i internacional.
- e) L'absència de qualsevol frau a la llei nacional.

3. El tribunal competent pot demanar la traducció al català dels documents que es presentin a l'efecte d'obtenir el reconeixement i l'execució de resolucions judicials estrangeres en cas que el fet que estiguin redactats en una llengua estrangera li pugui suposar una comprensió insuficient del seu contingut.

4. El Ministeri Fiscal sempre és part en els processos de reconeixement i execució de resolucions judicials fermes dictades per tribunals estrangers.

Article 429. Procediment d'execució

1. El procediment d'execució se substancia d'acord amb les normes sobre el procediment abreujat que estableix el títol IV del llibre segon, amb les especialitats que preveu aquest article.

2. El procediment d'execució s'inicia mitjançant una demanda, a la qual es pot adjuntar també la demanda o la sol·licitud d'execució, malgrat que aquesta execució no es pot iniciar fins que el tribunal hagi homologat la resolució judicial ferma dictada pel tribunal estranger que es pretén executar. Al

mateix temps, el demandant pot sol·licitar que s'adoptin mesures cautelars per assegurar l'efectivitat de la tutela judicial que es pretén, cosa que es resol d'acord amb les normes sobre les mesures cautelars que estableix el capítol tercer del títol VI del llibre primer d'aquesta Llei.

3. A la demanda d'execució el demandant ha d'adjuntar l'original o una còpia autèntica de la resolució judicial ferma dictada pel tribunal estranger, degudament postil·lada o, si no és possible, degudament legalitzada, així com qualsevol altre document acreditatiu de la fermesa i la força executiva de la resolució judicial esmentada a l'estat on s'ha dictat. També pot proposar les proves necessàries per fonamentar la seva demanda i, en concret, pot adjuntar-hi els documents oportuns a aquest efecte.

4. Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què es rep la demanda, el president del Tribunal de Batlles designa mitjançant una providència el tribunal al qual correspon per torn el coneixement del procés.

5. Un cop admesa la demanda, el tribunal la trasllada al demandat, que és la part que consta com a condemnada o afectada en la part dispositiva de la resolució judicial estrangera, i al Ministeri Fiscal, perquè compareguin en el procés i la contestin en el termini de tretze dies hàbils, tot advertint el demandat que si no compareix en el termini esmentat serà declarat en rebel·lia. El demandat i el Ministeri Fiscal també poden proposar les proves necessàries per fonamentar les seves pretensions.

6. Un cop finalitzen els tràmits d'al·legacions, el tribunal dicta un aute dins els tretze dies hàbils següents en què admet o no admet les proves proposades, d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat establerts en aquesta Llei.

7. El tribunal assenyala la data en què se celebra el judici oral dins els vint dies hàbils següents al dia en què finalitzen els tràmits d'al·legacions. No obstant això, si el tribunal només ha admès proves documentals el valor probatori de les quals no s'ha impugnat, pot decidir en el mateix aute que no se celebri el judici oral i declarar el procés vist per a sentència.

8. El tribunal dicta la sentència dins els tretze dies hàbils següents al dia en què finalitza el judici oral o en què dicta l'aute on decideix que no se celebri el judici oral. Contra les sentències dictades en els processos que se substancien pel procediment d'execució es pot interposar un recurs d'apel·lació.

Llibre cinquè. Jurisdicció voluntària

Capítol primer. Disposicions generals

Article 430. Àmbit de la jurisdicció voluntària

1. El procediment de jurisdicció voluntària és procedent en els casos en què sigui necessària la intervenció del tribunal o el notari, sempre que:

a) No hi hagi una controvèrsia entre les persones interessades que s'hagi de resoldre en un procés judicial contenciós.

b) Aquesta Llei o les altres lleis aplicables no regulin un procediment específic per resoldre la qüestió de què es tracti.

2. Els processos de jurisdicció voluntària no es poden acumular a cap procés judicial contenciós. En cas que s'insti un procés judicial contenciós sobre el mateix objecte, el tribunal o el notari decideixen mitjançant un aute o un acord, respectivament, l'arxivament del procés de jurisdicció voluntària del qual sigui conexasor.

Article 431. Objecte de la jurisdicció voluntària

1. El tribunal és competent per conèixer i resoldre mitjançant el procediment de jurisdicció voluntària les matèries o qüestions següents:

a) Les adopcions, preadopcions, acolliments i altres mesures d'assistència educativa, i les delegacions de la pàtria potestat, d'acord amb el que estableix la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat i les altres lleis aplicables. Aquestes matèries o qüestions corresponen, no obstant això, a la jurisdicció de menors.

b) La dispensa dels impediments per contraure matrimoni o unió civil, i les dispenses de proclames, d'acord amb la Llei qualificada del matrimoni, la Llei del Registre Civil i les altres lleis aplicables.

c) La constitució de tuteles i curateles, i la designació inicial o, en cas de cessament de la persona o les persones titulars de la institució de què es tracti, d'acord amb el que estableix la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars i les altres lleis aplicables.

d) Els actes i negocis jurídics en relació amb les persones sotmeses a tutela o curatela que requereixen autorització judicial d'acord amb el que estableix la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars i les altres lleis aplicables.

e) L'internament d'urgència de persones d'acord amb el que estableix la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars i les altres lleis aplicables, sempre que no es decideixi en el marc

d'un procés que se substancia pel procediment de modificació de la capacitat.

f) Les declaracions d'absència i de mort d'acord amb la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars i la Llei de la successió per causa de mort, respectivament, i les altres lleis aplicables.

g) El recurs contra la decisió negativa del registrador en relació amb la inscripció de la declaració d'absència o de l'emancipació, d'acord amb la Llei del Registre Civil i les altres lleis aplicables.

h) L'autorització per lliurar certificacions literals de les inscripcions del Registre Civil en els casos que estableix la Llei del Registre Civil.

i) L'aprovació del reconeixement de la paternitat no matrimonial del fill amb la capacitat modificada judicialment d'acord amb la Llei del Registre Civil i les altres lleis aplicables.

j) Les emancipacions i les habilitacions d'edat d'acord amb les lleis aplicables.

k) La delimitació i fitació de béns immobles, amb la presentació prèvia d'un dictamen pericial, d'acord amb les lleis aplicables.

l) L'alliberament de càrregues i gravàmens d'acord amb les lleis aplicables.

m) Les consignacions i els dipòsits judicials d'acord amb les lleis aplicables.

n) La pèrdua, la sostracció o la destrucció de pagarés, xecs o lletres de canvi d'acord amb les lleis aplicables.

o) Les convocatòries judicials de les juntes generals d'accionistes d'acord amb el que estableix la Llei de societats anònimes i de responsabilitat limitada i les altres lleis aplicables.

p) El nomenament, la remoció, la revocació del nomenament o la recusació d'àrbitres, d'acord amb el que estableix la Llei d'arbitratge del Principat d'Andorra i les altres lleis aplicables.

q) L'assistència judicial en la pràctica de proves en el marc d'un procediment arbitral, d'acord amb el que estableix la Llei d'arbitratge del Principat d'Andorra i les altres lleis aplicables.

r) Les sol·licituds del benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes al marge d'un procés ja instat d'acord amb el que estableixen la Llei qualificada de la Justícia, la Llei transitòria de procediments judicials i les normes reglamentàries corresponents.

2. El tribunal també és competent per conèixer i resoldre mitjançant el procediment de jurisdicció voluntària altres matèries i qüestions diferents de les que s'assenyalen a l'apartat anterior, si així ho estableixen les lleis aplicables o si és necessària la

intervenció o l'autorització judicial, no hi ha controvèrsia entre les persones interessades i aquesta Llei o les altres lleis aplicables no estableixen un procediment específic a aquest efecte.

3. El notari és competent per conèixer i resoldre mitjançant el procediment de jurisdicció voluntària les matèries o les qüestions següents:

- a) La separació del patrimoni hereditari respecte del patrimoni privatiu de l'hereu, d'acord amb el que estableix la Llei de la successió per causa de mort.
- b) L'adveració de testaments hològrafs, d'acord amb el que estableix la Llei de la successió per causa de mort.
- c) Les declaracions d'hereus abintestat, d'acord amb el que estableix la Llei de la successió per causa de mort.

Article 432. Competència judicial o notarial i intervenció del Ministeri Fiscal

1. Són competents per conèixer els processos que se segueixen pel procediment de jurisdicció voluntària el tribunal al qual correspongui per torn o el notari en exercici al Principat d'Andorra davant el qual comparegui la persona interessada.

2. En els processos que se segueixen pel procediment de jurisdicció voluntària i en què estiguin interessats menors d'edat o persones absents, amb la capacitat modificada judicialment o necessitades de protecció, i en els altres casos en què les lleis aplicables ho estableixin, la intervenció del Ministeri Fiscal és necessària, fins i tot quan la competència per conèixer el procés correspongui als notaris. En aquests casos, el Ministeri Fiscal també està legitimat per iniciar el procés de què es tracti.

Article 433. Normes aplicables

A l'efecte de conèixer i resoldre els processos que se segueixen pel procediment de jurisdicció voluntària, el tribunal o el notari aplica les normes substantives que estableixin les lleis específiques aplicables en cada matèria o qüestió.

Capítol segon. Procediment de jurisdicció voluntària

Article 434. Sol·licitud de jurisdicció voluntària

1. El procediment de jurisdicció voluntària s'inicia mitjançant una sol·licitud escrita, en què han de constar la identificació i el domicili de la persona sol·licitant i de les persones interessades que han d'intervenir en el procés.

2. A la sol·licitud de jurisdicció voluntària, la persona sol·licitant ha de fer constar els fets que la fonamenten i la petició concreta que se sol·licita, sense que tanmateix calgui fer una argumentació

jurídica detallada. També pot adjuntar els documents que consideri oportuns, i pot proposar les proves que consideri útils, pertinents i necessàries per justificar la seva petició.

Article 435. Admissió i trasllat de la sol·licitud de jurisdicció voluntària

1. Un cop ha admès la sol·licitud de jurisdicció voluntària, en cas que es compleixin els requisits i les condicions establerts al capítol primer d'aquest llibre, el tribunal o el notari la trasllada a les persones interessades i identificades per la persona sol·licitant i, si escau, al Ministeri Fiscal, perquè facin les al·legacions oportunes dins els tretze dies hàbils següents.

2. El tribunal o el notari pot traslladar la sol·licitud de jurisdicció voluntària a les persones que consideri que poden tenir interès a participar en el procés, malgrat que no hagin estat identificades per la persona sol·licitant.

Article 436. Mesures cautelars i vista

1. El tribunal pot adoptar, a instància de part, del Ministeri Fiscal o del notari, les mesures cautelars que siguin necessàries per garantir el bon fi del resultat del procés.

2. Un cop les persones interessades han fet les al·legacions oportunes o un cop ha transcorregut el termini concedit a aquest efecte sense que ho hagin fet, el tribunal pot decidir de celebrar una vista dins els tretze dies hàbils següents. La vista es desenvolupa d'acord amb les normes que estableix l'article 257 per al judici oral en el procediment abreujat, en el que siguin aplicables.

Article 437. Resolució de la sol·licitud de jurisdicció voluntària

1. Un cop ha conclòs la vista o, en cas contrari, un cop ha finalitzat el termini per fer al·legacions, el tribunal o el notari dicten dins els tretze dies hàbils següents un aute o un acord, respectivament, en què resolen la sol·licitud de jurisdicció voluntària.

2. La resolució d'una sol·licitud de jurisdicció voluntària no impedeix que qualsevol persona pugui instar el procés judicial contenciós que correspongui sobre el mateix objecte.

Article 438. Recursos i impugnacions

1. Contra l'aute que resol la sol·licitud de jurisdicció voluntària es pot interposar un recurs d'apel·lació, el qual té efectes suspensius llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables estableixin altrament.

2. La impugnació de les actuacions o les diligències que hagi portat a terme el notari durant la tramitació del procés que se segueix pel procediment de jurisdicció voluntària es tramita i resol davant el

mateix notari, d'acord amb les normes que estableix l'article 328, en el que siguin aplicables. L'acord que resol aquesta impugnació es pot impugnar al seu torn davant el tribunal al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària, dins el termini de tretze dies hàbils des del dia en què es notifica l'acord esmentat.

3. El tribunal al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària també és competent per conèixer i resoldre la impugnació dels acords que resolen la sol·licitud de jurisdicció voluntària. Aquesta impugnació se substancia d'acord amb les normes que estableix l'article 328, en el que siguin aplicables.

Article 439. Costes

En els processos de jurisdicció voluntària no es fa cap pronunciament sobre les costes judicials ocasionades, sense perjudici de les taxes judicials que calgui satisfer d'acord amb les lleis aplicables.

Disposició addicional primera. Arrendaments rústics

Les normes que estableix l'apartat 3 de l'article 284 també són aplicables als arrendaments rústics.

Disposició addicional segona. Marques, drets d'autor i drets veïns, i patents

1. Les mesures cautelars, la comunicació dels actes processals i les altres normes processals en relació amb els processos civils que tinguin per objecte les marques de productes i serveis es regeixen per les disposicions d'aquesta Llei, amb les especialitats que estableix la Llei de marques, de l'11 de maig de 1995, tal com ha estat modificada per la Llei de modificació de la Llei de marques, del 16 d'octubre de 1996.

2. Les mesures cautelars, la legitimació activa i passiva, les costes judicials i les altres normes processals en relació amb els processos civils que tinguin per objecte drets d'autor i drets veïns es regeixen per les disposicions d'aquesta Llei, amb les especialitats que estableix la Llei sobre drets d'autor i drets veïns, del 10 de juny de 1999.

3. Les mesures cautelars, la legitimació activa i passiva, la reconvençió i les excepcions, la suspensió del procés, les costes judicials i les altres normes processals que tinguin per objecte les patents es regeixen per les disposicions d'aquesta Llei, amb les especialitats que estableix la Llei 26/2014, del 30 d'octubre, de patents.

Disposició addicional tercera. Referències normatives

Les referències que es contenen a les lleis vigents a la "jurisdicció civil ordinària" i a la "Secció Civil de la Batllia" o a la "Secció Civil del Tribunal de Batlles"

s'entenen fetes a la "jurisdicció civil competent" i a la "secció civil competent", respectivament, a partir de la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició addicional quarta. Actualització de quantitats

El Govern, mitjançant les lleis del pressupost, pot modificar les quanties dels processos i els imports de les multes coercitives que s'estableixen en aquesta Llei.

Disposició transitòria primera. Normes processals

1. Els processos judicials que s'estiguin tramitant en la primera instància, en fase de recurs o en període d'execució forçosa en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, se seguiran substanciant d'acord amb les normes processals vigents amb anterioritat. No obstant això, sempre que sigui possible, un cop finalitzi la instància, la fase o el període de què es tracti, els processos judicials se seguiran substanciant, si escau, d'acord amb les normes d'aquesta Llei.

2. En qualsevol cas, els processos judicials a què fa referència l'apartat 1 anterior han d'haver estat resolts definitivament en fase declarativa en el termini màxim de dos anys des de la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició transitòria segona. Mesures cautelars

Les mesures cautelars que se sol·licitin a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei en el marc d'un procés judicial que es tramiti d'acord amb les normes processals vigents amb anterioritat a aquesta data se substanciaran, sempre que sigui possible, d'acord amb les normes d'aquesta Llei.

Disposició transitòria tercera. Caducitat de les actuacions

El termini de caducitat de les actuacions a què fa referència l'apartat 1 de l'article 51 s'aplica als processos que s'instin a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició transitòria quarta. Normes aplicables en relació amb les disposicions finals tercera i desena

1. Els expedients disciplinaris contra els batlles o magistrats que s'estiguin tramitant a la data de l'entrada en vigor dels apartats 23 a 33 de la disposició final tercera d'aquesta Llei es regeixen per les disposicions de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, vigents a la data en què es va incoar l'expedient disciplinari corresponent, llevat que les disposicions dels apartats esmentats

anteriorment siguin més beneficioses per al batlle o el magistrat expedientat.

2. Els expedients disciplinaris contra els membres del Ministeri Fiscal que s'estiguin tramitant a la data de l'entrada en vigor dels apartats 3 a 11 de la disposició final desena d'aquesta Llei es regeixen per les disposicions de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, vigents a la data en què es va incoar l'expedient disciplinari corresponent, llevat que les disposicions dels apartats esmentats siguin més beneficioses per al membre del Ministeri Fiscal expedientat.

Disposició transitòria cinquena. Normes de competència

1. El Tribunal Unipersonal del Batlle i el Tribunal de Batlles prop de la Secció Civil segueixen sent competents per tramitar, resoldre i, en el seu cas, executar els processos judicials la competència dels quals tinguin atribuïda a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

2. Als processos judicials en relació amb els quals encara no s'hagi designat el tribunal al qual en correspon per torn el coneixement a la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, els seran d'aplicació les normes de competència que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i l'apartat 2 de l'article 31 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, tal com han estat modificats, respectivament, per l'apartat 12 de la disposició final tercera i l'apartat 10 de la disposició final cinquena d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria

1. Es deroga el Decret dels veguers del 16 de febrer de 1918 sobre citació a judici.

2. Es deroga el Decret dels veguers de l'1 de maig de 1922 sobre el procediment per l'administració de justícia.

3. Es deroga el Decret dels veguers de l'1 de maig de 1922 sobre embargaments preventius.

4. Es deroga el Decret dels veguers del 6 de maig de 1922 sobre execució de sentències.

5. Es deroga el Decret dels veguers del 30 de maig de 1968 sobre arrendaments urbans.

6. Es deroga el Decret dels veguers del 22 de novembre de 1968 sobre arrendaments rústics.

7. Es deroga el Decret dels veguers del 22 de novembre de 1968 sobre el procediment abreujat.

8. Es deroguen els articles 4, 36, 40 i 49 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides.

9. Es deroga el Decret dels veguers del 15 de gener de 1972 sobre dies i hores hàbils.

10. Es deroga el Decret dels veguers del 9 de març de 1974 sobre el procediment laboral.

11. Es deroguen els capítols I, II, III i IV del Decret dels delegats permanents del 15 de novembre de 1975 sobre els drets civils concernents a la dona casada, i els articles 1, 2, 3 i 4 que en formen part.

12. Es deroga el Decret dels veguers del 5 de juliol de 1984 de modificació de l'article 1 del Decret dels veguers del 22 de novembre de 1968 sobre el procediment abreujat.

13. Es deroga el Decret dels veguers del 4 de febrer de 1986 sobre l'adaptació i l'actualització de les lleis de procediment civil, i els annexos I, II, III i IV del Decret esmentat, relatius al procediment verbal de mínima quantia, al procediment abreujat, a l'execució de resolucions judicials en matèria civil i a la intervenció d'advocats en procediments civils, respectivament.

14. Es deroga l'article 15 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993.

15. Es deroga l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, tal com ha estat modificat per la Llei qualificada de modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 22 d'abril de 1999.

16. Es deroguen l'article 17 que forma part de la secció segona del capítol segon; el capítol tercer i els articles 19 i 20 que en formen part; els articles 35 i 36 que formen part de la subsecció primera de la secció primera del capítol vuitè; la secció segona del capítol vuitè i els articles 39 a 42 que en formen part; el capítol novè i l'article 43 que en forma part; el capítol desè i els articles 44 a 46 que en formen part; els articles 47 a 51 que formen part del capítol onzè; la secció quarta del capítol catorzè i els articles 70 a 76 que en formen part; la secció cinquena del capítol catorzè i l'article 77 que en forma part; les seccions primera, segona, tercera i quarta del capítol quinzè i els articles 79 a 82, 83 a 85, 86 a 91 i 92 a 96 que en formen part, respectivament, a excepció de l'article 95 que va ser derogat en virtut de la Llei 16/2014, del 24 de juliol; els articles 97 a 99 i 101 a 105 que formen part del capítol setzè; la secció primera del capítol dissetè i l'article 106 que en forma part; la secció segona del capítol dissetè i els articles 107 a 135 que en formen part; la secció quarta del capítol dissetè i l'article 136 que en forma part; la secció quarta del capítol dissetè i l'article 137 que en forma part; les seccions primera, segona, tercera, quarta, cinquena, sisena, setena i vuitena del capítol dinovè i els articles 188 a 194, 195 a 200, 201 i 202, 203, 204 a 207, 208, 209 i 210, i 211 que en formen part,

respectivament, i el capítol vintè i els articles 212 a 217 que en formen part, de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, amb el benentès que es confirma la derogació de les disposicions normatives vigents anteriorment que es fa en algun dels articles esmentats.

17. Es deroguen l'apartat 2 de l'article 51, els articles 59, 61 a 66, i les disposicions addicionals primera i segona de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, els quals en el cas de l'apartat 1 bis de l'article 61, dels articles 63 i 64, i de les disposicions addicionals primera i segona van ser introduïts o modificats, segons el cas, per la Llei 3/2012, del 19 d'abril, qualificada de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995.

18. Es deroguen l'article 8 i l'article 10 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998.

19. Es deroga la disposició addicional segona de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999, tal com ha estat modificada per la Llei 1/2014, del 23 de gener, de modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999.

20. Es deroguen els articles 5 i 11 de la Llei de taxes judicials, del 22 de juny del 2000.

21. Es deroga l'article 34 de la Llei 12/2004, del 30 de juny, de propietat horitzontal.

22. Es deroguen els articles 2, 3, 4, 5 i 6 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, els quals en el cas dels articles 2, 3 i 4, i de l'apartat 1 de l'article 5, van ser modificats per la Llei 27/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars.

23. Es deroga la Llei 16/2006, del 27 d'octubre, del procediment executiu de l'ordre judicial de pagament.

24. Es deroga la Llei 2/2011, del 2 de febrer, dels procediments especials relatius al reconeixement i l'execució de decisions en matèria de pensions compensatòries, dels efectes civils del segrest internacional de menors, i de la custòdia de menors.

Disposició final primera. Modificació del Decret sobre la cessació de pagaments i fallides

1. Es modifica l'article 7 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 7

Qualsevol comerciant que cessi d'una manera general en els pagaments ha de sol·licitar, dins els vuit dies hàbils següents, al batlle competent al qual correspongui per torn, d'acord amb les lleis aplicables, que declari aquesta situació a l'efecte d'iniciar el procediment d'arranjament judicial o de fallida.

Aquest procediment també pot ser instat d'ofici pel batlle esmentat, o a instància d'un altre batlle o tribunal, o d'un creditor.”

2. Es modifica l'article 8 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 8

La cessació de pagaments és el fet pel qual un comerciant no pot pagar un o diversos deutes exigibles de naturalesa comercial i es troba en una situació financera sense sortida.

Per declarar la cessació de pagaments, el batlle que coneix el procés concursal ha de tenir en compte tots els elements que concorrin i, en especial, la multiplicitat d'actes de protesta o de reclamació, i l'ús eventual de procediments fraudulents per mantenir el crèdit comercial de forma artificial per part del deutor.”

3. Es modifica l'article 9 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 9

L'aute en què es declari la cessació de pagaments ha de declarar també el deutor en fallida o acordar l'arranjament judicial d'acord amb les normes de l'article següent.

En tot cas, l'aute ha de fixar la data de la cessació de pagaments, que no pot ser anterior als divuit mesos previs al dia en què es dicti l'aute esmentat. No obstant això, en cas que no es fixi aquesta data, s'entén que és la del dia en què es dicta l'aute.”

4. Es modifica l'article 10 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 10

El batlle que coneix el procés concursal acorda l'arranjament judicial quan entengui que el deutor està en condicions de proposar un acord seriós, pel fet que el negoci o la societat tenen la possibilitat de redreçar-se, sempre que no hagi comès faltes greus. Si no concorren les dos condicions esmentades anteriorment, el batlle declara la fallida.

En qualsevol moment del procés concursal, el batlle pot convertir l'arranjament judicial en fallida si el

deutor no està en condicions de complir l'acord proposat.”

5. Es modifica l'article 12 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 12

Els òrgans de l'arranjament judicial i de la fallida són el batlle competent al qual correspongui per torn, d'acord amb les lleis aplicables, el qual és l'encarregat de supervisar i decidir sobre les operacions i la gestió d'aquestes situacions; d'un a tres administradors, designats pel batlle, i d'un a tres controladors, designats també pel batlle.

Els controladors han de ser experts en comptabilitat i poden ser escollits entre els creditors del procés concursal. La seva funció, que té caràcter gratuït, consisteix a verificar la comptabilitat i assistir el batlle en la vigilància de la tasca dels administradors. Poden demanar en tot moment que se'ls reti comptes de l'estat en què es troba el procediment, dels ingressos obtinguts i de les entregues que s'hagin fet.

No poden ser administradors o controladors les persones que tinguin una relació de parentiu amb el deutor fins al quart grau de consanguinitat, afinitat o adopció.

El batlle designa lliurement els administradors i els controladors, i pot remoure'ls de la seva funció i reemplaçar-los si no aconsegueixen la tasca encomanada degudament.”

6. Es modifica l'article 13 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 13

Cada tres mesos com a mínim, l'administrador ha d'informar el batlle que coneix el procés concursal sobre el desenvolupament del negoci o la societat que són objecte de l'arranjament judicial o la fallida.”

7. Es modifica l'article 16 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 16

L'aute en què s'acorda l'arranjament judicial comporta, de ple dret i des del dia en què es dicta, que el deutor hagi de ser assistit obligatòriament per l'administrador en tots els actes relatius a l'administració i la disposició dels seus béns.

Si el deutor refusa de fer un acte que sigui necessari per salvaguardar el seu patrimoni, l'administrador pot procedir com consideri més convenient, després d'haver estat autoritzat a aquest efecte pel batlle que coneix el procés concursal. També pot sol·licitar

l'autorització del batlle per adoptar mesures conservatòries dirigides a percebre crèdits exigibles o a portar a terme actes necessaris per protegir el patrimoni del deutor.”

8. Es modifica l'article 21 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 21

El deutor pot obtenir sobre l'actiu de la massa concursal els ajuts que, per a ell o per a la seva família, fixi el batlle que coneix el procés concursal.”

9. Es modifica l'article 22 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 22

En cas que s'hagi acordat l'arranjament judicial, les activitats del deutor i, en concret, l'explotació del negoci o la societat, poden prosseguir si així ho autoritza el batlle que coneix el procés concursal, durant el temps que consideri convenient. Així, també pot deixar sense efecte aquesta autorització si escau.

L'administrador ha de comunicar al batlle els resultats de les activitats del deutor i el desenvolupament del negoci o la societat l'últim dia hàbil de cada tres mesos com a mínim.”

10. Es modifica l'article 24 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 24

En cas que s'hagi acordat l'arranjament judicial, el batlle que coneix el procés concursal decideix, a petició de l'administrador, si el comerciant o els dirigents de la societat participen en la continuació de l'explotació del negoci o la societat i com se'ls remunera a aquest efecte.”

11. Es modifica l'article 25 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 25

En cas que s'hagi declarat la fallida, el comerciant o els dirigents de la societat no poden ser empleats ni es poden dedicar a la gestió del negoci o la societat, llevat que el batlle que coneix el procés concursal ho consideri indispensable, i sempre d'acord amb les condicions que estableixi.”

12. Es modifica l'article 27 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 27

El batlle que coneix el procés concursal pot modificar, sense anar més enllà dels divuit mesos a què fa referència l'article 9, la data de la cessació de pagaments, mitjançant un aute posterior al que va decidir l'arranjament judicial o la fallida.”

13. Es modifica l'article 29 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 29

Les decisions o operacions a què fan referència els dos articles anteriors les ha de sol·licitar o promoure l'administrador prop del batlle que coneix el procés concursal.”

14. Es modifica l'article 35 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 35

La part dispositiva de l'aute en què es declara la cessació de pagaments i s'acorda l'arranjament judicial o la fallida s'ha de publicar al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

El termini de què disposen els creditors per presentar els crèdits amb els justificants corresponents és de trenta dies hàbils a partir del dia en què es publica l'aute esmentat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*. Un cop expirat aquest termini, els crèdits només poden ser admesos si el batlle que coneix el procés concursal conclou que el retard és degut a fets que no són imputables al creditor.”

15. Es modifica l'article 37 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 37

L'administrador ha de formar un estat dels crèdits i proposar, respecte de cadascun, si han de ser admesos o rebutjats. També ha d'indicar si es tracta de crèdits ordinaris o amb privilegi, i si estan garantits amb una hipoteca o una fiança. L'estat dels crèdits s'ha de lliurar al batlle que coneix el procés concursal dins els tres mesos següents al dia en què s'hagi declarat la cessació de pagaments i s'hagi acordat l'arranjament judicial o la fallida.

Un cop lliurat, el batlle ha de verificar l'estat dels crèdits i els creditors interessats poden consultar-lo i examinar-lo.”

16. Es modifica l'article 38 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de

pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 38

El batlle que coneix el procés concursal ha de comunicar als creditors als quals hagi rebutjat el crèdit presentat els motius del refús esmentat. Aquesta comunicació es fa mitjançant una carta certificada amb avís de recepció i, si no és possible fer-ho així, mitjançant un edicte publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, en què s'ha de fer constar que disposen d'un termini de tretze dies hàbils per interposar un recurs de reposició contra la decisió adoptada.

Un cop resoltes les impugnacions eventuais contra l'estat de crèdits, el batlle aprova definitivament l'estat de crèdits mitjançant un aute.”

17. Es modifica l'article 48 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 48

A partir del moment en què el batlle que coneix el procés concursal ha aprovat definitivament l'estat de crèdits mitjançant un aute, el deutor que es beneficia d'un arranjament judicial ha de proposar per escrit un concordat al batlle, dins els vuit dies hàbils següents al dia en què se li notifica l'aute esmentat. En cas contrari, el batlle pot convertir l'arranjament judicial en fallida.

En cas que el concordat proposat reuneixi les condicions exigibles, el batlle cita tots els creditors als quals s'hagi admès totalment o parcialment els crèdits presentats a un assemblea, a l'efecte d'aprovar-lo eventualment. Els creditors poden participar-hi personalment o mitjançant un mandatari amb un poder especial.”

18. Es modifica l'article 51 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 51

El batlle que coneix el procés concursal ha d'advertir els creditors que es beneficien d'un dret real o d'un privilegi que en el termini d'un mes des que s'aprovi la proposta de concordat o conveni, han de comunicar si concedeixen ajornaments o rebaixes del deute al deutor, i quin és l'abast d'aquests ajornaments o rebaixes. Els ajornaments i les rebaixes esmentats no prenen efectes fins que siguin aprovats degudament.”

19. Es modifica l'article 52 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de

pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 52

El batlle que coneix el procés concursal presideix l'assemblea de creditors, assistit de l'administrador i el secretari judicial.”

20. Es modifica l'article 55 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 55

Si la proposta de concordat o conveni no obté l'aprovació dels creditors, es pot sotmetre a discussió i aprovació una altra proposta presentada per qualsevol creditor. Si aquesta altra proposta és aprovada per les tres cinquenes parts del passiu concursal com a mínim, se sotmet al consentiment del deutor. El deutor pot sol·licitar al batlle que coneix el procés concursal que li concedeixi un termini no superior a vuit dies hàbils per manifestar si accepta o no la proposta de concordat o conveni.”

21. Es modifica l'article 59 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 59

El concordat que s'hagi aprovat el pot anul·lar el batlle que coneix el procés concursal en els casos següents:

- a) Si el deutor no executa els compromisos que ha contret.
- b) Si amb posterioritat es comprova que ha concorregut un frau pel fet que s'han dissimulat actius o s'han exagerat passius.
- c) Si amb posterioritat el deutor és condemnat mitjançant una sentència penal ferma per una fallida fraudulenta.”

22. Es modifica l'article 61 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 61

L'administrador té com a missió liquidar els béns del deutor amb la màxima diligència i en les millors condicions possibles. Amb aquesta facultat, disposa de les facultats més àmplies per cobrar crèdits, i vendre mercaderies i efectes mobiliaris del deutor. Les vendes s'han de fer mitjançant subhasta pública.

L'administrador pot exercir les accions judicials que siguin necessàries per assolir la liquidació adequada dels béns del deutor, i també pot convenir o transgir sobre béns i drets que pertanyin al deutor, amb

l'autorització del batlle que coneix el procés concursal.”

23. Es modifica l'article 62 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 62

Si hi ha creditors pignoraticis, el seu privilegi és preferit davant qualsevol altre creditor, privilegiat o no privilegiat. Per aquest motiu l'administrador, amb l'autorització del batlle que coneix el procés concursal, pot reemborsar el deute al creditor pignoratici o retirar la penyora de la massa concursal. En cas contrari, l'administrador pot requerir al creditor que n'efectuï la venda dins el termini que fixi o, subsidiàriament, fer-ho ell mateix amb l'autorització del batlle.

Si el preu de venda de la penyora és superior a l'import del crèdit garantit, l'administrador recupera l'excedent en benefici de la massa concursal. En cas contrari el creditor pignoratici esdevé creditor ordinari per la diferència.”

24. Es modifica l'article 63 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 63

Si no s'ha fet cap acció per vendre un bé immoble amb anterioritat a la data en què s'ha declarat la cessació de pagaments i la fallida, l'administrador esdevé l'únic legitimat per vendre aquest bé, amb l'autorització del batlle que coneix el procés concursal. La venda s'ha d'intentar dins els tres mesos següents al dia en què s'ha declarat la cessació de pagaments i la fallida.

No obstant això, els creditors hipotecaris o que tenen un privilegi especial immobiliari disposen d'un termini de dos mesos des del dia en què se'ls notifica l'acte en què es declara la cessació de pagaments i la fallida per fer procedir a la venda forçosa dels béns immobles afectats per la hipoteca o el privilegi especial immobiliari. En cas contrari, l'administrador ha de vendre aquests béns dins el mes següent, amb l'autorització del batlle.

Les vendes a què fa referència aquest article s'han de fer en subhasta pública.”

25. Es modifica l'article 65 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 65

L'administrador ha de remetre cada mes al batlle que coneix el procés concursal un estat de la situació de

la fallida. D'acord amb aquest estat, el batlle ordena, si escau, un repartiment entre els creditors, que es porta a terme de la manera següent:

a) Sobre l'actiu mobiliari se satisfan en primer lloc les despeses i les costes de l'administració de la fallida; en segon lloc els ajuts acordats al deutor i a la seva família, i en tercer lloc les quantitats endeutades als creditors privilegiats. Pel que fa a la resta, es reparteix entre tots els creditors d'acord amb el percentatge dels seus crèdits que s'hagin admès.

b) Sobre l'actiu immobiliari se satisfan en primer lloc els crèdits privilegiats, i en segon lloc els crèdits hipotecaris. Pel que fa a la resta, es reparteix a prorrata entre tots els creditors els crèdits dels quals s'hagin admès.”

26. Es modifica l'article 66 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 66

Quan les operacions de liquidació i de repartiment s'hagin acabat, el batlle que coneix el procés concursal cita els creditors i el deutor a una darrera assemblea durant la qual l'administrador ret comptes. Un cop conclusa l'assemblea, la unió de creditors queda dissolta de ple dret i recuperen l'exercici individual de les seves accions.”

27. Es modifica l'article 67 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 67

Després de l'assemblea a què fa referència l'article anterior, el batlle que coneix el procés concursal en decideix la finalització mitjançant un aute.”

28. Es modifica l'article 71 del Decret dels veguers del 4 d'octubre de 1969 sobre la cessació de pagaments i fallides, el qual queda redactat com segueix:

“Article 71

El batlle que coneix el procés concursal pot rehabilitar els deutors no fraudulents que justifiquin haver complert íntegrament el conveni aprovat per l'assemblea de creditors. A manca de conveni, han d'acreditar que han satisfet totes les obligacions reconegudes en el marc del procés concursal.

El batlle també pot rehabilitar els deutors que s'han beneficiat d'un concordat i l'han executat íntegrament si quatre cinquenes parts dels creditors consenteixen la rehabilitació o si han liquidat tots els deutes contrets amb aquests creditors.”

Disposició final segona. Modificació de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal

Es modifica l'article 26 de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989, el qual queda redactat com segueix:

“Article 26. Defensa jurídica i representació processal

1. Amb caràcter general, en tots els processos administratius és preceptiva la defensa i l'assistència tècnica prestades per un advocat. No obstant això, la intervenció de l'advocat és facultativa en els processos que se segueixen per contenciosos en matèria de seguretat social.

2. Les parts poden comparèixer en el procés personalment o representades per un advocat o un procurador col·legiats com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra o al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, respectivament, llevat que les lleis aplicables estableixin una altra cosa. No obstant això, en el cas de les parts que siguin persones jurídiques, han de comparèixer en el procés representades per un advocat o un procurador col·legiats com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra o al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, respectivament, llevat que les lleis aplicables estableixin una altra cosa.

3. Per actuar davant la jurisdicció administrativa en els termes previstos per aquesta Llei, els advocats i els procuradors han d'acomplir els requisits que estableixen la Llei qualificada de la Justícia, la Llei de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra i la Llei de l'exercici de la professió de procurador i del Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, respectivament.”

Disposició final tercera. Modificació de la Llei qualificada de la Justícia

1. Es modifica l'article 6 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 6

1. Els drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució vinculen immediatament els batlles i tribunals a títol de dret directament aplicable, i el seu contingut no pot ser limitat per la llei.

2. Aquests drets i llibertats, llevat dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució i dels altres drets la vulneració dels quals s'hagi produït en el marc d'un procediment judicial, són tutelats pels tribunals per mitjà d'un procediment urgent i preferent que se substancia en dos instàncies, d'acord amb el que disposa la Llei transitòria de procediments judicials.

3. Els drets recollits a l'article 10 de la Constitució i els altres drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució la vulneració dels quals s'hagi produït en el marc d'un procés judicial, són tutelats pels tribunals per mitjà de l'incident de nul·litat que regula la Llei transitòria de procediments judicials, el qual es configura a aquest efecte com un procediment urgent i preferent.”

2. Es modifica l'article 8 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 8

L'existència d'una qüestió prejudicial penal comporta la suspensió del procés civil o administratiu. La prejudicialitat penal requereix que en el procés penal s'investiguin fets que fonamenten les pretensions de les parts en el procés civil o administratiu, i que la resolució que hagi de recaure en el procés penal sigui imprescindible per resoldre el procés civil o administratiu.”

3. S'afegeix un nou article 8 bis, dins el capítol primer del títol I de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 8 bis

1. En cas que el Tribunal Superior de Justícia sol·liciti el parer consultiu del Tribunal Europeu de Drets Humans sobre una qüestió de principi relativa a la interpretació o a l'aplicació dels drets i llibertats reconeguts en la Convenció per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals o en algun dels seus protocols addicionals, sempre que formi part de l'ordenament jurídic andorrà, en els termes que estableix el Protocol número 16 de la Convenció esmentada, se suspèn la tramitació del procés en el marc del qual s'ha adreçat la sol·licitud esmentada.

2. La suspensió es decideix mitjançant una providència que es notifica a les parts del procés, a les quals també es trasllada la sol·licitud adreçada al Tribunal Europeu de Drets Humans. La tramitació del procés s'ha de reprendre dins els tretze dies hàbils següents al dia en què el Tribunal Europeu de Drets Humans comuniqui al Tribunal Superior de Justícia el parer consultiu que ha sol·licitat.”

4. Es modifica l'article 14 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 14

1. En cada procés que s'insti davant un tribunal, es designa un batlle o magistrat ponent, segons el torn establert a aquest efecte, en cas que el procés hagi de ser conegut de forma col·legiada.

2. La designació del batlle o el magistrat ponent es fa en la primera resolució que es dicta en iniciar-se la tramitació del procés, i es notifica a les parts d'aquest procés.”

5. Es modifica l'article 16 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou al seu torn parcialment modificat per l'article 5 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 16

1. Correspon al batlle o el magistrat ponent:

- a) Tramitar de forma ordinària el procés.
- b) Examinar les proves proposades per les parts i decidir sobre la seva legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.
- c) Presidir o presenciar la pràctica de les proves.
- d) Informar els recursos interposats contra les decisions de la secció, la sala o el tribunal.
- e) Proposar els autes resolutoris d'incidents i, si escau, pel que fa als àmbits jurisdiccionals civil i administratiu, les sentències i les altres resolucions que s'han de sotmetre a discussió de la secció, sala o tribunal, i també redactar-les definitivament. Pel que fa a l'àmbit jurisdiccional penal, les sentències i altres resolucions dictades en període d'execució les proposa i redacta definitivament el magistrat que hagi participat en la vista oral i que designi el tribunal.

2. Els batlles i tribunals no poden adreçar peticions, sol·licituds o opinions relatives a resolucions que hagin dictat i en relació amb les quals s'hagi interposat un recurs al tribunal competent per conèixer aquest recurs, i s'han de limitar a trametre'ls el procés a aquest efecte.”

6. Es modifica l'article 18 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 18

1. Les resolucions jurisdiccionals dels batlles i tribunals s'anomenen:

- a) Providències, quan tenen per objecte l'ordenació material del procés.
- b) Autes, quan decideixen recursos contra providències, qüestions incidentals, pressupòsits processals, la nul·litat del procés o quan, d'acord amb les lleis aplicables, han de tenir aquesta forma.
- c) Sentències, quan decideixen definitivament el procés en qualsevol instància o recurs.

2. Són resolucions fermes les resolucions contra les quals no es pot interposar cap recurs, sigui perquè no

hi ha recurs possible, sigui perquè no s'ha interposat quan esqueia.”

7. Es modifica l'article 19 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 19

1. Les sentències civils dictades per tribunals estrangers, inclosos els efectes civils d'una sentència penal dictada per un tribunal estranger, es poden executar a Andorra sempre que se'n concedeixi l'exequàtur, llevat que els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà disposin altrament.

2. Les sentències dictades per tribunals penals, administratius, fiscals, militars, de guerra, de seguretat i d'excepció estrangers no es poden executar a Andorra, a excepció que els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà disposin altrament.”

8. Es modifica l'article 34 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou al seu torn modificat per l'article 15 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 34

Els secretaris judicials són seleccionats i nomenats, entre persones de nacionalitat andorrana i en possessió d'un títol de nivell 4 del Marc andorrà de titulacions d'ensenyament superior en l'àmbit del dret, lliurat o reconegut pel Govern, d'acord amb la Llei de la funció pública de l'Administració de Justícia.”

9. Es modifica l'article 41 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 41

Durant l'acte d'obertura que se celebra a l'inici de cada any judicial, el president del Consell Superior de la Justícia presenta la memòria anual sobre l'estat i el funcionament de l'Administració de Justícia, inclosa la informació i la documentació que preveu l'article 85 *ter*, apartat 4. El fiscal general també presenta la memòria anual de l'activitat del Ministeri Fiscal i exposa el seu criteri sobre l'evolució de la criminalitat i les activitats de prevenció que són necessàries.”

10. S'afegeix un nou article 46 *ter*, dins el capítol primer del títol III de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 46 *ter*

1. Les vistes, les audiències, les compareixences i els judicis orals s'han d'enregistrar en suports que siguin aptes per ser reproduïts per les parts i els batlles i tribunals. Els arxius informàtics o documents electrònics que contenen els enregistraments s'han d'unir i formen part de l'expedient relatiu al procés judicial de què es tracti.

2. El secretari judicial garanteix l'autenticitat i la integritat de l'enregistrament i del document electrònic que se'n derivi, mitjançant la signatura electrònica reconeguda o qualsevol altre sistema de seguretat que, d'acord amb la Llei, garanteixi l'autenticitat de l'enregistrament i el seu valor com a acta de la vista, l'audiència, la compareixença o el judici oral que s'ha celebrat.

3. Sense perjudici de l'enregistrament de la vista, l'audiència, la compareixença o el judici oral que se celebri, el secretari judicial n'ha d'estendre una acta succinta en què es consignin, com a mínim, el número del procés; la classe de procediment; el lloc i la data en què se celebra l'actuació; la durada de l'actuació, les persones que hi assisteixen; les proves o diligències que es proposen, i si aquestes proves o diligències han estat admeses o no; l'ordre en què es practiquen les proves o diligències; les resolucions que adopta el batlle o el tribunal, i les altres circumstàncies i incidències que es produeixin i que sigui rellevant de fer constar. L'acta s'uneix a l'expedient relatiu al procés judicial de què es tracti i complementa el document electrònic en què es conté l'enregistrament.

4. En cas que no es pugui enregistrar la vista, l'audiència, la compareixença o el judici oral per qualsevol motiu, el secretari judicial n'ha d'estendre una acta completa que contingui tot el que s'hi ha esdevingut.”

11. Es modifica l'article 49 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 32 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 49

1. El Tribunal de Batlles, quan actua col·legiadament, està format per tres batlles. Els debats són secrets i les decisions s'adopten per majoria. La redacció de la sentència pertany al batlle ponent.

2. En matèria civil, tots els processos són resolts per un sol batlle, amb independència del procediment d'acord amb el qual s'hagin de substanciar i que estableixin les lleis aplicables.

3. En matèria administrativa, els processos relatius al contenciós de la seguretat social són resolts per un

sol batlle. Tots els altres processos són resolts pel Tribunal de Batlles.

4. En matèria de menors, els processos són resolts per un sol batlle amb independència del procediment d'acord amb el qual s'hagin de substanciar i que estableixin les lleis aplicables.”

12. Es modifica l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 33 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 50

1. El president del Tribunal de Batlles, com a responsable de l'organització i el funcionament de la Batllia d'Andorra, adopta les mesures oportunes a aquest efecte, i també per assegurar la continuïtat de les seves tasques. També assumeix la representació de la Batllia davant les institucions.

2. La Batllia queda estructurada en la Secció Civil General, la Secció Civil Especialitzada, la Secció Administrativa, la Secció de Menors, la Secció d'Instrucció General i la Secció d'Instrucció Especialitzada.

3. La Secció Civil General és competent per conèixer els processos civils que se segueixen pels procediments ordinari, abreujat i d'exequàtur, o per als quals les lleis no estableixin que s'ha de seguir per un procediment determinat. La Secció Civil Especialitzada és competent per conèixer els processos civils que se segueixen pels procediments especials d'acord amb les lleis aplicables. Les seccions civils també són competents per conèixer els processos que se segueixen pel procediment de jurisdicció voluntària.

4. La Secció Administrativa és competent per conèixer els processos atribuïts a la jurisdicció administrativa i fiscal d'acord amb les lleis aplicables, i els processos concursals.

5. La Secció de Menors és competent per conèixer els processos atribuïts a la jurisdicció de menors d'acord amb les lleis aplicables.

6. La Secció d'Instrucció Especialitzada és competent per conèixer les infraccions penals:

- a) Relatives a la genètica i la reproducció humanes.
- b) Contra la llibertat de moviments de les persones.
- c) Relatives a la prostitució.
- d) Contra l'ordre socioeconòmic, a excepció del delictes d'ús fraudulent de targeta de crèdit i dels delictes contra la seguretat social.

e) Contra la seguretat col·lectiva, a excepció dels delictes de tenença i port il·legal d'armes i contra la seguretat del trànsit.

f) Relatives al tràfic il·legal de drogues tòxiques que tinguin assenyalada una pena de presó el límit mínim de la qual sigui superior a sis mesos.

g) Contra la Constitució.

h) Contra l'ordre públic.

i) Contra la pau i la independència del Principat.

j) Contra la funció pública, a excepció dels delictes de celebració de matrimoni il·legal i d'atemptats contra els funcionaris i usurpació de funcions públiques.

k) Relatives al blanqueig de diners o valors.

l) Relatives a la falsedat de moneda i efectes timbrats.

m) Contra la comunitat internacional.

n) Comeses en forma de criminalitat organitzada.

La mateixa secció és competent pel que fa a la cooperació judicial internacional resultant de les infraccions referides anteriorment.

La Secció d'Instrucció General és competent per conèixer la resta d'infraccions penals.

Les seccions d'Instrucció són competents, d'acord amb el que estableix aquest apartat i les lleis aplicables restants, per jutjar pel procediment de l'ordenança penal les contravencions penals, els delictes menors i els delictes majors, i per executar les ordenances penals que hagin dictat.

7. En iniciar-se l'any judicial el president del Tribunal de Batlles estableix, d'acord amb els nomenaments respectius acordats pel Consell Superior de la Justícia, l'adscripció principal i subsidiària dels batlles a cadascuna de les seccions a què fa referència l'apartat 2 d'aquest article, i també decideix pel que fa a les funcions de batlle suplent o de reforç, en els termes que preveu l'apartat 8 d'aquest article.

El president adopta les decisions en aquest àmbit després d'haver escoltat els altres batlles, amb la finalitat d'assegurar una durada suficient de les funcions confiades a aquests darrers i d'afavorir una distribució justa de les tasques.

8. El Consell Superior de la Justícia pot crear places a la Batllia per suplir provisionalment les baixes de batlles que es produeixin i per reforçar les oficines judicials que ho requereixin. Les places de suplència i reforç tenen la mateixa consideració que les altres places de la Batllia.

9. El Consell Superior de la Justícia pot nomenar batlles substituïts per cobrir provisionalment places

vacants, en els termes que estableix l'article 66 *quater*.”

13. Es modifica l'apartat 2 de l'article 52 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 35 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 52

[...]

2. Igualment, resol de forma unipersonal les apel·lacions contra les resolucions dels batlles dictades en fase d'instrucció i susceptibles de recurs.

[...].”

14. Es modifica l'apartat 2 de l'article 56 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 39 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 56

[...]

2. És competent per jutjar tots els recursos interposats contra les resolucions judicials adoptades en primera instància per la Batllia en matèria civil i administrativa amb els límits fixats per les lleis, i en matèria penal pel Tribunal de Corts, i també per resoldre els recursos formulats contra les resolucions dictades pels batlles d'instrucció en fase d'execució de les ordenances penals.

Té també competència per examinar d'acord amb les lleis de procediment els recursos de revisió interposats contra les seves pròpies resolucions, i per resoldre els judicis de revisió en els casos que estableix l'article 19 *bis*.”

15. Es modifica l'apartat 2 de l'article 58 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 41 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 58

[...]

2. Cadascuna de les sales, en reunir-se, està formada per tres magistrats, sense perjudici de la possibilitat que els magistrats estiguin adscrits a dos o tres sales. El president del Tribunal Superior és alhora president d'una de les tres sales. Els presidents de les

altres dos sales són nomenats pel Consell Superior de la Justícia en els termes que estableix l'article 33.3.

[...].”

16. Es modifica l'article 59 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 59

1. Els secretaris judicials exerceixen la fe pública judicial i assisteixen els batlles i els tribunals en l'exercici de les funcions que tenen atribuïdes, d'acord amb aquesta Llei i les altres lleis aplicables. També exerceixen les altres funcions que els atribueixen les lleis aplicables.

2. Durant la tramitació dels processos, les actuacions dels secretaris judicials es fan per mitjà d'actes, testimonis, diligències o certificacions de les actuacions judicials que no siguin secretes o reservades, i que es lliuren a les parts interessades. També poden dictar interlocutòries i acords en les matèries que són de la seva competència, d'acord amb les lleis aplicables.

3. Els secretaris judicials dirigeixen l'execució dels actes processals de comunicació. Tenen la responsabilitat de custodiar, dipositar i fer arxivar la documentació, i de conservar els béns, objectes, instruments i proves dels expedients judicials. També vetllen perquè els diners i valors dipositats o consignats s'ingressin de forma immediata a l'Institut Nacional Andorrà de Finances.”

17. Es modifica l'article 60 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 60

1. Els secretaris judicials són el cap del personal de la Batllia o el tribunal al qual estan adscrits, sense perjudici de la direcció superior dels batlles, magistrats i presidents.

2. Els secretaris judicials estan subjectes a les mateixes incompatibilitats, incapacitats i prohibicions que aquesta Llei i les altres lleis aplicables estableixen per als batlles i els magistrats.”

18. Es modifica l'article 61 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 61

1. El poder en virtut del qual les parts atorguen la defensa o la representació en el procés a l'advocat o el procurador ha d'haver estat autoritzat per un notari o conferit en virtut de la compareixença davant el secretari judicial, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables estableixin altrament.”

19. Es modifica l'article 70 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 70

No poden formar sala conjuntament els batlles o magistrats que tinguin una relació de matrimoni o una situació de convivència anàloga, o un parentiu en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs.”

20. Es modifica l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 73

Els batlles i els magistrats s'han d'abstenir d'exercir les funcions que tenen encomanades i, si no ho fan, poden ser recusats, en els supòsits següents:

a) Tenir una relació de matrimoni o una situació de convivència anàloga, o un parentiu en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, amb qualsevol de les parts del procés de què es tracti, els seus advocats, els seus procuradors o els representants del Ministeri Fiscal.

b) Ser qualsevol de les parts del procés de què es tracti una societat mercantil en què el batlle o el magistrat, el seu cònjuge, la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga o un parent en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, tingui una participació superior al 20% del capital social, tingui la condició d'administrador únic, conjunt, mancomunat o solidari, o participi en l'òrgan d'administració i en disposi de més del 20% dels drets de vot.

c) Ser o haver estat tutor, advocat o procurador de qualsevol de les parts del procés de què es tracti, els seus advocats o els seus procuradors, en els darrers tres anys.

d) Tenir o haver tingut una relació de dependència o jeràrquica, societària o d'interessos amb qualsevol de les parts del procés de què es tracti, els seus advocats o els seus procuradors, en els darrers tres anys.

e) Tenir processos pendents amb qualsevol de les parts del procés de què es tracti, els seus advocats o els seus procuradors.

f) Ser o haver estat denunciat, acusat o demandat per qualsevol de les parts del procés de què es tracti, els seus advocats o els seus procuradors, llevat que la denúncia, l'acusació o la demanda no hagi estat admesa o hagi estat rebutjada per manca manifesta de fonamentació.

g) Tenir un interès directe o indirecte en el procés de què es tracti o en un altre procés semblant.

h) Tenir una amistat íntima o una enemistat manifesta amb qualsevol de les parts del procés de què es tracti, els seus advocats o els seus procuradors.

i) Haver instruït o resolt el procés de què es tracti amb anterioritat en un tribunal o una secció diferents.”

21. Es modifica l'article 74 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

“1. En els processos civils, administratius i de menors, poden recusar els batlles i magistrats les parts, els seus advocats i, si escau, el Ministeri Fiscal.

2. En els processos penals, poden recusar els batlles i els magistrats el Ministeri Fiscal, l'encausat, el processat, l'actor civil o l'acusador particular, el responsable civil i els seus advocats.

3. La recusació es pot plantejar des del moment en què el coneixement del procés s'atribueix al batlle a qui correspon per torn o des del moment en què es designa el batlle o el magistrat ponent del tribunal corresponent.

4. No obstant el que estableix l'apartat anterior, la recusació s'ha de plantejar tan aviat com es tingui coneixement de la causa en què es fonamenta, i en cas contrari no s'admet a tràmit. Contra aquesta decisió no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que la recusació es pugui plantejar per mitjà dels altres recursos i remeis jurisdiccionals a l'abast de la part interessada.

5. Contra la decisió de no acceptar la recusació plantejada es pot interposar un recurs al Tribunal Superior. En cas que no s'hagi acceptat la recusació d'un magistrat del Tribunal Superior, el recurs el resol una secció de tres membres del mateix Tribunal de la qual no pot formar part el magistrat recusat.

6. Durant la tramitació del procediment de recusació, el batlle o el magistrat recusat no han de conèixer ni resoldre sobre el procés, sense perjudici que puguin ser substituïts d'acord amb el que estableixen les lleis aplicables.”

22. Es modifica l'article 75 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 75

1. L'obligació d'abstenció dels batlles i magistrats esdevé exigible a partir dels mateixos moments a què fa referència l'apartat 3 de l'article anterior.

2. El president del tribunal del qual forma part el batlle o el magistrat que ha decidit abstenir-se ha de

ser informat de les motivacions de l'abstenció esmentada. En cas que s'abstingui el president d'un dels tribunals, n'ha d'informar el batlle o el magistrat adscrit al tribunal de què es tracti amb més antiguitat en el càrrec.”

23. Es modifica l'article 79 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, que queda redactat de la manera següent:

“Article 79

1. Els batlles i els magistrats estan subjectes a la responsabilitat disciplinària derivada dels actes comesos en l'exercici del càrrec. La responsabilitat disciplinària és independent de la responsabilitat civil i penal que pugui correspondre als batlles i magistrats pels mateixos fets.

2. Si en el decurs de la tramitació d'un expedient disciplinari es manifesten indicis de conductes que poden constituir una infracció penal, el Consell Superior de la Justícia ho ha de posar en coneixement de l'òrgan jurisdiccional competent i suspendre, tot seguit, la tramitació de l'expedient esmentat, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció o caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal.

D'altra banda, quan s'estigui instruint o jutjant un procés penal pels mateixos fets que han originat o han de comportar la incoació d'un expedient disciplinari, o per altres fets que hi estiguin íntimament vinculats, s'ha d'iniciar la tramitació de l'expedient disciplinari, si no s'ha iniciat amb anterioritat, i se'n suspèn tot seguit la tramitació, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció o caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal. En qualsevol cas, la declaració de fets provats que pugui fer el tribunal penal és vinculant per al Consell Superior de la Justícia, sense perjudici de la qualificació jurídica diferent que es pugui fer d'aquests fets.”

24. S'afegeix un nou article 79 bis, dins el capítol sisè del títol V de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 79 bis

Els batlles i els magistrats que són objecte d'un procediment disciplinari tenen els drets següents:

a) Dret a ser informats dels fets que se'ls imputen, de les faltes que aquests fets puguin constituir, de les sancions que els puguin ser imposades, de la identitat de la persona designada com a instructor i de l'òrgan competent per imposar la sanció.

b) Dret d'accés a l'expedient disciplinari, de conèixer l'estat de la tramitació i d'obtenir còpies dels

documents, en els termes del Codi de l'Administració.

c) Dret a formular al·legacions, a proposar les proves que considerin oportunes i a utilitzar tots els mitjans de defensa admesos per l'ordenament jurídic que siguin procedents.

d) Dret a la presumpció d'innocència i a no declarar en contra de si mateixos.

e) Dret a ser assistits per un advocat durant la tramitació de l'expedient, de lliure elecció per part del batlle o magistrat expedientat i a càrrec seu.

f) Dret a obtenir una resolució motivada.

g) Qualsevol altre dret que reconeguin la Constitució o les lleis.”

25. Es modifica l'article 81 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 81

1. El procediment disciplinari contra un batlle o un magistrat l'inicia el Consell Superior de la Justícia, com a òrgan disciplinari, mitjançant la incoació d'un expedient disciplinari que es tramita amb respecte dels principis generals del règim sancionador. El Consell Superior de la Justícia designa un instructor entre els seus membres.

2. L'instructor ha d'abstenir-se en els supòsits en què ho estableixi la normativa aplicable i, en cas que no ho faci, pot ser recusat:

a) Si concorre algun motiu d'incompatibilitat i, en concret, algun dels supòsits previstos al Codi de l'Administració, l'instructor ho ha de comunicar al Consell Superior de la Justícia, en el termini màxim de cinc dies hàbils a comptar de l'endemà del dia en què se l'assabenti de la designació. Dins dels set dies naturals següents, el Consell Superior de la Justícia, amb l'abstenció de l'instructor de l'expedient disciplinari, resol motivadament, i aquesta resolució no és susceptible de recurs.

b) En cas que es recusí l'instructor, també resol motivadament el Consell Superior de la Justícia, amb l'abstenció de l'instructor de l'expedient disciplinari, en el mateix termini assenyalat a la lletra a anterior. Aquesta resolució no és susceptible de recurs, sense perjudici que es pugui al·legar aquest extrem en virtut del recurs que es formuli contra la resolució disciplinària.

3. La resolució mitjançant la qual s'incoa l'expedient disciplinari i es designa l'instructor s'ha de notificar per escrit al batlle o al magistrat expedientat i al Ministeri Fiscal.”

26. S'afegeix un nou article 81 bis, dins el capítol sisè del títol V de la Llei qualificada de la Justícia, del 3

de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 81 *bis*

1. L'instructor designat pel Consell Superior de la Justícia ha d'instruir l'expedient i formular, en el termini màxim de trenta dies hàbils des del dia en què es notifiqui al batlle o al magistrat expedientat la resolució assenyalada a l'article 81.3, el plec de càrrecs corresponent, que ha d'incloure els fets imputats, amb expressió de les faltes presumptament comeses i de les sancions que siguin aplicables.

2. El plec de càrrecs s'ha de notificar per escrit al batlle o al magistrat expedientat i al Ministeri Fiscal, els quals disposen d'un termini de deu dies hàbils per fer al·legacions i sol·licitar, si escau, la pràctica de les proves que entenguin necessàries per a la seva defensa.

3. Contestat el plec de càrrecs o transcorregut el termini sense fer-ho, l'instructor pot practicar les proves sol·licitades que consideri oportunes i ha de denegar motivadament les que consideri que no ho són, i també pot practicar d'ofici les altres proves que consideri necessàries i siguin admissibles en dret, en el termini de trenta dies hàbils. Posteriorment, ha de donar vista de l'expedient disciplinari al batlle o al magistrat expedientat i al Ministeri Fiscal, per tal que en el termini de deu dies hàbils formulin les conclusions que estimin convenients. Transcorregut aquest termini, l'instructor ha d'eleva l'expedient disciplinari al Consell Superior de Justícia en el termini màxim de cinc dies hàbils.

4. Totes les persones i les entitats públiques i privades estan obligades, amb les limitacions que estableixen les lleis, a facilitar a l'instructor la informació necessària per al bon fi de la instrucció de l'expedient.”

27. S'afegeix un nou article 81 *ter*, dins el capítol sisè del títol V de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 81 *ter*

1. La competència per dictar la resolució disciplinària i, si escau, imposar les sancions oportunes, o per arxivar l'expedient disciplinari contra el batlle o el magistrat expedientat, correspon al Consell Superior de la Justícia, com a òrgan disciplinari, amb l'abstenció de l'instructor de l'expedient disciplinari.

2. El Consell Superior de la Justícia ha de dictar la resolució disciplinària en el termini màxim de quinze dies hàbils per a les faltes lleus; de trenta dies hàbils per a les faltes greus, i de quaranta-cinc dies hàbils per a les faltes molt greus, a comptar del dia en què l'instructor li elevi l'expedient disciplinari.

3. Dins els terminis establerts a l'apartat anterior, el president o, en cas que s'hagi hagut d'abstenir o hagi estat recusat, el vicepresident del Consell Superior de la Justícia, assenyalava el lloc, el dia i l'hora en què s'ha de celebrar la vista oral, a la qual cita els membres del Consell Superior, a excepció de l'instructor de l'expedient disciplinari. També cita el batlle o el magistrat expedientat i el representant del Ministeri Fiscal. El president o, si escau, el vicepresident, que dirigeix i modera la vista oral, atorga la paraula al batlle o al magistrat expedientat en primer lloc, i, tot seguit, al representant del Ministeri Fiscal. També pot atorgar torns addicionals de paraula. Durant la vista oral no es poden al·legar fets que no ho hagin estat durant la fase d'instrucció. El batlle o el magistrat expedientat pot renunciar a la celebració de la vista oral en virtut de les conclusions a què fa referència l'article 81 *bis*, apartat 3.

4. La resolució disciplinària ha de ser motivada i no pot incloure fets diferents dels que han fonamentat el plec de càrrecs, sense perjudici de la valoració jurídica que se'n faci. Si la resolució és sancionadora, s'han de determinar amb precisió les faltes comeses, els preceptes en què estan tipificades i les sancions imposades. La resolució s'adopta amb el vot favorable de la majoria dels membres del Consell Superior de la Justícia, excepte el de l'instructor designat.

5. Les sancions d'amonestació escrita arran de la comissió de faltes lleus poden ser imposades pel Consell Superior de la Justícia sense que calgui nomenar un instructor ni realitzar cap altre tràmit que el d'al·legacions escrites del batlle o el magistrat expedientat i del Ministeri Fiscal, en el termini màxim de trenta dies hàbils a comptar del dia en què es notifiqui la resolució mitjançant la qual s'incoa l'expedient disciplinari.

6. En els altres casos, si així ho sol·licita per escrit i de forma expressa el batlle o el magistrat expedientat, i alhora es mostra conforme amb els fets imputats, la falta comesa i la sanció aplicable, es pot prescindir de la instrucció de l'expedient i dictar la resolució disciplinària que correspongui per part del Consell Superior de la Justícia.”

28. S'afegeix un nou article 81 *quater*, dins el capítol sisè del títol V de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 81 *quater*

1. Quan acordi la incoació d'un expedient disciplinari, el Consell Superior de la Justícia, amb l'abstenció de l'instructor, i amb l'audiència prèvia del batlle o el magistrat expedientat i del Ministeri Fiscal, pot decidir cautelarament la suspensió del càrrec del batlle o el magistrat expedientat per un

període màxim de sis mesos, quan hi hagi indicis racionals de la comissió d'una falta molt greu. En aquest cas, el Consell Superior també pot decidir la minoració o la pèrdua de les retribucions corresponents, malgrat que s'han de compensar les retribucions deixades de percebre pel batlle o el magistrat expedientat si es resol finalment que els fets comesos són constitutius d'una falta lleu, sense perjudici de la sanció que s'imposi arran d'aquests fets; si la sanció imposada no comporta la minoració o la pèrdua de retribucions, llevat de la sanció de separació del càrrec, o si s'arxiva l'expedient disciplinari perquè no han quedat acreditats els fets imputats.

2. Contra les mesures cautelars esmentades a l'apartat anterior, el batlle o el magistrat expedientat pot interposar recurs davant el Tribunal Superior de Justícia. El recurs el resol una sala formada pels tres magistrats amb més antiguitat en el càrrec. Aquests tres magistrats no poden formar part del Ple del Tribunal Superior de Justícia en cas que, finalment, s'interposi un recurs contra la resolució disciplinària definitiva del Consell Superior de la Justícia.

3. El període de suspensió temporal del càrrec, com a mesura cautelar, no pot ser superior al de la sanció de suspensió temporal del càrrec que pugui ser imposada per la falta presumptament comesa. El temps transcorregut s'ha de tenir en compte a l'efecte de computar el període de la sanció de suspensió temporal del càrrec que es pugui imposar al terme de l'expedient disciplinari.”

29. Es modifica l'article 82 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 59 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 82

1. Les faltes comeses pels batlles i els magistrats en l'exercici del càrrec es qualifiquen en lleus, greus i molt greus.

2. Les faltes lleus prescriuen al cap de sis mesos; les greus, al cap de dos anys, i les molt greus, al cap de quatre anys, a comptar de la data del fet causant o des del moment en què se n'hagi hagut de tenir coneixement. El termini de prescripció s'interromp per qualsevol actuació realitzada amb coneixement formal del batlle o el magistrat interessat que s'adreça a la iniciació, la tramitació o la resolució de l'expedient disciplinari.

3. La interrupció deixa de tenir efecte si no s'incoa l'expedient disciplinari o queda paralitzat durant més de sis mesos per causa no imputable al batlle o el magistrat interessat. En aquest cas, el còmput del

termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient disciplinari.

4. En el cas de suspensió de la tramitació de l'expedient per causa de prejudicialitat penal, el termini de prescripció de la falta resta suspès fins que el Consell Superior de la Justícia tingui coneixement formal de la resolució ferma recaiguda en l'àmbit penal.”

30. Es modifica l'article 85 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 63 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 85

1. Les sancions que es poden imposar als batlles i els magistrats per les faltes comeses en l'exercici del càrrec són amonestació escrita, multa d'un import màxim de dotze mil euros, suspensió del càrrec fins a un any i separació del càrrec.

2. Les faltes lleus se sancionen amb amonestació escrita i/o multa de fins a sis-cents euros; les faltes greus, amb suspensió del càrrec durant un període no superior a sis mesos i/o multa de sis-cents a sis mil euros, i les faltes molt greus, amb suspensió del càrrec durant un període no superior a un any o separació del càrrec, i/o multa de sis mil a dotze mil euros.

3. Les sancions prescriuen un cop transcorreguts dos anys per a les faltes lleus, quatre anys per a les faltes greus, i sis anys per a les faltes molt greus, a comptar de la data en què s'hagi complert definitivament la sanció. El termini de prescripció de les sancions es comença a comptar a partir de l'endemà del dia en què ha esdevingut ferma la resolució que les imposa.

4. El termini de prescripció de les sancions s'interromp per l'inici, amb coneixement formal de la persona interessada, de l'execució de la sanció. La interrupció deixa de tenir efecte si l'execució resta aturada durant més d'un any per causa no imputable al batlle o el magistrat sancionat. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient d'execució.”

31. S'afegeix un nou article 85 bis, dins el capítol sisè del títol V de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 85 bis

Les sancions es graduen en funció de les circumstàncies que concorren en cada cas, d'acord amb els principis generals establerts en la legislació

vigent i, en concret, de conformitat amb els criteris següents:

- a) Expedient personal.
- b) Intencionalitat.
- c) Danys i perjudicis causats.
- d) Antecedents i reiteració o reincidència.
- e) Grau de participació.
- f) Que els mateixos fets hagin estat sancionats en l'àmbit penal.”

32. S'afegeix un nou article 85 *ter*, dins el capítol sisè del títol V de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 85 *ter*

1. La responsabilitat disciplinària dels batlles i els magistrats s'extingeix pel compliment de la sanció, la defunció del batlle o magistrat expedientat, la prescripció de la falta i la prescripció de la sanció.

2. Les sancions disciplinàries es fan constar a l'expedient personal del batlle o el magistrat sancionat, amb indicació de la falta que ha motivat l'anotació. La cancel·lació de l'anotació, una vegada complerts els terminis indicats a l'article 85.3, es fa d'ofici o a petició del batlle o el magistrat sancionat. La cancel·lació suposa l'eliminació de tots els antecedents, llevat del cas de la sanció de separació del càrrec.

3. Si durant la tramitació de l'expedient disciplinari es produeix la pèrdua de la condició de batlle o magistrat de la persona expedientada, s'ha de dictar una resolució en què es declara extingida la responsabilitat disciplinària i s'arxiva el procediment, llevat que una persona interessada insti la continuació de la tramitació de l'expedient, i sense perjudici de la responsabilitat civil o penal que es derivi de les faltes comeses eventualment durant el temps en què la persona expedientada era batlle o magistrat.

4. La memòria anual sobre l'estat i el funcionament de l'Administració de Justícia ha d'incloure una relació del nombre d'expedients disciplinaris incoats, tramitats i arxivats contra els batlles, magistrats i membres del Ministeri Fiscal durant l'any judicial corresponent, que inclogui les denúncies interposades i les resolucions disciplinàries dictades, amb l'especificació de les infraccions comeses i de les faltes sancionades. A més, la memòria anual ha d'annexar una còpia de totes les resolucions disciplinàries dictades pel Consell Superior de la Justícia durant l'any judicial corresponent. La informació i la documentació esmentades s'han de facilitar amb respecte de les dades personals de les

persones expedientades, als efectes de garantir-ne l'anonimat.”

33. Es modifica l'article 87 de Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 64 de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 87

Contra la resolució disciplinària definitiva que adopti el Consell Superior de la Justícia es pot interposar recurs davant el Ple del Tribunal Superior de Justícia en el termini d'un mes des del dia en què hagi estat notificada.”

34. Es modifiquen els apartats 3 i 4 de l'article 89 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, els quals queden redactats com segueix:

“Article 89

[...]

3. La intervenció del Ministeri Fiscal és preceptiva en els processos civils en què estiguin interessats menors d'edat o persones absents, amb la capacitat modificada judicialment o necessitades de protecció.

4. També cal l'audiència o la intervenció del Ministeri Fiscal en els altres casos en què ho estableixin les lleis aplicables.”

35. Es modifica l'article 97 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Amb caràcter general, la defensa i l'assistència tècnica prestades per un advocat col·legiat com a membre exercent al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra són preceptives davant totes les jurisdiccions i en tots els processos, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables estableixin una altra cosa.”

36. Es modifica l'article 98 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 98

1. Per ser admès com a membre exercent al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra cal que l'advocat, a banda de complir els altres requisits que estableixin les lleis aplicables, hagi estat admès a actuar davant els tribunals andorrans.

2. Als efectes assenyalats a l'apartat anterior, l'advocat ha de sol·licitar la seva admissió per actuar davant els tribunals andorrans al president del Tribunal Superior de Justícia, mitjançant un escrit en què ha d'adjuntar l'autorització d'exercici de la professió titulada emesa pel Govern i un informe favorable del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.

Dins els cinc dies hàbils següents, el president del Tribunal Superior de Justícia trasllada la sol·licitud al Ministeri Fiscal perquè n'informi en el termini de tretze dies hàbils, i si dins els tretze dies hàbils següents no ha dictat un aute per desestimar la sol·licitud, l'advocat és admès a actuar davant els tribunals andorrans.”

37. Es modifica l'article 102 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Les parts poden comparèixer en el procés personalment o representades per un advocat o un procurador col·legiats com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra o al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, respectivament, llevat que aquesta Llei o les altres lleis aplicables estableixin una altra cosa.”

Disposició final quarta. Modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional

1. S'afegeix un nou article 42 *bis*, dins el capítol primer del títol IV de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 42 *bis*

1. En cas que el Tribunal Constitucional sol·liciti el parer consultiu del Tribunal Europeu de Drets Humans sobre una qüestió de principi relativa a la interpretació o a l'aplicació dels drets i llibertats reconeguts en la Convenció per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals o en algun dels seus protocols addicionals, sempre que formi part de l'ordenament jurídic andorrà, en els termes que estableix el Protocol número 16 de la Convenció esmentada, se suspèn la tramitació del procés en el marc del qual s'ha adreçat la sol·licitud esmentada.

2. La suspensió es decideix mitjançant una providència que es notifica a les parts del procés, a les quals també es trasllada la sol·licitud adreçada al Tribunal Europeu de Drets Humans. La tramitació del procés s'ha de reprendre dins els quinze dies hàbils següents al dia en què el Tribunal Europeu de Drets Humans comuniqui al Tribunal Constitucional el parer consultiu que ha sol·licitat.”

2. Es modifica l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 86

El recurs d'empara, llevat dels supòsits establerts als articles 95 i 96 d'aquesta Llei, s'interposa contra les sentències que desestimen en fase de recurs les demandes presentades en el marc del procediment urgent i preferent, els autes que desestimen o no

admeten en fase de recurs els incidents de nul·litat que també es configuren com un procediment urgent i preferent, d'acord amb l'article 41, apartat 1, de la Constitució, o les resolucions judicials fermes dictades pel Tribunal Superior de Justícia encara que no s'hi hagi interposat un incident de nul·litat.”

3. Es modifica l'article 87 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 87

1. Estan legitimats per interposar el recurs d'empara els que hagin estat demandant o coadjuvant en els processos esmentats a l'article anterior, i també el Ministeri Fiscal quan s'interposi contra una resolució judicial que vulneri eventualment el dret a la jurisdicció.

2. Són demandats i coadjuvants en el recurs d'empara els que hagin exercit aquesta condició amb anterioritat.”

4. Es modifica l'article 88 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 88

1. El recurs d'empara s'interposa mitjançant un escrit, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'hagi notificat la resolució impugnada, d'acord amb les condicions generals que estableix l'article 36 d'aquesta Llei, en què s'ha de sol·licitar l'anul·lació d'aquesta resolució i, si escau, la suspensió dels seus efectes, i s'ha de reiterar eventualment la pretensió relativa a la protecció jurisdiccional del dret la lesió del qual s'addueix, en els mateixos termes en què s'hagi fet davant la jurisdicció ordinària.

2. No es pot admetre el recurs d'empara que modifiqui el contingut de la pretensió de protecció del dret o els drets plantejada en el procés anterior.”

5. Es modifica l'apartat 1 de l'article 89 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 89

1. Un cop es presenta l'escrit a què fa referència l'apartat 1 de l'article anterior, el Tribunal Constitucional requereix al tribunal que ha dictat la resolució recorreguda que li trameti el procés en el termini de cinc dies hàbils, i tot seguit nomena el magistrat ponent.

[...]”

6. Es modifica l'article 90 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 90

1. Un cop s'ha admès a tràmit el recurs, i després de pronunciar-se sobre la suspensió dels efectes de la resolució impugnada, si escau, el tribunal trasllada el recurs al demandat, als seus coadjuvants i al Ministeri Fiscal, perquè facin les al·legacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils.

2. Un cop s'han fet les al·legacions oportunes, el tribunal concedeix un nou termini de tretze dies hàbils perquè les parts i el Ministeri Fiscal formulin les conclusions oportunes.”

7. Es modifica l'article 92 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 92

1. L'estimació del recurs pot ser total o parcial.

2. L'estimació total suposa l'anul·lació de la resolució objecte de recurs i de tots els efectes d'aquesta resolució, la declaració segons la qual s'ha lesionat un dret constitucional i la reposició del recurrent en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries a aquest efecte. Si la lesió del dret fos materialment irreparable, el tribunal determina el tipus de responsabilitat en què ha incorregut el subjecte que va violar el dret perquè es pugui exigir davant la jurisdicció ordinària.

3. L'estimació parcial es produeix quan el tribunal considera vàlids algun o alguns dels pronunciaments continguts en la resolució recorreguda. En relació amb el dret que es considera lesionat, són aplicables a l'estimació parcial els requisits que estableix l'apartat anterior.

4. La desestimació del recurs d'empara comporta la condemna en costes del recurrent.”

8. Es modifica l'article 93 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 93

Les sentències dictades per la jurisdicció ordinària només són revisables pel Tribunal Constitucional en els termes que estableix aquesta Llei, i tenen la naturalesa de cosa jutjada d'acord amb el que estableixen les lleis processals aplicables.”

Disposició final cinquena. Modificació de la Llei transitòria de procediments judicials

1. Es modifica l'article 15 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 15

1. En cas de lesió als drets i llibertats reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució, llevat dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució i dels altres drets la vulneració dels quals

s'hagi produït en el marc d'un procés judicial, es pot presentar una demanda davant el president del Tribunal de Batlles, per garantir el respecte dels drets fonamentals o fer cessar la situació il·lícita. El president del Tribunal de Batlles designa mitjançant una providència el batlle al qual correspon per torn i que sigui competent per raó de la matèria.

2. El batlle competent trasllada la demanda a les parts interessades perquè facin les al·legacions i proposin les proves oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Posteriorment, el batlle, després de practicar les proves proposades que consideri útils, pertinents i necessàries per resoldre la demanda i les altres proves que decideixi d'ofici, resol mitjançant una sentència dins els tretze dies hàbils següents.

3. La durada total del procés no pot superar el termini d'un mes, i només es pot prorrogar de forma motivada i excepcional fins a tres mesos com a màxim si la pràctica de les proves proposades o que s'hagin decidit d'ofici ho exigeix, o si concorren altres motius justificats que no siguin imputables a les parts comparegudes en el procés o al batlle competent.”

2. Es modifica l'article 16 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 16

1. Contra la sentència que resol la demanda es pot interposar un recurs d'apel·lació a un sol efecte o, excepcionalment i si així ho sol·licita la part apel·lant, amb efectes suspensius, davant la sala competent del Tribunal Superior de Justícia, en el termini de tretze dies hàbils.

2. El magistrat designat com a ponent resol, quan escau, en relació amb els efectes suspensius del recurs interposat. També trasllada el recurs a les parts interessades perquè facin les al·legacions i proposin les proves oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Posteriorment, la sala competent, després de practicar les proves proposades que consideri útils, pertinents i necessàries per resoldre el recurs i les altres proves que decideixi d'ofici, resol dins els tretze dies hàbils següents.

3. Són aplicables en aquesta fase de recurs les normes de l'apartat 3 de l'article anterior.”

3. Es modifica l'enunciat de la secció tercera del capítol segon de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, la qual fou afegida en virtut de l'article 1 de la Llei de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, del 22 d'abril de 1999, i que queda redactat com segueix:

“**Secció tercera. Nul·litat d'actuacions**”

4. Es modifica l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual fou afegit en virtut de l'article 1 de la Llei de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, del 22 d'abril de 1999, i que queda redactat com segueix:

“Article 18 bis. *Nul·litat dels actes processals*

1. Els actes processals es fan de conformitat amb el que preveu la llei.

2. Els batlles i els tribunals han de procurar que els defectes en què incorrin els actes processals de les parts es puguin esmenar, sempre que en aquests actes s'hagi manifestat la voluntat de complir els requisits exigits per la llei.

3. Els actes processals de les parts que no compleixin els requisits exigits per la llei es poden esmenar en els casos, les condicions i els terminis que s'hi preveuen. Les actuacions judicials fetes fora del termini establert només es poden anul·lar si ho imposa la naturalesa del termini.

4. Els actes processals són nuls de ple dret en els casos següents:

a) Quan els duguin a terme un batlle o un tribunal o es duguin a terme davant un batlle o un tribunal amb manca de jurisdicció o de competència objectiva o funcional.

b) Quan es facin sota la violència, la intimidació o l'amenaça.

c) Quan es prescindeixi de les normes essencials del procediment que afectin els drets de les parts en el procés, sempre que per aquesta causa s'hagi produït indefensió efectiva.

d) Quan els actes processals estiguin afectats per defectes de forma que impliquin l'absència dels requisits indispensables per assolir la seva finalitat.

e) Quan es facin sense la intervenció de l'advocat o del Ministeri Fiscal, en els casos en què la llei prevegi que aquesta intervenció és preceptiva.

f) En els altres casos en què les lleis aplicables així ho estableixin.

5. La nul·litat d'un acte no implica:

a) La nul·litat dels actes successius que en siguin independents.

b) La nul·litat dels actes el contingut dels quals s'hauria mantingut invariats en cas que no s'hagués comès la infracció que ha donat lloc a la nul·litat.

c) La nul·litat de les parts independents de l'acte declarat nul en el cas de nul·litat parcial.”

5. S'afegeix un nou article 18 ter, dins la secció tercera del capítol segon de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 18 ter. *Nul·litat de les resolucions no fermes*

1. La nul·litat processal es planteja en el procés de conformitat amb les normes següents:

a) A instància de part, per mitjà dels recursos establerts legalment contra la resolució de què es tracti. La nul·litat també es pot demanar fent ús dels incidents o els altres mitjans que estableixin les lleis, o demanant al batlle o el tribunal competent que l'acordi d'ofici tal com preveu la lletra b següent.

b) D'ofici pel batlle o el tribunal, en qualsevol moment abans de dictar la sentència o la resolució que finalitzi el procés en la primera instància. El batlle o el tribunal ha de donar audiència prèvia a les parts del procés, perquè en el termini de tretze dies hàbils es pronunciïn sobre l'existència de la nul·litat, i ha de resoldre en el termini dels tretze dies hàbils següents.

2. El batlle o el tribunal, un cop rep l'incident de nul·litat, pot no admetre'l en cas que consideri, motivadament, que no té cap fonament. En cas contrari, el trasllada a les parts interessades perquè facin les alegacions oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Posteriorment, el batlle o el tribunal competent resol mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents.

3. L'aute que decideix la nul·litat ordena la retroacció de les actuacions al moment immediatament anterior en què es va produir la infracció processal determinant de la nul·litat. Contra l'aute que no admet o que resol l'incident de nul·litat no es pot interposar cap recurs, sense perjudici que es pugui plantejar la qüestió en virtut dels recursos que escaiguin contra la sentència o la resolució definitiva.”

6. S'afegeix un nou article 18 quater, dins la secció tercera del capítol segon de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 18 quater. *Nul·litat de les resolucions fermes*

1. Les persones que hagin estat part d'una sentència o una resolució fermes o que s'hi vegin afectades poden demanar al batlle o el tribunal que la va dictar que l'anul·li, tot fonamentant la petició en la vulneració de drets fonamentals per infraccions processals o defectes de forma que hagin causat indefensió, o en la incongruència de la sentència o la resolució, sempre que qui sol·licita la nul·litat no hagi pogut denunciar aquesta vulneració anteriorment.

2. L'incident de nul·litat es pot formular en el termini de tretze dies hàbils des de la notificació de la sentència o la resolució, o des que s'hagi tingut coneixement de la vulneració del dret. En aquest darrer cas, no poden haver transcorregut més de dos

anys des del moment de la notificació de la sentència o la resolució definitiva.

3. El batlle o el tribunal, un cop rep l'incident de nul·litat, pot no admetre'l en cas que consideri, motivadament, que no té cap fonament. En cas contrari, el trasllada a les parts interessades perquè facin les al·legacions i proposin les proves oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Posteriorment, el batlle o el tribunal competent, després de practicar les proves proposades que consideri útils, pertinents i necessàries per resoldre la demanda i les altres proves que decideixi d'ofici, resol mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents.

4. Contra l'aute que no admet o que resol l'incident de nul·litat en primera instància es pot interposar un recurs d'apel·lació en el termini de tretze dies hàbils davant la sala competent del Tribunal Superior de Justícia, de la qual no poden formar part els magistrats que eventualment hagin resolt l'incident de nul·litat en primera instància. La sala competent pot no admetre el recurs si considera, motivadament, que no té cap fonament. En cas contrari, trasllada el recurs a les parts interessades perquè facin les al·legacions i proposin les proves oportunes en el termini de tretze dies hàbils. Posteriorment, la sala competent, després de practicar les proves proposades que consideri útils, pertinents i necessàries per resoldre la demanda i les altres proves que decideixi d'ofici, resol mitjançant un aute dins els tretze dies hàbils següents.

5. Contra l'aute que no admet o que resol el recurs en fase d'apel·lació no es pot interposar cap recurs.

6. L'incident de nul·litat no suspèn l'execució de la sentència o la resolució a la qual s'imputa la vulneració de drets fonamentals, llevat que ho decideixi expressament el batlle o el tribunal quan consideri que en cas contrari es pot ocasionar un perjudici greu i de difícil reparació a la part que formula l'incident.

7. La formulació prèvia de l'incident de nul·litat no és un requisit necessari per interposar un recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional quan es tracti d'una resolució judicial ferma dictada pel Tribunal Superior de Justícia.”

7. Es modifica l'article 29 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 29

1. Els llibres de resolucions i sentències a què fa referència l'article 13 de la Llei qualificada de la Justícia es componen de la juxtaposició per ordre cronològic de les resolucions i sentències dictades pels batlles i tribunals, amb un índex cronològic, un índex per al número seqüencial dels processos i un

índex per a l'ordre alfabètic del primer cognom o la denominació de la persona física o jurídica sol·licitant, demandant o encausada, segons els casos.

2. Cada secció de la Batllia, el Tribunal de Corts, el Ple del Tribunal Superior de Justícia i cada sala del Tribunal Superior de Justícia disposen d'un llibre de resolucions i sentències, amb els volums que siguin necessaris.

3. A cada sentència o resolució s'hi atribueix un número d'ordre i se'n fa constar la data, el batlle o el tribunal que l'ha dictat amb menció de la secció, la sala o el ple i, si escau, del ponent, i de les altres dades que siguin necessàries als efectes que estableix l'apartat 1 d'aquest article.”

8. Es modifica l'article 30 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 5 de la Llei 16/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, i que queda redactat com segueix:

“Article 30

1. L'accés lliure comporta el dret de les parts de fer-se lliurar còpies sense cap més despesa que el pagament de les taxes que es fixin legalment.

2. Igualment, els tercers, especialment per raons tècniques, es poden fer lliurar còpies en les mateixes condicions, si bé el batlle o el tribunal pot decidir mitjançant un aute de no lliurar les còpies o de prendre les mesures necessàries per no revelar la identitat i la resta de dades de les víctimes o dels tercers, tenint en compte el dret fonamental reconegut a l'article 14 de la Constitució, i tot salvaguardant el principi contingut a l'article 13 de la Llei qualificada de la Justícia.

3. Contra l'aute a què fa referència l'apartat anterior es pot interposar un recurs davant la sala competent del Tribunal Superior de Justícia en el termini de tretze dies hàbils.”

9. Es modifica l'article 30 bis de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 5 de la Llei 16/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, i per l'article 1 de la Llei 12/2016, del 28 de juny, de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials i de la Llei 16/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, i que queda redactat com segueix:

“Article 30 bis

1. El judici de revisió el pot promoure dins el termini de caducitat de tres mesos, a partir de la notificació de la decisió definitiva del Tribunal Europeu de

Drets Humans, la persona física o jurídica prop de la qual s'ha constatat la vulneració d'un dret reconegut en la Convenció per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals o en algun dels seus protocols addicionals, sempre que formin part de l'ordenament jurídic andorrà. També el pot promoure el seu representant legal i, en cas de mort, els seus hereus, els seus progenitors, els seus fills, el seu cònjuge o la persona amb qui formava una unió estable de parella. Aquest procediment també el pot promoure el Govern en el mateix termini, per motius d'interès general, en cas que la decisió definitiva del Tribunal Europeu de Drets Humans porti causa d'un procés jurisdiccional administratiu en què hagi estat part.

2. La demanda de revisió s'adreça al Tribunal Superior de Justícia i ha de ser motivada; s'hi ha d'adjuntar una còpia de la decisió definitiva del Tribunal Europeu de Drets Humans i de la sentència o les sentències dictades pels tribunals andorrans, i dels altres documents que siguin necessaris per fonamentar aquesta revisió. El president del Tribunal Superior designa la sala competent en funció del dret vulnerat, de la qual no poden formar part els magistrats que hagin conegut anteriorment del procés.

3. La sala competent del Tribunal Superior de Justícia admet o no admet la demanda de revisió, mitjançant una providència o un aute, respectivament, dins els tretze dies hàbils següents al dia en què s'ha presentat. La demanda de revisió només s'admet si es compleixen els requisits establerts a l'article 19 bis de la Llei qualificada de la Justícia i en aquest article. Contra l'aute en què es decideix no admetre la demanda de revisió es pot interposar un recurs de reposició.

4. En cas que la sala competent del Tribunal Superior de Justícia admeti la demanda de revisió, el president de la sala esmentada designa mitjançant una providència el magistrat ponent del judici de revisió dins els tretze dies hàbils següents. Un cop ha estat designat i dins els tretze dies hàbils següents, el magistrat ponent trasllada la demanda a les altres parts del procés, al Ministeri Fiscal i a les altres persones els drets i interessos de les quals puguin resultar afectats com a conseqüència del judici de revisió, perquè la contestin en el termini de tretze dies hàbils.

5. A instància de part i mitjançant un aute, la sala competent pot suspendre l'execució de la sentència o les sentències que es pretenen revisar i adoptar les mesures cautelars que consideri oportunes, quan aprecii que en cas contrari es poden ocasionar perjudicis impossibles o difícils de reparar.

6. Un cop ha finalitzat el termini per contestar a la demanda, el magistrat ponent pot decidir de celebrar una vista dins els tretze dies hàbils següents. Un cop ha conclòs la vista o, en cas contrari, un cop ha finalitzat el termini per contestar a la demanda, el tribunal dicta una sentència dins els tretze dies hàbils següents en què estima o desestima de forma motivada la demanda de revisió.

7. La desestimació de la demanda de revisió comporta l'arxivament de les actuacions i que s'imposin les costes processals al demandant únicament en cas que s'aprecii temeritat en la interposició del judici de revisió. L'estimació de la demanda determina la revocació de la sentència o les sentències que es pretenien revisar i, si escau, la retroacció de les actuacions al moment immediatament anterior en què s'ha produït la vulneració, sense imposar les costes processals a cap de les parts.

8. Contra la sentència que estima o desestima la demanda de revisió no es pot interposar cap recurs, llevat del recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional.

9. En cas que la sentència estimi la demanda de revisió, un cop ha guanyat ferma es comunica al president del tribunal que correspongui a l'efecte que atribueixi de nou i per torn el coneixement del procés a un altre batlle o magistrat, o a un tribunal amb composició diferent, els quals han de dictar novament sentència, després de seguir, si escau, el procés pels tràmits corresponents a partir del moment en què ha tingut lloc la retroacció, sense perjudici de la possibilitat de conservar els actes que no es vegin afectats per la vulneració.”

10. Es modifica l'article 31 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual fou modificat al seu torn per l'article 8 de la Llei 16/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, i que queda redactat com segueix:

“Article 31

1. A l'inici de cada any judicial, el president del Tribunal de Batlles, després d'acomplir el procediment fixat al segon paràgraf de l'apartat 7 de l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia, i d'acord amb el que disposa aquest article, estableix les adscripcions principal i subsidiària dels batlles a cadascuna de les seccions.

2. A continuació, el president del Tribunal de Batlles estableix els torns següents:

a) Torns rotatoris de ponències per actuar col·legiadament entre els batlles adscrits a la Secció Administrativa.

b) Torns rotatoris per actuar en composició unipersonal entre els batlles adscrits a la Secció Civil General, la Secció Civil Especialitzada, la Secció de Menors i la Secció Administrativa.

c) Torns rotatoris en la instrucció dels processos penals entre els batlles adscrits a la Secció d'Instrucció General i a la Secció d'Instrucció Especialitzada.

d) Torns rotatoris per assegurar les funcions de batlle de guàrdia.”

11. Es modifica l'enunciat del capítol onzè de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Capítol onzè. Desenvolupament de l'article 19 de la Llei qualificada de la Justícia

Comissions rogatòries”

12. Es modifica l'article 68 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, el qual queda redactat com segueix:

“Article 68

1. Una vegada rebut el recurs pel Ple o per una de les sales, el president del Tribunal Superior de Justícia o de sala corresponent, respectivament, designa el ponent que correspongui per torn.

2. Els recursos se substancien d'acord amb les lleis aplicables.”

Disposició final sisena. Modificació de la Llei de marques

1. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 26 de la Llei de marques, de l'11 de maig de 1995, els quals queden redactats com segueix:

“Article 26. *Nul·litat*

1. El batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, a petició de tota persona que justifiqui un interès legítim, pot declarar nul un registre de marca en cas que no compleixi alguna de les condicions que estableixen els articles 1, 2 i 5.

2. El batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, a petició del titular d'un dret anterior recollit a l'article 3, pot declarar nul un registre de marca.

[...]”

2. Es modifica l'apartat 1 de l'article 27 de la Llei de marques, de l'11 de maig de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 27. *Revocació*

1. El batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, a petició de tota persona que justifiqui un interès legítim, pot revocar un registre

de marca per a tots o part dels productes o dels serveis coberts per aquest registre:

a) Si el titular del registre de marca no ha utilitzat, sense motius vàlids, de manera efectiva i real dins el Principat d'Andorra, la marca registrada amb relació a tots o una part dels productes o dels serveis coberts per aquest registre durant els cinc anys precedents a la data de la petició.

b) Si, com a conseqüència d'actes realitzats pel titular del registre de marca, o de la inactivitat del titular del registre de marca, la marca registrada ha esdevingut dins el comerç el nom usual d'un producte o servei.

c) Si, per qualsevol motiu, el titular ja no compleix les condicions establertes a l'article 5.

[...]”

3. Es modifica l'apartat 4 de l'article 29 de la Llei de marques, de l'11 de maig de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 29. *Dret d'entaular una acció. Normes processals*

[...]

4. Tots els litigis civils que puguin sorgir a l'empara d'aquesta Llei se substancien d'acord amb el procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

Disposició final setena. Modificació de la Llei qualificada del matrimoni

1. Es modifica l'article 20 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 20

La jurisdicció civil competent, oït el parer del Ministeri Fiscal, pot dispensar, amb causa justa i a instància de part, mitjançant un procés que se substancien pel procediment de jurisdicció voluntària que regula la Llei del Codi de procediment civil, dels impediments següents:

a) L'impediment d'edat, sempre que es tracti de persones majors de catorze anys, amb l'audiència prèvia de les persones que n'exerceixen la pàtria potestat o tutela, les quals han de manifestar si atorguen el seu assentiment al matrimoni o si s'hi oposen. En aquest darrer cas s'arxiva el procés sense cap altre tràmit i es remet les parts a un procés que es tramita pel procediment abreujat.

b) L'impediment de consanguinitat en línia col·lateral fins al quart grau.

c) Els impediments que es deriven de l'adopció.

d) L'impediment a què fa referència l'apartat 4 de l'article 19.”

2. Es modifica l'article 40 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 40

La sentència en què es decideix la separació del matrimoni o la unió civil i, si escau, l'aprovació del conveni corresponent produeixen la suspensió de la vida en comú i els altres efectes que estableix aquesta Llei o les altres lleis aplicables.”

3. Es modifica l'article 41 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 41

Els cònjuges poden, de comú acord, fer cessar els efectes de la sentència o del conveni esmentats a l'article anterior, mitjançant una declaració expressa que ho expliqui davant el Registre Civil i davant el batlle que hagi dictat la sentència.”

4. Es modifica el número 1.1 de l'apartat 1 de l'article 43 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 43

1. Les causes de divorci són:

1.1) El mutu consentiment d'ambdós cònjuges, transcorregut almenys el termini d'un any després d'haver presentat la demanda de separació, o d'haver atorgat fefaentment el conveni corresponent.

[...].”

5. Es modifica l'article 47 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 47

Els processos de declaració de la nul·litat, la separació i el divorci del matrimoni o la unió civil; l'establiment de mesures que dimanin de la nul·litat, la separació i el divorci del matrimoni o la unió civil; l'establiment de mesures paternofilials, i també la modificació de les mesures esmentades anteriorment, amb independència que s'hagin establert o no en el marc d'un procés judicial, se substancien d'acord amb el procediment de família que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

6. Es modifica l'article 48 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 48

Els tribunals andorrans no tenen competència per conèixer i resoldre les demandes que concerneixin el vincle matrimonial i que s'hagin de substanciar en aplicació d'una llei estrangera, llevat del supòsit que almenys un dels cònjuges sigui andorrà.”

7. Es modifica l'article 49 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 49

Els tribunals del Principat d'Andorra, d'acord amb el que estableix l'article 47, són competents per conèixer i resoldre les demandes següents:

a) De nul·litat, separació i divorci dels cònjuges que han contret matrimoni civil o unió civil a Andorra, regits per aquesta Llei.

b) De separació i divorci de cònjuges que han contret matrimoni canònic, si la part demandada té el domicili i la residència a Andorra.

c) De separació de cònjuges que han contret matrimoni civil fora d'Andorra, si la part demandada té el domicili i la residència a Andorra.

d) De separació i divorci de cònjuges andorrans o residents a Andorra que han contret matrimoni a Andorra amb anterioritat a aquesta Llei.

e) De separació i divorci de dos cònjuges andorrans, o de dos cònjuges, un andorrà i l'altre estranger, que han contret matrimoni canònic o civil a l'estranger, si aquest matrimoni consta inscrit a Andorra.”

8. Es modifica l'article 52 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 52

Les sentències en què es declara la nul·litat, la separació o el divorci del matrimoni o la unió civil no eximeixen els pares de les obligacions que tenen amb els fills.”

9. Es modifica l'article 55 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 55

La sentència ferma en què es declara la nul·litat, la separació o el divorci del matrimoni o la unió civil determina la dissolució del règim econòmic del matrimoni.”

10. Es modifica l'apartat 1 de l'article 57 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 57

1. En el cas de separació o divorci, el cònjuge que experimenti un desequilibri econòmic en relació amb l'altre cònjuge i que li comporti un empitjorament de la seva situació anterior en el matrimoni o la unió civil té dret a una pensió que es fixa d'acord amb les circumstàncies del cas i els aspectes següents:

a) L'acord dels cònjuges.

b) L'edat i l'estat de salut dels cònjuges.

c) La qualificació professional i les probabilitats d'accés a un lloc de treball dels cònjuges.

d) Els recursos econòmics i les necessitats dels cònjuges.

e) La pèrdua eventual d'un dret de pensió dels cònjuges.

f) La duració del matrimoni o la unió civil i de la convivència conjugal.

g) La dedicació passada i futura a la família.

h) La col·laboració amb el treball d'un dels cònjuges a les activitats mercantils, industrials o professionals de l'altre cònjuge.

[...].”

11. Es modifica l'apartat 1 de l'article 58 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 58

1. En període d'execució forçosa de les sentències de nul·litat, separació o divorci del matrimoni o unió civil, el batlle que ha dictat la sentència adopta totes les mesures oportunes per garantir el compliment de les normes d'aquest capítol i els termes de les sentències esmentades.

[...].”

12. Es modifica l'article 60 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, el qual queda redactat com segueix:

“Article 60

La reconciliació posterior al divorci no produeix efectes jurídics, però les persones divorciades poden contreure entre elles un nou matrimoni.”

Disposició final vuitena. Modificació de la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat

1. S'afegeix una disposició final primera a la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat, del 21 de març de 1996, la qual queda redactada com segueix:

“Disposició final primera

Les funcions que aquesta Llei atribueix als òrgans judicials corresponen exclusivament als batlles que pertanyen a la jurisdicció de menors, als quals també corresponen les competències en matèria de protecció dels menors que es puguin establir en el futur.”

2. La disposició final de la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat, del 21 de març de 1996, passa a renumerar-se com a disposició final segona.”

Disposició final novena. Modificació de la Llei del Registre Civil

1. Es modifica la lletra d) de l'article 10 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, la qual queda redactada com segueix:

“Article 10

[...]

d) Pel que fa a les declaracions, la qualificació comprèn l'examen de la capacitat i la identitat de la persona declarant. La qualificació de les sentències i les resolucions es limita a la comprovació de la competència de l'òrgan que les dicta, la classe de procediment seguit, les formalitats extrínseques dels documents presentats i els assentaments del mateix registre; si es tracta de sentències o resolucions de tribunals o òrgans estrangers, la qualificació s'estén a l'examen de la seva executorietat a Andorra.

Com a conseqüència de la qualificació, el registrador pot admetre o denegar l'assentament sol·licitat en els terminis i en la forma assenyalats a l'article 49 d'aquesta Llei. La denegació s'ha de fer mitjançant una resolució motivada, contra la qual es pot interposar un recurs en el termini de tretze dies hàbils davant el batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn.”

2. Es modifica l'article 33 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 33

La Inspecció del Registre Civil correspon al president de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.”

3. Es modifica l'article 59 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 59

Transcorregut el termini legal sense que s'hagi efectuat la declaració de naixement, qualsevol persona que n'hagi tingut coneixement està obligada a comunicar-lo al Ministeri Fiscal, el qual promou l'expedient prop del Registre Civil o, en el cas a què es refereix el tercer paràgraf de l'article 61, promou un procés judicial civil que se segueix pel procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil. Tant en l'expedient com en el judici s'han de verificar tots els elements necessaris per inscriure el naixement.”

4. Es modifica l'article 61 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 61

La declaració voluntària d'un naixement no inscrit en el termini legal només la pot fer el pare o la mare i qui justifiqui que té l'infant a càrrec seu.

Per practicar la inscripció de naixement després que hagi transcorregut el termini legal i abans dels catorze anys posteriors al naixement, cal tramitar un expedient registral d'acord amb les normes del capítol I del títol VIII d'aquesta Llei.

Si el naixement ha tingut lloc més de catorze anys abans, la inscripció només es pot fer per mitjà d'un procés judicial civil que se segueix pel procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil.

En l'expedient davant del Registre Civil i en el judici civil esmentat anteriorment hi ha d'intervenir el Ministeri Fiscal i s'han d'oïr els pares del nascut no inscrit que no siguin declarants, sempre que sigui possible i sense perjudici que puguin ser part en l'expedient o en el procés judicial.”

5. Es modifica l'article 66 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual fou modificat al seu torn per la disposició final tercera, apartat 8, de la Llei 34/2014, del 27 de novembre, qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i que queda redactat com segueix:

“Article 66

Els cognoms han de ser en primer lloc el patern i, seguidament, el matern. S'entén per *cognom patern* el primer cognom del pare, i per *cognom matern* el primer cognom de soltera de la mare. Tanmateix, si els pares ho sol·liciten conjuntament en el moment de la inscripció, es pot invertir l'ordre i inscriure en primer lloc el cognom matern i en segon lloc el cognom patern.

Quan la filiació sigui determinada legalment tan sols respecte d'un dels progenitors, l'infant porta els dos cognoms d'aquest progenitor, i el pare o la mare poden decidir lliurement l'ordre dels cognoms.

En el supòsit que un o ambdós progenitors, d'acord amb la seva llei personal diferent de l'andorrana, puguin transmetre els cognoms d'una manera diferent de l'establerta anteriorment, han de designar quin dels cognoms de cadascun d'ells volen transmetre, tot indicant la forma o el gènere del cognom en els casos en què així escaigui, i l'ordre en què s'han de consignar. En aquest supòsit s'admet que els pares designin només un sol cognom.

Les persones majors d'edat de nacionalitat andorrana poden sol·licitar la inversió dels seus cognoms mitjançant una simple declaració davant del registrador. Aquesta inversió no té efectes fins que no és inscrita, i només es pot efectuar una sola vegada.

El representant legal de la persona inscrita pot sol·licitar la inversió dels cognoms quan concorri una causa justa que ha d'apreciar el registrador. Contra la decisió negativa del registrador es pot interposar un recurs davant el batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn.”

6. Es modifica l'article 68 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual fou modificat al seu torn per la disposició final tercera, apartat 10, de la Llei 34/2014, del 27 de novembre, qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i que queda redactat com segueix:

“Article 68

Només es poden canviar el nom i els cognoms per resolució recaiguda en l'expedient registral, amb la intervenció del Ministeri Fiscal i l'audiència de tots els que acreditin un interès suficient en el canvi o en resultin afectats, a petició del titular del nom i els cognoms, i si hi ha causa justa. El registrador inscriu el canvi a petició d'aquest titular i amb l'aportació d'una certificació o una còpia autoritzada de la resolució ferma que així ho acordi. Contra la decisió del registrador es pot interposar un recurs davant el batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn.

La menció del canvi es fa per inscripció marginal en el foli de naixement i per nota marginal en els fulls de matrimoni o unió civil de la persona interessada, i també en els de naixement dels seus fills.

Les resolucions judicials estrangeres relatives als canvis de cognoms o de nom que afectin persones no andorranes no cal que siguin sotmeses a exequatur si consta al registrador que la resolució és ferma i compleix l'ordenament jurídic del país on s'ha dictat, salvat el cas de reciprocitat.”

7. Es modifica l'article 75 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual fou modificat al seu torn per la disposició final primera de la Llei 14/2004, del 3 de novembre, qualificada de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i que queda redactat com segueix:

“Article 75

1. Es presumeix que l'infant concebut durant el matrimoni té per pare el marit de la mare. Nogensmenys, el marit pot instar una acció en impugnació de la paternitat davant el batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, sempre que acreditati fets per demostrar que no pot ser-ne el pare.

2. Si l'infant ha nascut dins els 180 dies següents a la celebració del matrimoni, el marit pot instar una acció en impugnació de la paternitat davant el batlle

que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, en el termini dels sis mesos següents al naixement, amb la sola prova de la data del part. No obstant això, no hi pot haver lloc a la impugnació de la paternitat si el marit ha reconegut expressament o tàcitament la seva paternitat, o si coneixia l'embaràs abans de la celebració del matrimoni, o si s'ha comportat com a pare des del naixement de l'infant.”

8. Es modifica l'apartat 4 de l'article 76 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual fou afegit en virtut de la disposició final segona de la Llei 14/2004, del 3 de novembre, qualificada de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i que queda redactat com segueix:

“Article 76

[...]

4. En tot cas es pot instar una acció en impugnació de la paternitat que, en aplicació de la presumpció legal, hagi prevalgut en l'àmbit registral, davant el batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn.”

9. Es modifiquen els apartats 2 i 4 de l'article 78 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, els quals queden redactats com segueix:

“Article 78

[...]

2. El reconeixement fet en acta de naixement, en document públic o en expedient registral, un cop finalitzat el termini legal per declarar el naixement, requereix, perquè sigui eficaç i inscrit al Registre Civil:

- a) el consentiment del fill major d'edat, o
- b) el consentiment de la mare si la persona reconeguda és menor d'edat, o
- c) l'aprovació judicial del batlle al qual correspongui per torn, mitjançant el procediment de jurisdicció voluntària que regula la Llei del Codi de procediment civil, si el fill té la capacitat modificada judicialment.

[...]

4. A manca dels consentiments o l'aprovació mencionats a l'apartat 2 anterior, únicament és possible la inscripció de la paternitat que quedi determinada per una declaració judicial.”

10. Es modifica l'article 82 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 82

El batlle que dicti la resolució ferma de declaració d'absència, o del seu acabament, remet d'ofici al

Registre Civil una certificació de la resolució esmentada perquè sigui inscrita.

Estan obligats a instar la inscripció de la declaració d'absència el representant nomenat de l'absent i les persones legitimades legalment per demanar la declaració d'absència.

Poden sol·licitar la inscripció totes les persones interessades que acreditin aquesta condició; l'interès és apreciat pel registrador. Contra la decisió negativa del registrador es pot interposar un recurs davant el batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària.”

11. Es modifica l'apartat 2 de l'article 87 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 87

[...]

2. Pot instar la inscripció de l'emancipació qualsevol persona que al·legui tenir-hi interès legítim, el qual s'ha de justificar davant del registrador. Contra la negativa del registrador a la inscripció es pot interposar un recurs davant del batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària.

[...].”

12. Es modifica la lletra b) de l'article 101 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual fou modificat per la disposició final tercera, apartat 16, de la Llei 34/2014, del 27 de novembre, qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i que queda redactat com segueix:

“Article 101

[...]

b) En cas que hi hagi denúncies d'impediments o bé la formalització d'oposició al matrimoni o la unió civil, el registrador ha d'oïr els contraents i els opositors per valorar-ne la veracitat i els fets en què es basen, i practica les diligències de prova que estimi útils, pertinents i necessàries, tot plegat en el termini màxim de trenta dies. Transcorregut aquest termini, i després de l'audiència del Ministeri Fiscal, el registrador dicta una resolució motivada en què autoritza o denega la celebració del matrimoni o la unió civil. Contra aquesta resolució qualsevol dels contraents o de les persones que formulen l'oposició, o el Ministeri Fiscal, poden interposar un recurs, en el termini de tretze dies hàbils, davant el batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn. En aquest cas la celebració del matrimoni o la unió civil queda en suspens fins a la resolució del recurs.”

13. Es modifica l'article 104 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual fou modificat

per la disposició final tercera, apartat 19, de la Llei 34/2014, del 27 de novembre, qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i que queda redactat com segueix:

“Article 104

Les dispenses d'impediments i les dispenses de proclames les acorda el batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària, a petició conjunta dels dos contraents, oïts el Ministeri Fiscal i el registrador. Les dispenses s'anoten en la inscripció de matrimoni o la unió civil en el mateix moment d'estendre-la.”

14. Es modifica la lletra d) de l'article 109 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual fou modificat per la disposició final tercera, apartat 25, de la Llei 34/2014, del 27 de novembre, qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i que queda redactat com segueix:

“Article 109

[...]

d) Si el matrimoni és d'una altra classe diferent del canònic o el civil, segons la llei del lloc de celebració, s'ha d'inscriure al Registre Civil la certificació literal legalitzada de la inscripció del matrimoni en qüestió al registre civil del país on s'hagi celebrat el matrimoni. En defecte d'inscripció en un registre civil, per poder fer inscriure el matrimoni els dos cònjuges s'han d'adreçar al batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, per obtenir una resolució judicial que declari l'existència, la validesa i la licitud del matrimoni i, en especial, l'absència de frau a la llei nacional i la conformitat de l'ordre públic, així com la seva eficàcia a Andorra. El Ministeri Fiscal ha de ser part en el procés esmentat.

[...].”

15. Es modifica l'article 122 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 122

La declaració espontània de les persones obligades a declarar la mort, que tingui lloc un cop iniciat el procés judicial civil a què es refereix l'article precedent, posa fi a aquest procés.”

16. Es modifica l'article 126 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 126

Per inhumar o incinerar un cadàver, s'ha d'obtenir la llicència corresponent lliurada pel registrador en els

casos en què s'hagi procedit a la inscripció, o bé pel batlle de guàrdia en els casos en què no hagi estat possible, per qualsevol causa, la inscripció prèvia de la defunció al Registre.

No es pot inhumar o incinerar el cos o les restes de la persona difunta, i més especialment si la mort ha estat sobtada, fins després d'haver transcorregut un interval de temps que no pot ser inferior a dotze hores ni superior a quaranta-vuit hores, comptades des de la defunció o el trobament del cadàver, llevat que el batlle de guàrdia disposi una altra cosa.”

17. Es modifica l'article 129 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 129

El batlle que hagi dictat la resolució de declaració de mort o la resolució que hagi deixat sense efecte aquesta declaració tramet d'ofici al Registre Civil la certificació d'aquestes resolucions perquè en faci la inscripció marginal en la del naixement de la persona declarada morta.

Estan obligades a instar la inscripció de la declaració de mort les persones que l'hagin sol·licitat i el Ministeri Fiscal que hagi intervingut en el procés corresponent.

Poden sol·licitar aquesta inscripció, o en acabar aquesta situació, les persones que acreditin tenir-hi interès legítim.”

18. Es modifica l'article 130 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 130

Abans que hagi recaigut la resolució judicial ferma en què es declara la mort, les persones que han instat el procés, el Ministeri Fiscal o el batlle poden promoure l'anotació d'una referència del procés de jurisdicció voluntària iniciat, amb efecte simplement informatiu, aportant una còpia, autenticada pel secretari judicial que l'ha rebut, de l'escrit mitjançant el qual s'ha iniciat el procés.”

19. Es modifica l'article 142 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual fou modificat per la disposició final tercera, apartat 34, de la Llei 34/2014, del 27 de novembre, qualificada de les unions civils i de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i que queda redactat com segueix:

“Article 142

Tota persona està legitimada per demanar una certificació en extracte de les inscripcions de naixement, matrimoni, unió civil i defunció, de conformitat amb el que estableix l'article 136, amb

les limitacions que s'hi preveuen o les que resultin reglamentàriament.

Quant a les certificacions literals, no poden lliurar-se sense l'autorització del batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària i sense la petició expressa de les persones especialment legitimades, quan per la seva pròpia naturalesa hagin de donar publicitat dels aspectes i les circumstàncies següents:

- a) La filiació extramatrimonial o adoptiva i la legitimació.
- b) Les causes de nul·litat o separació d'un matrimoni o unió civil, o de privació o suspensió de la pàtria potestat.
- c) El matrimoni o la unió civil celebrats sense la publicació de proclames.
- d) El lligall de criatures abortives.
- e) Qualsevol altra circumstància que es consideri que pugui vulnerar el dret a la intimitat o a l'honor.

Són persones especialment legitimades per sol·licitar l'expedició de les certificacions literals mencionades anteriorment les persones inscrites, els seus ascendents, descendents i hereus, els representants legals de les persones inscrites, i els batlles i tribunals.”

20. Es modifica l'article 146 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 146

En general, és competència del registrador la modificació del Registre Civil, pels tràmits de l'expedient registral, en primera instància i pel procediment establert en aquesta Llei i en les normes reglamentàries que la desenvolupen.

En canvi, correspon al batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, mitjançant el procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil:

- a) El coneixement de les accions civils que tinguin per objecte la declaració de la nul·litat o la ineficàcia de les inscripcions que es troben en el Registre Civil i dels títols corresponents que li serveixen de base.
- b) La modificació d'assentaments que canviï el contingut de sentències judicials en virtut de les quals s'hagin practicat.
- c) La modificació de sexe que s'admeti per llei i sigui posterior al naixement d'una persona.
- d) Els recursos contra les resolucions del registrador en els expedients de la seva competència en els casos assenyalats legalment.
- e) La resta de matèries excepcionalment reservades per aquesta Llei.”

21. Es modifica l'article 150 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 150

Contra la resolució a què fa referència l'article anterior es pot interposar un recurs, a ambdós efectes, davant el batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, en el termini de tretze dies hàbils a comptar de la notificació de la resolució del registrador. El procés judicial civil se segueix pel procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

22. Es modifica l'article 151 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 151

La resolució judicial mitjançant la qual es resol el recurs interposat a què fa referència l'article anterior es notifica al registrador mitjançant un ofici i a la persona interessada per compareixença. La resolució produeix efectes a partir del moment en què es comunica al registrador, independentment que hagi estat o no notificada a la persona interessada.

Contra la resolució judicial esmentada es pot interposar un recurs d'apel·lació, d'acord amb les normes que estableix la Llei del Codi de procediment civil.

23. Es modifica l'article 153 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 153

Les accions destinades a obtenir un títol apte per inscriure o per practicar un altre assentament registral relatiu a l'estat civil o a fets inscriptibles o anotables en el Registre Civil s'exerceixen per mitjà d'un procés judicial civil que se segueix pel procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

24. Es modifica l'article 157 de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 157

1. Si no hi ha hagut un pronunciament en el sentit assenyalat a l'article anterior en el procés penal corresponent, i no és possible anul·lar, declarar ineficax o modificar l'assentament afectat per un dels procediments establerts en aquesta Llei o en una altra norma processal, el Ministeri Fiscal ha d'instar la nul·litat, la ineficàcia o la modificació dels assentaments afectats per un delictes o una falta contra l'estat civil, o per una irregularitat registral motivadora de sanció disciplinària, per mitjà d'un procés judicial civil que se segueix pel procediment

abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil.

2. Estan legitimades per instar la nul·litat, la ineficàcia o la modificació al·ludides a l'apartat anterior les persones a què es refereix l'assentament afectat i qualsevol altra persona que acrediti tenir-hi un interès legítim.”

Disposició final desena. Modificació de la Llei del Ministeri Fiscal

1. Es modifica l'apartat 10 de l'article 3 de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 3

[...]

10. Intervé en tots els processos civils en què estiguin interessats menors d'edat o persones absents, amb la capacitat modificada judicialment o necessitades de protecció.

[...].”

2. S'afegeix un apartat 3 a l'article 14 de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 14

[...]

3. El fiscal general pot encomanar el seguiment dels processos o assumptes als diferents fiscals adjunts de forma potestativa. No obstant això, si ha assignat en primer lloc un procés o un assumpte a un fiscal adjunt i, posteriorment, decideix assignar-lo a un altre fiscal adjunt, ho ha de fer mitjançant un escrit motivat degudament. Contra aquesta decisió no es pot interposar cap recurs.”

3. Es modifica l'article 24 de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 24

1. Els membres del Ministeri Fiscal estan subjectes a la responsabilitat disciplinària derivada dels actes comesos en l'exercici del càrrec. La responsabilitat disciplinària és independent de la responsabilitat civil i penal que pugui correspondre als membres del Ministeri Fiscal pels mateixos fets.

2. Si en el decurs de la tramitació d'un expedient disciplinari es manifesten indicis de conductes que poden constituir una infracció penal, el Consell Superior de la Justícia ho ha de posar en coneixement de l'òrgan jurisdiccional competent i suspendre, tot seguit, la tramitació de l'expedient esmentat, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció o caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal.

D'altra banda, quan s'estigui instruint o jutjant un procés penal pels mateixos fets que han originat o han de comportar la incoació d'un expedient disciplinari, o per altres fets que hi estiguin íntimament vinculats, s'ha d'iniciar la tramitació de l'expedient disciplinari, si no s'ha iniciat amb anterioritat, i se'n suspèn tot seguit la tramitació, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció o caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal. En qualsevol cas, la declaració de fets provats que pugui fer el tribunal penal és vinculant per al Consell Superior de la Justícia, sense perjudici de la qualificació jurídica diferent que es pugui fer d'aquests fets.”

4. S'afegeix un nou article 24 bis, dins el capítol V de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 24 bis

Els membres del Ministeri Fiscal que són objecte d'un procediment disciplinari tenen els drets següents:

- a) Dret a ser informats dels fets que se'ls imputen, de les faltes que aquests fets puguin constituir, de les sancions que els puguin ser imposades, de la identitat de la persona designada com a instructor i de l'òrgan competent per imposar la sanció.
- b) Dret d'accés a l'expedient disciplinari, de conèixer l'estat de la tramitació i d'obtenir còpies dels documents, en els termes del Codi de l'Administració.
- c) Dret a formular al·legacions, a proposar les proves que considerin oportunes i a utilitzar tots els mitjans de defensa admesos per l'ordenament jurídic que siguin procedents.
- d) Dret a la presumpció d'innocència i a no declarar en contra de si mateixos.
- e) Dret a ser assistits per un advocat durant la tramitació de l'expedient, de lliure elecció per part del membre del Ministeri Fiscal expedientat i a càrrec seu.
- f) Dret a obtenir una resolució motivada.
- g) Qualsevol altre dret que reconeguin la Constitució o les lleis.”

5. Es modifica l'article 25 de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual fou modificat al seu torn per l'apartat 5 de la disposició final primera de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 25

1. Les faltes comeses pels membres del Ministeri Fiscal en l'exercici del càrrec es qualifiquen en lleus, greus i molt greus.

2. Les faltes lleus prescriuen al cap de sis mesos; les greus, al cap de dos anys, i les molt greus, al cap de quatre anys, a comptar de la data del fet causant o des del moment en què se n'hagi hagut de tenir coneixement. El termini de prescripció s'interromp per qualsevol actuació realitzada amb coneixement formal del membre del Ministeri Fiscal interessat que s'adreci a la iniciació, la tramitació o la resolució de l'expedient disciplinari.

3. La interrupció deixa de tenir efecte si no s'incoa l'expedient disciplinari o queda paralitzat durant més de sis mesos per causa no imputable al membre del Ministeri Fiscal interessat. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient disciplinari.

4. En el cas de suspensió de la tramitació de l'expedient per causa de prejudicialitat penal, el termini de prescripció de la falta resta suspès fins que el Consell Superior de la Justícia tingui coneixement formal de la resolució ferma recaiguda en l'àmbit penal.”

6. Es modifica l'article 28 de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual fou modificat al seu torn per l'apartat 9 de la disposició final primera de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i que queda redactat com segueix:

“Article 28

1. Les sancions que es poden imposar als membres del Ministeri Fiscal per les faltes comeses en l'exercici del càrrec, els criteris de graduació de les sancions, les condicions de la prescripció, l'anotació i la cancel·lació d'aquestes sancions, i les condicions d'extinció de la responsabilitat, són les mateixes que s'estableixen per als batlles i els magistrats als articles 85, 85 bis i 85 ter de la Llei qualificada de la Justícia.

2. Igualment, els són aplicables els articles 86 i 87 de la Llei qualificada de la Justícia. Tanmateix, en el cas de la resolució definitiva adoptada pel Consell Superior de la Justícia a què fa referència l'article 87, s'hi pot recórrer en contra davant el Ple del Tribunal Superior, però no pot formar part d'aquest Ple el magistrat designat i que ha intervingut durant la instrucció del procediment disciplinari, d'acord amb l'article 30 bis, apartat 3, d'aquesta Llei.”

7. Es modifica l'apartat 2 de l'article 29 de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 29

[...]

2. El Ministeri Fiscal no és part en el procediment disciplinari, sense perjudici de la intervenció del fiscal general establerta a l'article 30 bis, apartat 3, a l'article 30 ter, apartat 5, i a l'article 30 quater, apartat 1.”

8. Es modifica l'article 30 de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 30

1. El procediment disciplinari contra un membre del Ministeri Fiscal l'inicia el Consell Superior de la Justícia, com a òrgan disciplinari, mitjançant la incoació d'un expedient disciplinari que es tramita amb respecte dels principis generals del règim sancionador. El Consell Superior de la Justícia designa un instructor entre els seus membres.

2. L'instructor ha d'abstenir-se en els supòsits en què ho estableixi la normativa aplicable i, en cas que no ho faci, pot ser recusat:

a) Si concorre algun motiu d'incompatibilitat i, en concret, algun dels supòsits previstos al Codi de l'Administració, l'instructor ho ha de comunicar al Consell Superior de la Justícia, en el termini màxim de cinc dies hàbils a comptar de l'endemà del dia en què se l'assabenti de la designació. Dins dels set dies naturals següents, el Consell Superior de la Justícia, amb l'abstenció de l'instructor de l'expedient disciplinari, resol motivadament, i aquesta resolució no és susceptible de recurs.

b) En cas que es recusi l'instructor, també resol motivadament el Consell Superior de la Justícia, amb l'abstenció de l'instructor de l'expedient disciplinari, en el mateix termini assenyalat a la lletra a anterior. Aquesta resolució no és susceptible de recurs, sense perjudici que es pugui al·legar aquest extrem en virtut del recurs que es formuli contra la resolució disciplinària.

3. La resolució mitjançant la qual s'incoa l'expedient disciplinari i es designa l'instructor s'ha de notificar per escrit al membre del Ministeri Fiscal expedientat.”

9. S'afegeix un nou article 30 bis, dins el capítol V de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 30 bis

1. L'instructor designat pel Consell Superior de la Justícia ha d'instruir l'expedient i formular, en el termini màxim de trenta dies hàbils des del dia en què es notifiqui al membre del Ministeri Fiscal expedientat la resolució assenyalada a l'article 30.3, el plec de càrrecs corresponent, que ha d'incloure els fets imputats, amb expressió de les faltes

presumptament comeses i de les sancions que siguin aplicables.

2. El plec de càrrecs s'ha de notificar per escrit al membre del Ministeri Fiscal expedientat, el qual disposa d'un termini de deu dies hàbils per fer al·legacions i sol·licitar, si escau, la pràctica de les proves que entengui necessàries per a la seva defensa.

3. Contestat el plec de càrrecs o transcorregut el termini sense fer-ho, l'instructor pot practicar les proves sol·licitades que consideri oportunes i ha de denegar motivadament les que consideri que no ho són, i també pot practicar d'ofici les altres proves que consideri necessàries i siguin admissibles en dret, en el termini de trenta dies hàbils. Posteriorment, ha de donar vista de l'expedient disciplinari al membre del Ministeri Fiscal expedientat, per tal que en el termini de deu dies hàbils formuli les conclusions que estimi convenients. A més, ha de donar vista de l'expedient disciplinari al magistrat que nomeni a aquest efecte el president del Tribunal Superior de Justícia i, en cas que l'expedient se segueixi contra un fiscal adjunt, també al fiscal general, per tal que emetin un informe sobre els fets presumptament comesos i el plec de càrrecs en el mateix termini de deu dies hàbils. Transcorregut aquest termini, l'instructor ha d'elevat l'expedient disciplinari al Consell Superior de Justícia en el termini màxim de cinc dies hàbils.

4. Totes les persones i les entitats públiques i privades estan obligades, amb les limitacions que estableixen les lleis, a facilitar a l'instructor la informació necessària per al bon fi de la instrucció de l'expedient.”

10. S'afegeix un nou article 30 *ter*, dins el capítol V de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 30 *ter*

1. La competència per dictar la resolució disciplinària i, si escau, imposar les sancions oportunes, o per arxivar l'expedient disciplinari contra el membre del Ministeri Fiscal expedientat, correspon al Consell Superior de la Justícia, com a òrgan disciplinari, amb l'abstenció de l'instructor de l'expedient disciplinari.

2. El Consell Superior de la Justícia ha de dictar la resolució disciplinària en el termini màxim de quinze dies hàbils per a les faltes lleus; de trenta dies hàbils per a les faltes greus, i de quaranta-cinc dies hàbils per a les faltes molt greus, a comptar del dia en què l'instructor li elevi l'expedient disciplinari.

3. Dins els terminis establerts a l'apartat anterior, el president o, en cas que s'hagi hagut d'abstenir o hagi estat recusat, el vicepresident del Consell Superior de la Justícia, assenyala el lloc, el dia i l'hora en què

s'ha de celebrar la vista oral, a la qual cita els membres del Consell Superior, a excepció de l'instructor de l'expedient disciplinari. També cita el membre del Ministeri Fiscal expedientat. El president o, si escau, el vicepresident, que dirigeix i modera la vista oral, atorga la paraula al batlle o al magistrat expedientat en primer lloc, i, tot seguit, al representant del Ministeri Fiscal. També pot atorgar torns addicionals de paraula. Durant la vista oral no es poden al·legar fets que no ho hagin estat durant la fase d'instrucció. El membre del Ministeri Fiscal expedientat pot renunciar a la celebració de la vista oral en virtut de les conclusions a què fa referència l'article 30 *bis*, apartat 3.

4. La resolució disciplinària ha de ser motivada i no pot incloure fets diferents dels que han fonamentat el plec de càrrecs, sense perjudici de la valoració jurídica que se'n faci. Si la resolució és sancionadora, s'han de determinar amb precisió les faltes comeses, els preceptes en què estan tipificades i les sancions imposades. La resolució s'adopta amb el vot favorable de la majoria dels membres del Consell Superior de la Justícia, excepte el de l'instructor designat.

5. Les sancions d'amonestació escrita arran de la comissió de faltes lleus poden ser imposades pel Consell Superior de la Justícia sense que calgui nomenar un instructor ni realitzar cap altre tràmit que el d'al·legacions escrites del membre del Ministeri Fiscal expedientat, en el termini màxim de trenta dies hàbils a comptar del dia en què es notifiqui la resolució mitjançant la qual s'incoa l'expedient disciplinari.

6. En els altres casos, si així ho sol·licita per escrit i de forma expressa el membre del Ministeri Fiscal expedientat, i alhora es mostra conforme amb els fets imputats, la falta comesa i la sanció aplicable, es pot prescindir de la instrucció de l'expedient i dictar la resolució disciplinària que correspongui per part del Consell Superior de la Justícia.”

11. S'afegeix un nou article 30 *quater*, dins el capítol V de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, el qual queda redactat com segueix:

“Article 30 *quater*

1. Quan acordi la incoació d'un expedient disciplinari, el Consell Superior de la Justícia, amb l'abstenció de l'instructor, i amb l'audiència prèvia del membre del Ministeri Fiscal expedientat, pot decidir cautelament la suspensió del càrrec del membre del Ministeri Fiscal expedientat per un període màxim de sis mesos, quan hi hagi indicis racionals de la comissió d'una falta molt greu. En aquest cas, el Consell Superior també pot decidir la minoració o la pèrdua de les retribucions corresponents, malgrat que s'han de compensar les

retribucions deixades de percebre pel membre del Ministeri Fiscal expedientat si es resol finalment que els fets comesos són constitutius d'una falta lleu, sense perjudici de la sanció que s'imposi arran d'aquests fets; si la sanció imposada no comporta la minoració o la pèrdua de retribucions, llevat de la sanció de separació del càrrec, o si s'arxiva l'expedient disciplinari perquè no han quedat acreditats els fets imputats.

2. Contra les mesures cautelars esmentades a l'apartat anterior, el membre del Ministeri Fiscal expedientat pot interposar recurs davant el Tribunal Superior de Justícia. El recurs el resol una sala formada pels tres magistrats amb més antiguitat en el càrrec. Aquests tres magistrats no poden formar part del Ple del Tribunal Superior de Justícia en cas que, finalment, s'interposi un recurs contra la resolució disciplinària definitiva del Consell Superior de la Justícia.

3. El període de suspensió temporal del càrrec, com a mesura cautelar, no pot ser superior al de la sanció de suspensió temporal del càrrec que pugui ser imposada per la falta presumptament comesa. El temps transcorregut s'ha de tenir en compte a l'efecte de computar el període de la sanció de suspensió temporal del càrrec que es pugui imposar al terme de l'expedient disciplinari.”

Disposició final onzena. Modificació de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal

1. Es modifica l'enunciat del capítol III del títol preliminar de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual queda redactat com segueix:

“Capítol III. Abstenció i recusació”

2. Es modifica l'article 7 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual fou modificat al seu torn per l'article 2 de la Llei 10/2005, del 21 de febrer, qualificada de modificació del Codi de procediment penal i per l'article 5 de la Llei 17/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, i que queda redactat com segueix:

“Article 7

L'abstenció i la recusació dels batlles, magistrats i membres del Ministeri Fiscal en els processos penals es regeixen per les normes de la Llei qualificada de la Justícia.”

3. Es modifica l'article 9 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10

de desembre de 1998, el qual queda redactat com segueix:

“Article 9

1. Amb caràcter general, en tots els processos penals és preceptiva la defensa i l'assistència tècnica prestades per un advocat. No obstant això, la intervenció de l'advocat és facultativa en els processos penals que se segueixen per contravencions penals.

2. Per actuar davant els tribunals penals en el termes previstos per aquesta Llei, els advocats han d'acomplir els requisits que estableixen la Llei qualificada de la Justícia i la Llei de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.”

4. Es modifica l'article 11 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual queda redactat com segueix:

“Article 11

En la seva actuació davant els tribunals penals, els advocats tenen els drets i els deures que estableixen la Llei de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra.”

5. Es modifica l'article 12 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, el qual fou modificat al seu torn per l'article 6 de la Llei 17/2014, del 24 de juliol, qualificada de modificació de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998, i que queda redactat com segueix:

“Article 12

1. Per tal de garantir el dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades, els processats han de ser defensats per un advocat, i en cas que no en nomenin, se'ls en designa un d'ofici.

2. Llevat que hagi obtingut el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, el processat té l'obligació de rescabalar al Govern els honoraris que hagi satisfet a l'advocat d'ofici, els quals formen part de les despeses judicials, sense perjudici que l'advocat pugui reclamar també al processat un complement d'honoraris. L'obligació esmentada es fa efectiva en els termes que el Govern estableixi reglamentàriament.”

Disposició final dotzena. Modificació de la Llei sobre drets d'autor i drets veïns

Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 43 de la Llei sobre drets d'autor i drets veïns, del 10 de juny de 1999, els quals queden redactats com segueix:

“Article 43. Jurisdicció

1. Sense perjudici del que estableixen els apartats 5 i 6 de l'article 7 i la resta d'articles d'aquest capítol, el batlle o el tribunal que pertany a la jurisdicció civil o, si escau, a la jurisdicció penal, a petició de qualsevol persona que justifiqui un interès legítim, és competent per conèixer els litigis entre particulars en relació amb un dret d'autor o un dret veí, en particular pel que fa a:

- a) Qualsevol demanda de mesures cautelars o de pràctica de diligències preliminars.
- b) Qualsevol acció per violació d'un dret d'autor o un dret veí.
- c) Qualsevol acció sobre el dret a un dret d'autor o un dret veí, sobre la propietat d'un dret d'autor o un dret veí, o sobre un contracte de llicència.

2. Tots els litigis civils que puguin sorgir a l'empara d'aquesta Llei se substancien d'acord amb el procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

Disposició final tretzena. Modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes

Es modifica l'apartat 4 de l'article 15 de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999, el qual al seu torn fou afegit per l'article 5 de la Llei 1/2014, del 23 de gener, de modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999, i que queda redactat com segueix:

“Article 15

[...]

4. L'arrendatari pot reclamar el retorn de la fiança lliurada en el marc del procés que se segueix pel procediment d'arrendaments que regula la Llei del Codi de procediment civil, o en un procés posterior endegat amb aquesta finalitat. L'acció per reclamar el retorn de la fiança prescriu en el termini de tres anys a comptar del moment de l'extinció del contracte d'arrendament.”

Disposició final catorzena. Modificació de la Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra, SA

Es modifica l'apartat 3 de l'article 9 de la Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra, SA, del 13 d'abril del 2000, el qual al seu torn va ser modificat per l'article 1 de la Llei 20/2012, del 18 d'octubre, de modificació de la Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra SA, del 13 d'abril del 2000, i que queda redactat com segueix:

“Article novè

[...]

3. Contra la decisió del director general es pot presentar una demanda dins els tretze dies següents al dia en què es notifiqui aquesta decisió, davant la jurisdicció civil competent, la qual es tramita pel procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil.

[...].”

Disposició final quinzena. Modificació de la Llei de taxes judicials

1. Es modifica l'article 7 de la Llei de taxes judicials, del 22 de juny del 2000, el qual queda redactat com segueix:

“Article 7

1. El Govern proveeix l'Institut Nacional Andorrà de Finances dels segells destinats a la recaptació de les taxes judicials. Aquests segells, de colors diferents, tenen els valors facials següents: deu, vint, cinquanta, cent i dos-cents euros.

2. Quan l'import de la taxa sigui superior a cinc-cents euros es pot acreditar la liquidació i el pagament mitjançant l'aportació de l'acreditació d'ingrés, directa o per mitjà del Consell Superior de la Justícia, als comptes de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.”

2. Es modifica l'article 8 de la Llei de taxes judicials, del 22 de juny del 2000, el qual queda redactat com segueix:

“Article 8

L'Institut Nacional Andorrà de Finances lliura els segells al Consell Superior de la Justícia, d'acord amb les necessitats dels advocats i dels procuradors. El Consell Superior de la Justícia n'acusa recepció, els distribueix, en recapta el valor econòmic i, trimestralment, practica la liquidació corresponent i ingressa el producte a l'Institut Nacional Andorrà de Finances a l'ordre del Govern.”

3. Es modifica l'article 9 de la Llei de taxes judicials, del 22 de juny del 2000, el qual queda redactat en els termes següents:

“Article 9

1. Queden subjectes a la taxa judicial totes les actuacions processals que es materialitzen en qualsevol classe de procediment en virtut dels escrits següents:

- a) Sol·licitud de diligències preliminars i oposició a la sol·licitud de diligències preliminars.
- b) Sol·licitud de mesures d'assegurament de la prova i oposició a la sol·licitud de mesures d'assegurament de la prova.
- c) Sol·licitud d'anticipació de la prova i oposició a la prova anticipada.

d) Sol·licitud de mesures cautelars i oposició a les mesures cautelars.

e) Demanda i reconvençió.

f) Proposició de proves del demandant, del demandant reconvençional o del demandant incidental en qualsevol tipus d'incident d'oposició, amb independència que es faci juntament amb la demanda o qualsevol altre escrit, o de forma separada.

g) Petició inicial en el procediment d'injúnció.

h) Sol·licitud de mesures provisionals regulades a la Llei qualificada del matrimoni.

i) Recurs de reposició, recurs d'apel·lació i recurs d'adhesió.

j) Impugnació dels acords del secretari judicial, del saig o del notari.

k) Demanda de revisió.

l) Sol·licitud d'execució de les costes processals i impugnació de la taxació de les costes processals.

m) Sol·licitud de mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries i oposició a les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries.

n) Demanda d'execució i oposició a l'execució forçosa.

o) Impugnació dels actes d'execució del saig i de les actuacions o diligències del notari.

p) Petició de liquidació i oposició a la petició de liquidació.

q) Sol·licitud de jurisdicció voluntària.

r) Escrit de qualificació i quantificació de la responsabilitat civil en els processos penals

s) Actes de subhasta judicial.

2. També queden subjectes a la taxa judicial les peticions de certificat de qualsevol tipus, de legalització de documents i d'obtenció de còpies simples en paper o en qualsevol altre format o suport, llevat que ho sol·liciti una administració pública.

3. Els escrits que tenen com a objecte complementar, precisar, aclarir o insistir en relació amb les actuacions processals esmentades a l'apartat 1 anterior no queden subjectes a la taxa judicial.”

4. Es modifica l'article 10 de la Llei de taxes judicials, del 22 de juny del 2000, el qual queda redactat com segueix:

“Article 10

1. Les taxes s'apliquen a les actuacions processals esmentades a l'apartat 1 de l'article anterior, d'acord amb les quotes variables i fixes següents:

a) Processos amb quantia determinada o determinable:

i) Fins a 1.000 euros: 20 euros.

ii) De 1.001 a 6.000 euros: 30 euros.

iii) De 6.001 a 10.000 euros: 50 euros.

iv) De 10.001 a 20.000 euros: 70 euros.

v) De 20.001 a 60.000 euros: 100 euros.

vi) De 60.001 a 150.000 euros: 200 euros.

vii) De 150.001 a 300.000 euros: 300 euros.

viii) De 300.001 a 600.000 euros: 400 euros.

ix) De 600.001 a 1.800.000 euros: 500 euros.

x) A partir d'1.800.000 euros: 0,04 per cent.

b) Processos amb quantia indeterminada i processos que se segueixen pel procediment d'arrendaments, segons una quota fixa de 100 euros.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior:

a) En les demandes i sol·licituds d'execució i liquidació s'aplica la taxa prenent com a base la quantia per la qual se sol·licita l'execució o la liquidació, i en les oposicions o impugnacions a l'execució, la taxació o la liquidació s'aplica la taxa prenent com a base la quantia respecte de la qual es formula l'oposició o la impugnació, amb un mínim de 50 euros.

b) En els processos que se segueixen pel procediment de jurisdicció voluntària i que tenen com a objecte dipòsits o consignacions, s'aplica una quota fixa de 10 euros, i els que tenen com a objecte el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes estan exempts del pagament de la taxa judicial.

c) Als escrits de qualificació i quantificació de la responsabilitat civil en els processos penals s'aplica la taxa prenent com a base la quantia global de la reclamació.

d) En les subhastes judicials, la taxa aplicable consisteix en un percentatge sobre el preu obtingut de la subhasta, que es liquida per retenció i ingrés al compte de l'Institut Nacional Andorrà de Finances corresponent. L'acreditació de l'ingrés de la taxa queda incorporada a l'acta de la subhasta. En aquest cas, la taxa s'aplica segons la quota variable següent:

i) Fins a 6.000 euros: 3 per cent.

ii) L'excés fins a 20.000 euros: 2 per cent.

iii) L'excés fins a 150.000 euros: 0,50 per cent.

iv) L'excés fins a 600.000 euros: 0,25 per cent.

v) Per l'excés: 0,15 per cent.

3. Per a les peticions de certificats de qualsevol tipus s'aplica una quota fixa de 10 euros per cada certificat; per a les peticions de legalització de documents s'aplica una quota fixa de 3 euros per

cada document, i per a les peticions d'obtenció de còpies simples s'aplica una quota fixa de 0,35 euros per cada còpia en paper o la quantitat equivalent en el cas de còpies en un altre format o suport.”

Disposició final setzena. Modificació de la Llei de propietat horitzontal

1. Es modifiquen els apartats 2 i 4 de l'article 9 de la Llei 12/2004, del 30 de juny, de propietat horitzontal, els quals queden redactats com segueix:

“Article 9. *Acció de cessament de les activitats prohibides*

[...]

2. Si l'infractor persisteix en la seva conducta, el president de la Comunitat de propietaris, amb l'acord previ de la Junta de Propietaris convocada a aquest efecte, pot interposar l'acció de cessament contra l'infractor. Aquesta acció es tramita pel procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil, amb les especialitats que estableix aquest article.

[...]

4. El batlle, amb caràcter preventiu i en interès de la Comunitat de propietaris, pot ordenar el cessament immediat de l'activitat prohibida, i també qualsevol altra mesura de protecció que tingui per objecte assegurar l'efectivitat de l'ordre de cessament, d'acord amb les normes sobre les mesures cautelars que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

2. Es modifica l'apartat 3 de l'article 32 de la Llei 12/2004, del 30 de juny, de propietat horitzontal, el qual queda redactat com segueix:

“Article 32. *Legitimació i exercici de les accions d'impugnació*

[...]

3. L'acció d'impugnació dels acords de la Junta de Propietaris es tramita pel procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil, amb les especialitats que estableix aquest article.

L'acció es dirigeix contra la Comunitat de propietaris, excepte si la nul·litat ha de produir efectes en l'esfera individual o privada d'un dels propietaris; en aquest cas el propietari esmentat també ha de ser demandat.

[...].”

3. Es modifica l'article 33 de la Llei 12/2004, del 30 de juny, de propietat horitzontal, el qual queda redactat com segueix:

“Article 33. *Reclamació judicial dels deutes contrets pels propietaris envers la Comunitat*

Les obligacions econòmiques a què es refereixen els articles 13 i 14 han de ser complertes pel propietari

de la unitat immobiliària en el temps i la forma que determini la Junta de Propietaris. En cas contrari, el president o l'administrador secretari pot exigir judicialment els deutes contrets pels propietaris morosos dels comptes aprovats per la Junta de Propietaris d'acord amb el procediment d'injunció que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

Disposició final dissetena. Modificació de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars

1. Es modifica l'intítulat de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i els intítulats del títol I i del capítol primer de la Llei esmentada, els quals queden redactats com segueix:

“Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada de modificació de la capacitat i organismes tutelars”

“Títol I. *Modificació de la capacitat i internament de les persones*”

“Capítol primer. *Règim jurídic de la modificació de la capacitat*”

2. Es modifica l'article 1 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 1. *Subjectes, causes i procediment de modificació de la capacitat*

1. A les persones majors d'edat i a les persones menors d'edat emancipades només se'ls pot modificar judicialment la capacitat en els casos en què per qualsevol causa es trobin en situació habitual de no tenir la potestat d'autogovernar-se.

2. Les persones menors d'edat no emancipades, si hi concorre una causa possible de modificació de la capacitat que es creu que pot persistir després de la minoria d'edat, se'ls pot modificar judicialment la capacitat durant el darrer any de la minoria d'edat; en aquest cas la modificació de la capacitat produeix els seus efectes a partir de la majoria d'edat.

3. El procediment de modificació de la capacitat es regeix per les normes de la Llei del Codi de procediment civil.”

3. Es modifica l'article 7 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual al seu torn fou modificat per l'article 5 de la Llei 27/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i que queda redactat com segueix:

“Article 7. *Efectes de la modificació de la capacitat i posició jurídica de la persona amb la capacitat modificada*

1. La modificació de la capacitat produeix els seus efectes a partir de la fermesa de la sentència que l'estableix, excepte en el supòsit que la persona amb la capacitat modificada sigui menor d'edat, cas en què la modificació de la capacitat produeix els seus efectes quan assolixi la majoria d'edat. En aquest cas es prorroga la pàtria potestat i s'exerceix d'acord amb el que estableix la sentència o, subsidiàriament, d'acord amb les normes generals sobre la pàtria potestat.

2. Els actes realitzats per la persona amb la capacitat modificada abans de la inscripció de la modificació de la capacitat en el Registre Civil no es poden oposar a tercers de bona fe.

3. Els actes realitzats per la persona amb la capacitat modificada que contradiguin el que estableix la sentència que decreta la modificació de la capacitat poden ser impugnats a instància del seu representant legal, de la mateixa persona amb la capacitat modificada o dels seus successors, en el termini de caducitat de quatre anys a comptar de la data en què se celebri l'acte, del dia en què la persona amb la capacitat modificada va recuperar la seva capacitat o de la data de la seva mort.”

4. Es modifica l'article 8 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 8. *Revocació o canvis en la modificació de la capacitat*

1. Des del moment que desapareixen o varien les causes que van determinar la modificació de la capacitat, la declaració judicial corresponent es pot revocar o canviar, de manera que s'ampliïn o es redueixin, si escau, l'extensió i els límits de la modificació de la capacitat que se'n deriven.

2. El procés de revocació o de canvi de la modificació de la capacitat es regeix per les normes relatives al procediment de modificació de la capacitat que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

5. Es modifica l'article 9 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual al seu torn fou parcialment modificat per l'article 6 de la Llei 27/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i que queda redactat com segueix:

“Article 9. *Efectes de la revocació o dels canvis en la modificació de la capacitat*

1. Els efectes de la revocació o dels canvis en la modificació de la capacitat es produeixen únicament des de la fermesa de la nova sentència.

2. La sentència que revoca la que va declarar la modificació de la capacitat, o que la canvia de manera que n'amplia o en redueix l'extensió i els límits, no afecta l'eficàcia dels actes realitzats abans de la fermesa de la sentència revocatòria o modificativa.”

6. Es modifica l'article 10 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual que queda redactat com segueix:

“Article 10. *Manca de capacitat natural*

1. Els actes realitzats per una persona a la qual no s'ha modificat la capacitat judicialment, però que es troba en situació de no conèixer el seu significat en el moment de realitzar-los, poden ser impugnats per la mateixa persona mancada de capacitat, pel seu guardador o pel Ministeri Fiscal i, després de la mort de la persona, pels seus hereus, sempre que els hagin ocasionat un perjudici.

2. L'acció impugnatòria caduca als quatre anys a comptar de la data de celebració de l'acte perjudicial.”

7. Es modifica l'apartat 2 de l'article 12 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 12. *Internament amb finalitats terapèutiques*

[...]

2. Poden promoure la sol·licitud d'internament i proposar també la institució en la qual es practicarà l'internament les persones que estan legitimades per instar el procediment de modificació de la capacitat de la persona de què es tracti, d'acord amb la Llei del Codi de procediment civil, i també el seu representant legal. La persona que pugui ser internada ha de ser defensada i assistida per un advocat, que té la consideració de defensor judicial, sense perjudici de la intervenció necessària del Ministeri Fiscal. Si no pot o no vol designar un defensor judicial, el batlle li'n designa un d'ofici.

[...].”

8. Es modifica l'article 18 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 18. *Capacitat*

1. Únicament poden ser titulars de les institucions tutelars les persones físiques que estiguin en ple exercici dels seus drets civils i que no incorrin en cap de les causes d'incapacitat o d'inhabilitat que preveuen els articles següents.

2. També poden assumir el càrrec de tutor les persones jurídiques sense ànim de lucre que tinguin per objecte la protecció de les persones menors

d'edat i de les persones amb la capacitat modificada judicialment, i que estiguin acreditades pel Govern.”

9. Es modifiquen les lletres b) i c) de l'article 24 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, tenint en compte que la lletra c) esmentada al seu torn fou modificada per l'article 8 de la Llei 27/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i que queden redactades com segueix:

“Article 24. *Persones sotmeses a tutela*

[...]

b) Les persones amb la capacitat modificada judicialment quan la sentència ho hagi establert i en la mesura en què ho determini.

c) Les persones sotmeses a pàtria potestat prorrogada o rehabilitada, en els supòsits que preveu aquesta Llei, quan s'extingeixi, llevat que escaigui la constitució d'una curatela.”

10. Es modifica l'article 25 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual al seu torn fou modificat per l'article 9 de la Llei 27/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i que queda redactat com segueix:

“Article 25. *Titularitat del càrrec*

1. La tutela l'exerceix una o més persones físiques o una sola persona jurídica. En el cas que hi hagi més d'un tutor, tots actuen de forma conjunta, llevat que s'estableixi expressament el contrari en la sentència que es dicti en el procés de modificació de la capacitat. Els desacords entre els tutors s'han de resoldre en el tràmit d'execució de la sentència esmentada o en el procediment de jurisdicció voluntària que correspongui i amb l'audiència prèvia dels tutors, del menor si té almenys dotze anys o de la persona amb la capacitat modificada judicialment si té prou coneixement.

2. S'han de nomenar els mateixos tutors per a tots els germans, llevat que per circumstàncies especials s'aconselli nomenar-ne de diversos.

3. La persona que promou el procés de modificació de la capacitat pot sol·licitar el nomenament de tutors substituïts, en cas de vacança en la tutela. En el cas de cessament del tutor, els tutors substituïts exerceixen la tutela fins que el batlle nomeni un nou tutor.”

11. Es modifica l'apartat 1 de l'article 27 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 27. *Autotutela*

1. Qualsevol persona major d'edat, en previsió d'una futura declaració judicial de modificació de la capacitat, pot nomenar en escriptura pública un tutor, la persona o persones que han de substituir-lo, excloure determinades persones de la tutela i establir la remuneració que han de percebre les persones que exerceixin el càrrec.

[...].”

12. Es modifica l'apartat 1 de l'article 31 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual al seu torn fou modificat per l'article 10 de la Llei 27/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i que queda redactat com segueix:

“Article 31. *Tutela privada*

1. A petició de la persona que nomena un tutor en previsió d'una futura declaració judicial de modificació de la capacitat, dels pares que en nomenen un per als seus fills menors d'edat per al cas que s'hagi de constituir una tutela, de dos parents en línia recta descendent o ascendent majors d'edat, o d'un d'ells i el consort o la persona que ha format una unió estable de parella amb la persona amb la capacitat modificada judicialment, l'organisme jurisdiccional pot autoritzar la constitució d'un consell de tutela per gestionar una empresa familiar de la qual forma part la persona tutelada, amb la facultat que nomeni un tutor i que en controli la gestió.

[...].”

13. Es modifica l'apartat 1 de l'article 32 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 32. *Legitimació*

1. Estan obligats a promoure la constitució de la tutela el cònjuge o la persona que ha format una unió estable de parella, els descendents, ascendents i germans de la persona amb la capacitat modificada judicialment, el guardador de fet i la institució que en tingui la guarda; altrament responen dels danys i perjudicis ocasionats a la persona que ha de ser tutelada.

[...].”

14. Es modifica l'article 33 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual al seu torn fou modificat per l'article 11 de la Llei 27/2013, del 19 de desembre, de modificació de la Llei 15/2004, del 3 de

novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i que queda redactat com segueix:

“Article 33. *Nomenament*

1. La tutela es constitueix per sentència recaiguda en el procés de modificació de la capacitat o per aute recaigut en el marc d'un procediment de jurisdicció voluntària, en aquest darrer cas amb l'audiència prèvia del menor si té almenys dotze anys i de les altres persones que el batlle cregui convenient.

2. El batlle dona possessió del càrrec a la persona que ha d'exercir la tutela en el tràmit d'execució de la sentència dictada en el procés de modificació de la capacitat, o en el procediment de jurisdicció voluntària esmentat a l'apartat anterior, un cop efectuat el nomenament.

3. Si el tutor anteriorment nomenat cessa en les seves funcions, el nomenament d'un nou tutor s'ha d'efectuar també en el mateix tràmit d'execució de sentència dictada en el procés de modificació de la capacitat o en el procediment de jurisdicció voluntària esmentat a l'apartat 1.”

15. Es modifica l'apartat 2 l'article 37 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 37. *Obligació de retre comptes*

[...]

2. La persona amb la capacitat modificada judicialment, si té prou coneixement i sempre que tingui almenys catorze anys, si es tracta de la tutela d'un menor, ha de ser citada a l'acte d'aprovació dels comptes.”

16. Es modifica l'article 41 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 41. *Tutela de la persona amb la capacitat modificada*

1. El tutor ha de tenir cura de la persona amb la capacitat modificada judicialment, procurar-li aliments i fer tot el que calgui perquè adquireixi o recuperi la seva capacitat i la seva inserció a la societat, gestionar el seu patrimoni, representar-lo excepte en relació amb els actes que pot realitzar ell mateix per disposició de la Llei o de la sentència que s'hagi dictat en el procés de modificació de la capacitat, i a informar anualment la Batllia de la situació de la persona amb la capacitat modificada judicialment.

2. El domicili de la persona amb la capacitat modificada judicialment és el de la persona titular del càrrec tutelar, llevat que en la constitució de la

tutela o per resolució judicial posterior s'hagi disposat altrament.”

17. Es modifica l'article 44 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 44. *Causes*

La tutela s'extingeix per:

a) La majoria d'edat, l'emancipació o l'habilitació d'edat de la persona tutelada, llevat que amb anterioritat li hagi estat modificada la capacitat judicialment segons l'article 1.2.

b) L'adopció de la persona tutelada menor d'edat.

c) La recuperació de la pàtria potestat, si la tutela es va constituir per la seva privació o suspensió.

d) La mort, la declaració de mort o la declaració d'absència de la persona tutelada.

e) La desaparició de la persona amb la capacitat modificada judicialment o la modificació de la sentència quan determina la substitució de la tutela per la curatela o l'extinció de la modificació de la capacitat.”

18. Es modifica la lletra b) de l'article 53 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, la qual queda redactada com segueix:

“Article 53. *Persones sotmeses a curatela*

Estan sotmeses a curatela:

[...]

b) Les persones amb la capacitat modificada judicialment per a les quals no es considera escaient la constitució de la tutela.

[...].”

19. Es modifica l'apartat 1 de l'article 58 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, la qual queda redactada com segueix:

“Article 58. *Curatela de les persones amb la capacitat modificada*

1. La curatela de les persones amb la capacitat modificada judicialment té per objecte complementar la seva capacitat d'obrar. Per tant, el curador ha de donar el seu assentiment als actes que determina la sentència que estableix la modificació de la capacitat.

[...].”

20. Es modifica l'article 59 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, el qual queda redactat com segueix:

“Article 59. Curatela del pròdig

1. El procés de declaració de prodigalitat d'una persona se substancia d'acord amb les normes del procediment de modificació de la capacitat que regula la Llei del Codi de procediment civil, amb les especialitats que també s'hi preveuen.

2. Amb independència del que estableixi la sentència que declara la prodigalitat, l'assentiment del curador és necessari per als actes que esmenta l'article 57, apartat 2.”

21. Es modifiquen els apartats 1 i 2 de l'article 65 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, els quals queden redactats com segueix:

“Article 65. Dret internacional privat

1. Les institucions protectores de les persones mancades de capacitat d'autogovern es regulen per la llei nacional de la persona concernida. Tanmateix, si no s'acredita la llei nacional de la persona esmentada, s'aplica la llei andorrana.

2. Les mesures provisionals o urgents de protecció que escaigui adoptar en relació amb una persona mancada de capacitat d'autogovern estan sotmeses a les prescripcions de la llei de la seva residència habitual.

[...].”

Disposició final divuitena. Modificació de la Llei qualificada de les unions estables de parella

1. Es modifica l'apartat 5 de l'article 17 de la Llei 4/2005, del 21 de febrer, qualificada de les unions estables de parella, el qual queda redactat com segueix:

“Article 17. Causes i forma de l'extinció

[...]

5. En el supòsit que l'extinció de la unió es produeixi pel matrimoni d'un dels membres de la parella sense que se n'hagi fet la notificació fefaent establerta a l'apartat 3 d'aquest article, o si les parts no han liquidat els drets i obligacions que resulten de l'acord signat entre elles, la jurisdicció civil competent coneix dels conflictes patrimonials que puguin sorgir, de la fixació dels danys i perjudicis que se'n puguin derivar i de qualsevol altra qüestió que s'hagi de sotmetre a la decisió dels tribunals.”

2. Es modifica l'article 25 de la Llei 4/2005, del 21 de febrer, qualificada de les unions estables de parella, el qual queda redactat com segueix:

“Article 25. Normes aplicables i jurisdicció competent

La jurisdicció civil competent coneix dels processos que concerneixen les unions estables de parella inscrites al Registre, d'acord amb el procediment de

família que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

Disposició final dinovena. Modificació de la Llei del Codi de relacions laborals

1. Es modifica l'article 7 de la Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals, el qual queda redactat com segueix:

“Article 7. Jurisdicció i procediment

La jurisdicció civil competent és l'encarregada de conèixer els conflictes derivats de la interpretació i l'execució dels contractes laborals i els convenis col·lectius, d'acord amb el procediment laboral que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

2. Es modifica l'article 154 de la Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals, el qual queda redactat com segueix:

“Article 154. Comissió paritària, jurisdicció i procediment

Qualsevol dubte sobre la interpretació de les clàusules d'un acord o conveni col·lectiu es pot sotmetre a la comissió paritària, com a òrgan de representació igualitària de les parts signatàries de l'acord o el conveni. Les competències i els procediments de mediació i arbitratge de la comissió paritària s'estableixen per reglament.

Amb independència de les atribucions de la comissió paritària, qualsevol conflicte derivat de la interpretació i l'execució d'un acord o conveni col·lectiu el resol la jurisdicció civil competent, d'acord amb el procediment laboral que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

Disposició final vintena. Modificació de la Llei de patents

Es modifica l'article 69 de la Llei 26/2014, del 30 d'octubre, de patents, el qual queda redactat com segueix:

“Article 69. Jurisdicció

1. Sense perjudici del que estableix el capítol vuitè, el batlle o el tribunal que pertany a la jurisdicció civil o, si escau, a la jurisdicció penal, és competent de forma exclusiva per conèixer els litigis entre particulars en relació amb una sol·licitud de patent o una patent, en particular pel que fa a:

- a) Qualsevol demanda de mesures cautelars o de pràctica de diligències preliminars.
- b) Qualsevol acció per declarar la nul·litat d'una patent.
- c) Qualsevol acció sobre el dret a la patent, sobre la propietat o el traspàs d'una sol·licitud de patent o una patent, o sobre un contracte de llicència.

2. Tots els litigis civils que puguin sorgir a l'empara d'aquesta Llei se substancien d'acord amb el procediment abreujat que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

Disposició final vint-i-unena. Modificació de la Llei del saig

“1. Es modifiquen les lletres *b)*, *c)* i *d)*, i s'afegeix una lletra *e)* a l'article 4 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, les quals queden redactades com segueix:

“Article 4. Altres funcions o activitats

[...]

b) Estendre actes de presència, tal com es defineixen i regulen en la Llei del notariat, les quals fan fe en justícia, llevat de prova en contrari.

c) Organitzar subhastes públiques, sota el control de l'òrgan competent d'acord amb les lleis aplicables. En aquest sentit, el saig s'encarrega de l'execució material de les subhastes i, en cas que s'esdevinguin incidències durant l'acte de licitació, n'ha d'aixecar acta i comunicar-ho a l'òrgan que ha dictat la resolució judicial o l'acte administratiu, a fi que aquest darrer o un altre òrgan al qual correspongui, d'acord amb les lleis aplicables, resolgui de conformitat amb les normes de la Llei del Codi de procediment civil o la Llei de bases de l'ordenament tributari, segons el cas. També pot organitzar subhastes privades.

d) Exercir l'administració judicial en els processos concursals i en els altres processos judicials, d'acord amb la normativa vigent en aquesta matèria.

e) Executar els actes processals de comunicació d'acord amb les normes de la Llei del Codi de procediment civil.”

2. Es modifiquen els apartats 2 i 4 de l'article 5 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual queda redactat com segueix:

“Article 5. Àmbit d'actuació i obligatorietat del servei

[...]

2. El compliment de les funcions encomanades al saig establertes a l'article 3 i a les lletres *d)* i *e)* de l'article 4 té caràcter obligatori. El saig que sigui requerit a aquest efecte no pot negar la seva intervenció o actuació, llevat de causa justificada.

[...]

4. La negativa del saig de prestar els seus serveis sense causa justificada, o la realització per part seva d'actes contraris a les lleis aplicables, dona dret a la persona interessada a formular una demanda de responsabilitat i reclamació pels danys i perjudicis davant la jurisdicció civil competent.

Igualment, la persona que es consideri perjudicada pel refús esmentat pot sol·licitar, amb caràcter d'urgència, una declaració judicial que obligui el saig a dur a terme les diligències per a la pràctica de les quals ha estat requerit. Aquesta demanda s'ha d'adreçar al batlle o al tribunal que va dictar la resolució judicial que s'està executant o es pretén executar, o quan es tracti d'un acte administratiu, a la Secció Administrativa de la Batllia, perquè se n'atribueixi el coneixement al batlle o al tribunal a qui correspongui per torn. L'òrgan jurisdiccional competent ha d'escoltar el saig interessat en el termini de cinc dies hàbils a comptar de la presentació de la demanda, i, dins els cinc dies hàbils següents, dicta un aute en què resol la controvèrsia. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

[...].”

3. Es modifica l'apartat 1 de l'article 6 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual queda redactat com segueix:

“Article 6. Causes d'abstenció i recusació

1. El saig s'ha d'abstenir d'exercir les funcions que té encomanades i, si no ho fa, pot ser recusat, en els supòsits següents:

a) Tenir una relació de matrimoni o una situació de convivència anàloga, o un parentiu en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, amb qualsevol de les parts del procediment d'execució, els seus advocats o els seus procuradors.

b) Ser qualsevol de les parts del procediment d'execució d'una societat mercantil en què el saig, el seu cònjuge, la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga o un parent en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, tingui una participació superior al 20% del capital social, tingui la condició d'administrador únic, conjunt, mancomunat o solidari, o participi en l'òrgan d'administració i en disposi de més del 20% dels drets de vot.

c) Ser o haver estat tutor, advocat o procurador de qualsevol de les parts del procediment d'execució, els seus advocats o els seus procuradors, en els darrers tres anys.

d) Tenir o haver tingut una relació de dependència, societària o d'interessos amb qualsevol de les parts del procediment d'execució, els seus advocats o els seus procuradors, en els darrers tres anys.

e) Tenir processos pendents amb qualsevol de les parts del procediment d'execució, els seus advocats o els seus procuradors.

f) Ser o haver estat denunciat, acusat o demandat per qualsevol de les parts del procediment d'execució, els seus advocats o els seus procuradors, llevat que la denúncia, l'acusació o la demanda no hagi estat admesa o hagi estat rebutjada per manca manifesta de fonamentació.

g) Tenir un interès directe o indirecte en el procediment d'execució o en un altre procediment semblant.

h) Tenir una amistat íntima o una enemistat manifesta amb qualsevol de les parts del procediment d'execució, els seus advocats o els seus procuradors.

[...].”

4. Es modifica l'apartat 3 de l'article 7 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual queda redactat com segueix:

“Article 7. *Honoraris i despeses*

[...]

3. Els honoraris del saig i les despeses que dimanen de l'exercici de les seves funcions, en cas que no s'ajustin als barems o a les normes vigents i aplicables, es poden impugnar davant el secretari judicial adscrit o que forma part del tribunal que va dictar la resolució judicial que s'està executant o s'ha executat o, quan es tracti d'un acte administratiu, davant el secretari judicial adscrit o que forma part del tribunal de la Secció Administrativa al qual correspongui per torn, d'acord amb el procediment d'impugnació de la taxació de les costes processals que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

5. Es modifica l'apartat 2 de l'article 21 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual queda redactat com segueix:

“Article 21. *Control de les activitats d'execució*

[...]

2. La impugnació dels acords del saig ha de ser coneguda i resolta per l'òrgan que ha dictat la resolució judicial o l'acte administratiu executoris, o l'altre òrgan al qual correspongui, d'acord amb les lleis aplicables, i de conformitat amb les normes de la Llei del Codi de procediment civil o de la Llei de bases de l'ordenament tributari, segons el cas. No obstant això, la impugnació de les actuacions o les diligències que hagi portat a terme el saig durant la tramitació del procediment d'execució es tramita i es resol davant el mateix saig, d'acord amb el procediment que regula la Llei del Codi de procediment civil a aquest efecte.”

6. Es modifica l'apartat 4 de l'article 37 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual al seu torn fou modificat per l'article 1 de la Llei 8/2017, del 20 d'abril, de modificació de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, i de la Llei 45/2014, del 18

de desembre, de modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, i que queda redactat com segueix:

“Article 37. *Sol·licitud d'execució*

[...]

4. Els saigs, en el marc de l'execució forçosa de les resolucions judicials o els actes administratius de caràcter executori, resten sotmesos a les normes de la Llei del Codi de procediment civil, de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del Codi de l'Administració i de la Llei de l'embargament, en el que no contradiguin aquesta Llei.”

7. Es modifica l'article 36 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual queda redactat com segueix:

“Article 36. *Disposicions generals*

1. Per delegació de l'autoritat judicial o administrativa i a instància de la persona executant, els saigs duen a terme l'execució forçosa de les resolucions judicials o els actes administratius que siguin executoris d'acord amb les lleis aplicables, i que consisteixen a pagar una quantitat líquida, per mitjà del procediment que regula aquesta Llei.

2. Els saigs duen a terme igualment l'execució forçosa de les resolucions judicials o els actes administratius que siguin executoris d'acord amb les lleis aplicables, i que consisteixen a complir obligacions de fer, de no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners, només pel que fa al pagament de les quantitats líquides que formen part de l'execució o que en dimanen.

3. Els saigs duen a terme també l'execució dels laudes o resolucions arbitrals, dels acords de mediació que hagin estat elevats a escriptura pública, o de les transaccions o convenis homologats mitjançant una resolució judicial, que consisteixen a pagar una quantitat líquida, o que consisteixen a complir obligacions de fer, de no fer o d'entregar una cosa diferent d'una quantitat de diners, només pel que fa al pagament de les quantitats líquides que formen part de l'execució o que en dimanen.”

8. Es modifiquen els apartats 1, 3 i 6 de l'article 38 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, els quals al seu torn foren modificats per l'article 2 de la Llei 8/2017, del 20 d'abril, de modificació de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, i de la Llei 45/2014, del 18 de desembre, de modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, i que queden redactats com segueix:

“Article 38. *Acord d'execució i requeriment*

1. En el termini màxim de tretze dies hàbils des de la recepció de la sol·licitud d'execució forçosa d'una resolució judicial, i llevat que hagi decidit denegar el

despatx de l'execució pels motius que estableix la Llei del Codi de procediment civil, el saig dicta un acord d'execució que:

a) Determina les quantitats que eventualment s'han de satisfer en concepte de principal, interessos i costes, així com les quantitats que hagin estat dipositades, consignades i satisfetes durant la tramitació del procés, d'acord amb la certificació estesa en aquest sentit per l'òrgan jurisdiccional competent, i especifica a quins dels conceptes esmentats s'imputen les quantitats.

b) Identifica la persona executada i, si n'hi ha més d'una, fixa les quantitats que ha de satisfer cadascuna pels conceptes esmentats a la lletra a) anterior, tenint en compte el règim de responsabilitat de la persona condemnada o de les persones condemnades, si n'hi ha més d'una.

c) Requereix a la persona executada que en el termini màxim de tretze dies hàbils pagui el deute i dipositi al seu despatx professional l'import que és objecte de l'execució, en concepte de principal, interessos i costes.

[...]

3. En el supòsit de l'execució forçosa d'un acte administratiu, el saig només adreça un requeriment a la persona executada, en el termini màxim de tretze dies hàbils des de la recepció de la sol·licitud d'execució, en què li atorga un termini màxim de tretze dies hàbils per pagar el deute i dipositar al seu despatx professional l'import que és objecte de l'execució, en concepte de principal, interessos i costes i, si escau d'acord amb la Llei de bases de l'ordenament tributari, en concepte de recàrrecs.

[...]

6. L'acord d'execució es pot impugnar davant del batlle o el tribunal que ha dictat la resolució judicial que es pretén executar, d'acord amb les normes sobre l'oposició a l'execució forçosa que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

9. Es modifica l'apartat 1 de l'article 40 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual al seu torn fou modificat per l'article 4 de la Llei 8/2017, del 20 d'abril, de modificació de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, i de la Llei 45/2014, del 18 de desembre, de modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, i que queda redactat com segueix:

“Article 40. *Pràctica de l'embargament*

1. Un cop notificat l'acord d'embargament d'acord amb l'article 39.1, el saig ha de practicar, si escau, l'embargament dels béns i drets de la persona executada en el termini màxim de cinc dies hàbils,

de conformitat amb la normativa aplicable en la matèria, en quantia suficient per cobrir:

a) L'import principal del deute i, si escau d'acord amb la Llei de bases de l'ordenament tributari, dels recàrrecs.

b) Els interessos meritats i que es meritin fins a la data del cobrament efectiu del deute.

c) Les costes de l'execució.

[...].”

10. Es modifica l'article 41 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual queda redactat com segueix:

“Article 41. *Alienació dels béns i drets embargats*

L'alienació dels béns i drets embargats es regeix per les normes de la Llei de l'embargament.”

11. S'afegeix un nou article 41 bis, dins el títol II de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual queda redactat com segueix:

“Article 41 bis. *Suspensió del procediment d'execució*

El saig suspèn el procediment d'execució d'una resolució judicial d'acord amb les normes sobre la suspensió de l'execució forçosa que estableix la Llei del Codi de procediment civil.”

12. Es modifica l'apartat 1 de l'article 42 de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, el qual al seu torn fou modificat per l'article 5 de la Llei 8/2017, del 20 d'abril, de modificació de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, i de la Llei 45/2014, del 18 de desembre, de modificació del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989, i que queda redactat com segueix:

“Article 42. *Acabament i sobreseïment del procediment d'execució*

1. El procediment d'execució s'acaba:

a) Amb el pagament voluntari per la persona executada de l'import que és objecte de l'execució, en concepte de principal, interessos i costes i, si escau d'acord amb la Llei de bases de l'ordenament tributari, en concepte de recàrrecs.

b) Amb la cancel·lació total del deute per l'import i en els conceptes esmentats a la lletra a) anterior, per mitjà de l'aplicació del producte de l'alienació dels béns i drets embargats.

[...].”

Disposició final vint-i-dosena. Modificació de la Llei de l'embargament

1. S'afegeixen dos nous apartats 4 i 5 a l'article 10 de la Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'embargament, els quals queden redactats com segueix:

“Article 10. *Embargament de béns mobles. Dipòsit*

[...]

4. El dipositari està obligat a conservar els béns mobles embargats a disposició del batlle o el tribunal competent, o del saig o l'Administració, i pot ser remogut del càrrec de dipositari, d'ofici o a instància de part, en cas que incompleixi les obligacions que li corresponen. En aquest cas, el batlle o el tribunal competent, o el saig o l'Administració, dicten un aute, un acord o una resolució en què remouen al dipositari del càrrec que exerceix i en designen un altre, si escau, sense perjudici de les responsabilitats civil i penal en què hagi pogut incórrer el dipositari remogut.

5. El dipositari té el dret de ser rescabalat de les despeses que li ha ocasionat el dipòsit. En cas que sol·liciti aquest rescabament, el batlle o el tribunal competent, o el saig o l'Administració, decideixen quina és la quantitat que cal satisfer al dipositari, d'acord amb les circumstàncies del dipòsit. Aquesta quantitat té la consideració de costes de l'execució.”

2. S'afegeix un nou article 12 *bis* a la Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'embargament, el qual queda redactat com segueix:

“Article 12 *bis*. *Embargament d'empreses, rendiments, fruits o rendes. Administració*

1. El batlle o el tribunal competent, o el saig o l'Administració, poden decidir l'embargament d'una empresa o un grup d'empreses, de part d'una empresa o un grup d'empreses, o de rendiments, fruits o rendes de qualsevol tipus que pugui rebre la persona embargada.

2. El batlle o el tribunal competent, o el saig o l'Administració, poden nomenar un administrador dels béns i drets embargats a què fa referència l'apartat anterior, amb la finalitat d'assegurar aquests béns i drets durant el procediment d'execució.

3. El nomenament de l'administrador es fa mitjançant un aute, un acord o una resolució, amb l'audiència prèvia de les parts del procediment de què es tracti i de les altres persones interessades. L'aute, l'acord o la resolució en què es nomena l'administrador també precisa els termes de l'administració, i en concret les vicissituds relatives a la rendició de comptes, a la retribució de l'administrador i al nomenament d'un interventor com a representant de l'empresa embargada, si escau.

4. Un cop ha nomenat l'administrador, el batlle o el tribunal competent, o el saig o l'Administració, requereix a la persona que fins llavors administrava els béns i drets embargats que cessi de fer-ho, i lliura la possessió d'aquests béns i drets a l'administrador que ha nomenat.

5. L'administrador nomenat té els mateixos drets, facultats, obligacions i responsabilitats que l'administrador anterior. No obstant això, ha de sol·licitar l'autorització del batlle o el tribunal competent, o del saig o l'Administració, per alienar o gravar accions o participacions de l'empresa, béns immobles o qualssevol altres béns que siguin essencials per al funcionament de l'empresa. Al mateix temps, els actes ordinaris d'administració que porti a terme i la rendició de comptes que faci poden ser impugnats per les parts del procediment de què es tracti i per l'interventor.”

Disposició final vint-i-tresena. Modificació de la Llei de la successió per causa de mort

1. Es modifica l'apartat 1 de l'article 35 de la Llei 46/2014, del 18 de desembre, de la successió per causa de mort, el qual queda redactat com segueix:

“Article 35. *Benefici de separació de patrimonis*

1. Els creditors del causant i els legataris, així com els creditors de l'hereu, poden sol·licitar motivadament al notari la separació del patrimoni hereditari respecte al privatiu de l'hereu. Aquesta separació de patrimonis se substancia mitjançant el procediment de jurisdicció voluntària que regula la Llei del Codi de procediment civil, i un cop fet l'inventari, el notari concedeix el benefici de separació de patrimonis si escau, mitjançant l'adopció de les mesures i les cauteles pertinents.

[...].”

2. Es modifica l'apartat 2 de l'article 106 de la Llei 46/2014, del 18 de desembre, de la successió per causa de mort, el qual queda redactat com segueix:

“Article 106. *Requisits de validesa*

[...]

2. Per a la validesa del testament hològraf s'exigeix:

a) Que estigui escrit i signat de manera autògrafa pel testador amb expressió del lloc i la data de l'atorgament. Si conté paraules ratllades, esmenades, afegides o entre línies, les ha de salvar la persona atorgant amb la seva signatura.

b) Que es presenti davant el notari a fi que sigui adverat i se n'ordini la protocol·lització, mitjançant el procediment de jurisdicció voluntària que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

3. Es modifica l'article 107 de la Llei 46/2014, del 18 de desembre, de la successió per causa de mort, el qual queda redactat com segueix:

“Article 107. *Adveració i caducitat*

1. El notari ha d'adverar el testament hològraf mitjançant la comprovació de la seva autenticitat.

2. Un cop acreditada l'autenticitat del testament, es protocol·litza notarialment en el termini màxim d'un mes.

3. Els testaments hològrafs caduquen si no es presenten per advenir-los en el termini de quatre anys des de la mort del testador.”

4. Es modifica l'article 253 de la Llei 46/2014, del 18 de desembre, de la successió per causa de mort, el qual queda redactat com segueix:

“Article 253. *Atribució expressa en la declaració d'hereus*

Els drets del vidu o del convivent en unió estable de parella en la successió intestada s'han d'atribuir expressament en les declaracions d'hereu intestat. La declaració d'hereus intestats se sol·licita al notari i se substancia mitjançant el procediment de jurisdicció voluntària que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

5. Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 273 de la Llei 46/2014, del 18 de desembre, de la successió per causa de mort, els quals queden redactats com segueix:

“Article 273. *Pagament*

[...]

2. Si opten pel pagament en béns i el legitimari no es conforma amb els que se li pretengui adjudicar, pot recórrer al batlle competent pel torn de jurisdicció voluntària, que ha de decidir d'acord amb l'equitat.

3. En qualsevol cas, el batlle competent pot ordenar que es practiqui una prova pericial per conèixer la qualitat i el valor dels béns que componen l'herència i del lot que es pretengui adjudicar al legitimari.”

Disposició final vint-i-quatrena. Modificació de la Llei d'arbitratge del Principat d'Andorra

1. Es modifica l'apartat 1 de l'article 9 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 9. Òrgans judicials competents per a les funcions d'assistència i supervisió de l'arbitratge

1. Els òrgans judicials competents per a les funcions d'assistència i supervisió de l'arbitratge són els següents:

a) Per al nomenament o la remoció judicial d'àrbitres és competent el batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària.

b) Per a l'assistència judicial en la pràctica de proves és competent el batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària.

c) Per a l'adopció judicial de mesures cautelars és competent el batlle que pertany a la jurisdicció civil i

al qual correspongui per torn, d'acord amb les normes de la Llei del Codi de procediment civil.

d) Per a l'execució forçosa de laudes nacionals i estrangers reconeguts, és competent el batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, d'acord amb les normes de la Llei del Codi de procediment civil, sense perjudici de les competències que té atribuïdes el saig d'acord amb la Llei del Codi de procediment civil i la Llei del saig.

e) Per al reconeixement de laudes o resolucions estrangers i per al coneixement de l'acció d'anul·lació del laude és competent la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

[...].”

2. Es modifica l'article 11 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 11. *Conveni d'arbitratge i demanda quant al fons*

1. Els batlles i tribunals, quan se'ls sotmeti una controvèrsia sobre un assumpte que és objecte d'un conveni d'arbitratge, es declaren incompetents i remeten les parts a l'arbitratge si ho sol·licita qualsevol de les parts, com a molt tard en el moment de presentar el primer escrit sobre el fons de la controvèrsia, llevat que es comprovi que el conveni és nul, ineficax o d'impossible execució.

2. Si s'ha iniciat l'acció a la qual es refereix l'apartat 1, es poden iniciar o prosseguir les actuacions arbitrals i dictar un laude mentre la qüestió estigui pendent davant la jurisdicció civil competent.”

3. Es modifica l'article 12 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 12. *Conveni d'arbitratge i adopció de mesures cautelars*

Si les parts sol·liciten al batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn, amb anterioritat a les actuacions arbitrals o durant la seva tramitació, l'adopció de mesures cautelars, la sol·licitud o la concessió de les mesures no afecta l'existència i la validesa del conveni d'arbitratge.”

4. Es modifiquen els apartats 2, 3 i 4 de l'article 17 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 17. *Nomenament dels àrbitres*

[...]

2. A falta d'aquest acord:

a) En l'arbitratge amb junta arbitral composta per un àrbitre únic, si les parts no es posen d'acord sobre l'àrbitre, aquest àrbitre és nomenat, a instància de

part, per la institució arbitral nomenada per les parts i, si no se n'hagués nomenat cap, pel batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària, en el termini màxim d'un mes.

b) En l'arbitratge amb junta arbitral integrada per tres àrbitres, cada part nomena un àrbitre i els dos àrbitres designats nomenen el tercer àrbitre, que actua com a president de la junta arbitral; si una part no nomena l'àrbitre dins els trenta dies següents a la notificació del requeriment fefaent en aquest sentit de l'altra part, o si els dos àrbitres no es posen d'acord sobre el tercer àrbitre dins els trenta dies següents a l'acceptació del seu nomenament, el nomenament es fa, a instància de part, per la institució arbitral nomenada per les parts i, si no se n'hagués nomenat cap, pel batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària, en el termini màxim d'un mes.

3. Quan en un procediment de nomenament d'àrbitres convingut per les parts,

a) una part no actuï segons el que disposa aquest procediment, o

b) les parts o els dos àrbitres no puguin arribar a un acord de conformitat amb el procediment mencionat, o

c) un tercer, inclosa una institució, no compleixi una funció que se li confereix en aquest procediment, qualsevol de les parts pot sol·licitar al batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària que adopti les mesures necessàries per tal que el nomenament dels àrbitres es faci efectiu, llevat que l'acord sobre el procediment de nomenament prevegi altres mitjans per aconseguir-ho.

Aquesta sol·licitud pot consistir tan sols a suplir allò que impedeix continuar amb el procediment de nomenament de l'àrbitre o àrbitres convingut per les parts, com també a peticionar el nomenament judicial directe de l'àrbitre o els àrbitres, tenint en compte els requisits previs establerts per les parts.

4. Quan el nomenament dels àrbitres correspongui al batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària, confecciona una llista amb tres noms per cada àrbitre que hagi de ser escollit i tria els noms per sorteig. Ha de tenir necessàriament en compte les condicions requerides per ser àrbitre d'una junta arbitral convingudes per les parts, i si no se n'haguessin convingut, les previstes a la Llei, i ha de prendre les mesures que garanteixin la independència, la imparcialitat i la disponibilitat dels integrants de les llistes.

[...].”

5. Es modifica l'apartat 2 de l'article 18 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del

Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 18. *Nomenament d'àrbitres en procediments amb pluralitat de parts i adhesió d'un tercer al procediment arbitral*

[...]

2. Si la designació d'àrbitres correspon a la institució arbitral nomenada o al batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària, una o l'altre segons escaigui ha de confeccionar una llista de tres noms per cada àrbitre que hagi de ser nomenat. En confeccionar aquesta llista s'ha de tenir en compte els requisits establerts per les parts per seleccionar els àrbitres i prendre les mesures necessàries per garantir-ne la independència i la imparcialitat. Una vegada confeccionada la llista, es nomenen els àrbitres mitjançant sorteig.

[...].”

6. Es modifica l'apartat 4 de l'article 21 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 21. *Motius i procediment de recusació*

[...]

4. Si la recusació en virtut del procediment acordat per les parts o del procediment descrit en l'apartat 3 no prospera, la part recusant pot fer valdre, si escau, la recusació davant el batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària. La decisió del batlle és inapel·lable.

[...].”

7. Es modifiquen els apartats 2 i 5 de l'article 22 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 22. *Exercici de les funcions arbitrals i remoció dels àrbitres*

[...]

2. Si un àrbitre es veu impedit, *de iure* o *de facto*, d'exercir les seves funcions o les exerceix amb dilacions injustificades, el seu mandat cessa si renuncia al càrrec o si les parts n'acorden la remoció en qualsevol moment. En cas contrari, si hi ha desacord respecte a qualsevol dels motius de remoció, qualsevol de les parts pot sol·licitar al batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària que decideixi sobre la terminació del mandat. La decisió del batlle és inapel·lable.

[...]

5. La institució arbitral i, si de cas hi manca, el batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària poden igualment decidir la revocació del

nomenament de tots o un dels àrbitres, a instància d'una de les parts, després d'haver escoltat l'àrbitre afectat, posat cas que hi hagi dubtes justificats sobre la independència o la imparcialitat dels àrbitres o de les condicions requerides per a ells en el conveni d'arbitratge, o incapacitat física o mental dels àrbitres o deficiències greus en la conducció del procediment arbitral. Els àrbitres poden continuar el procediment i dictar el laude mentre el procediment de revocació estigui pendent.”

8. Es modifica l'article 38 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 38. *Mesures cautelars dictades per la jurisdicció civil*

1. El conveni d'arbitratge no impedeix a les parts, amb anterioritat a les actuacions arbitrals o durant la seva tramitació, sol·licitar al batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn l'adopció de mesures cautelars, ni a aquest batlle el fet de concedir-ne. Ni la sol·licitud ni l'adopció d'aquestes mesures no afecta l'eficàcia del conveni d'arbitratge.

2. El batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn té la mateixa competència per adoptar mesures cautelars al servei d'actuacions arbitrals, amb independència del fet que aquestes actuacions se substanciïn o no al país de la seva jurisdicció, que la competència que té al servei d'actuacions judicials. El batlle exerceix la seva competència d'acord amb les normes de la Llei del Codi de procediment civil.”

9. Es modifica l'article 48 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 48. *Assistència judicial en la pràctica de proves*

1. La junta arbitral o qualsevol de les parts, amb l'aprovació de la junta arbitral, pot demanar l'assistència del batlle al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària per practicar proves. El batlle pot atendre aquesta sol·licitud dins de l'àmbit de la seva competència i de conformitat amb les normes sobre mitjans de prova que estableix la Llei del Codi de procediment civil.

2. L'assistència judicial pot consistir en la pràctica de la prova davant del propi batlle i sota la seva exclusiva direcció, o en l'adopció de les mesures necessàries perquè la prova pugui ser practicada davant la junta arbitral.

3. En tots dos supòsits, el batlle lliura a la persona sol·licitant testimoni que doni fe de les actuacions practicades.”

10. Es modifica l'article 60 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 60. *Suspensió, arxivament i continuació de l'execució en cas d'exercici de l'acció d'anul·lació del laude*

1. El laude és executable encara que s'hagi exercit l'acció d'anul·lació en contra. No obstant això, l'executat pot sol·licitar al batlle que pertany a la jurisdicció civil i al qual correspongui per torn la suspensió de l'execució, sempre que ofereixi una caució pel valor de la condemna més els danys i perjudicis que puguin derivar-se de la demora en l'execució del laude. La caució pot constituir-se en qualsevol de les formes previstes a la Llei del Codi de procediment civil. Un cop presentada la sol·licitud de suspensió, el batlle, després d'escoltar l'executant, resol sobre la suspensió sol·licitada. Contra aquesta resolució no es pot interposar cap recurs.

2. Quan consti al batlle la desestimació de l'acció d'anul·lació, aixeca la suspensió i ordena que continuï l'execució del laude, sense perjudici del dret de l'executant a sol·licitar, si escau, una indemnització dels danys i perjudicis causats per la demora en l'execució, de conformitat amb les normes sobre l'incident d'execució que regula la Llei del Codi de procediment civil. Si consta al batlle l'estimació de l'acció d'anul·lació, archiva definitivament l'execució amb els efectes previstos a la normativa civil.”

11. Es modifica l'apartat 3 de l'article 62 de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 62. *Disposicions de caràcter general*

[...]

3. Els òrgans judicials a què fa referència l'article 9 tenen les facultats d'assistència i supervisió que s'hi estableixen, sempre que:

a) l'arbitratge es dugui a terme al Principat d'Andorra, o

b) les parts acordin sotmetre l'arbitratge a les lleis de procediment andorranes, o

c) les parts confereixin expressament competència a la jurisdicció estatal andorrana per conèixer les controvèrsies relatives al procediment andorrà, o

d) una de les parts estigui exposada a un risc de denegació de justícia.

[...].”

Disposició final vint-i-cinquena. Modificació de la Llei de l'exercici de la professió

d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra

1. Es modifiquen la lletra b) de l'apartat 2 i la lletra f) de l'apartat 4 de l'article 7 de la Llei 48/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, les quals queden redactades com segueix:

“Article 7. *Requisits per a la col·legiació*

[...]

2.

[...]

b) Estar en possessió d'un títol de nivell 4 del Marc andorrà de titulacions d'ensenyament superior en l'àmbit del dret, lliurat o reconegut pel Govern.

[...]

4.

[...]

f) Haver estat admès a actuar davant els tribunals andorrans, segons disposa la Llei qualificada de la Justícia.

[...].”

2. Es modifica l'apartat 1 de la disposició transitòria segona de la Llei 48/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Disposició transitòria segona

1. Queden eximides de l'obtenció del certificat d'aptitud per a l'exercici de la professió d'advocat a què es refereix l'article 7, apartat 4, lletra e d'aquesta Llei les persones que hagin exercit, amb anterioritat a la seva col·legiació com a membres exercents, els càrrecs o les funcions de magistrat, batlle, fiscal general, fiscal adjunt, secretari judicial, saig, notari o lletrat adscrit als gabinets jurídics del Consell General, del Govern, dels comuns o de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, així com les persones que hagin estat donades d'alta com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

[...].”

3. S'afegeix una nova Disposició transitòria tercera a la Llei 48/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, la qual queda redactada com segueix:

“Disposició transitòria tercera

Les persones que hagin exercit, amb anterioritat a la seva col·legiació com a membres exercents, els càrrecs o les funcions de magistrat, batlle, fiscal general, fiscal adjunt, secretari judicial, notari, saig o

lletrat adscrit als gabinets jurídics del Consell General, del Govern, dels comuns o de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, així com les persones que hagin estat donades d'alta com a membres exercents al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, poden ser admeses al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra com a membres exercents si estan en possessió d'un títol de nivell 2 del Marc andorrà de titulacions d'ensenyament superior en l'àmbit del dret, lliurat o reconegut pel Govern. No obstant això, en el cas dels secretaris judicials i els lletrats adscrits als gabinets jurídics esmentats anteriorment, cal que acreditin que han exercit aquesta funció durant quatre anys com a mínim.”

Disposició final vint-i-sisena. Modificació de la Llei del notariat

1. Es modifica la lletra c) de l'apartat 1 de l'article 2 de la Llei 11/2017, del 25 de maig, del notariat, la qual queda redactada com segueix:

“Article 2. *Funcions*

1. Els notaris exerceixen les funcions següents:

[...]

c) Les altres funcions que els atribueixi la normativa aplicable i, en concret, la Llei del Codi de procediment civil.

[...].”

2. Es modifica l'apartat 3 de l'article 3 de la Llei 11/2017, del 25 de maig, del notariat, el qual queda redactat com segueix:

“Article 3. *Àmbit d'actuació i obligatorietat del servei*

[...]

3 bis. La negativa dels notaris de prestar els seus serveis sense causa justificada, o la realització per part seva d'actes contraris a les lleis aplicables, dona dret a la persona interessada a formular una demanda de responsabilitat i reclamació pels danys i perjudicis davant la jurisdicció civil competent.

Igualment, la persona que es consideri perjudicada pel refús esmentat pot sol·licitar, amb caràcter d'urgència, una declaració judicial que obligui el notari a prestar els serveis en relació amb els quals ha estat requerit. Aquesta demanda s'ha d'adreçar a la Secció Administrativa de la Batllia, per tal que se n'atribueixi el coneixement al batlle o al tribunal a qui correspongui per torn. L'òrgan jurisdiccional competent ha d'escoltar el saig interessat en el termini de cinc dies hàbils a comptar de la presentació de la demanda, i, dins els cinc dies hàbils següents, dicta un aute en què resol la controvèrsia. Contra aquest aute no es pot interposar cap recurs.

[...].”

3. Es modifica l'apartat 4 de l'article 5 de la Llei 11/2017, del 25 de maig, del notariat, el qual queda redactat com segueix:

“Article 5. *Honoraris i despeses*

[...]

4. Els honoraris dels notaris i les despeses que dimanen de l'exercici de les seves funcions, en cas que no s'ajustin als barems o a les normes vigents i aplicables, es poden impugnar davant el secretari judicial adscrit o que forma part del tribunal de la Secció Administrativa al qual correspongui per torn, d'acord amb el procediment d'impugnació de la taxació de les costes processals que regula la Llei del Codi de procediment civil.”

Disposició final vint-i-setena. Qualificació de la Llei

Els apartats 3 i 4 de l'article 11; l'apartat 2 de l'article 70; l'apartat 1 de l'article 225; l'apartat 2 de l'article 282; la lletra *b* de l'apartat 2 de l'article 408; els apartats 1 i 3 de l'article 410; l'apartat 1 de l'article 411; l'apartat 14 de la disposició derogatòria, que deroga l'article 15 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993; l'apartat 15 de la disposició derogatòria, que deroga l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993; l'apartat 17 de la disposició derogatòria, que deroga l'apartat 2 de l'article 51, els articles 59, 61 a 66, i les disposicions addicionals primera i segona de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1996; l'apartat 18 de la disposició derogatòria, que deroga l'article 8 i l'article 10 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998; l'apartat 22 de la disposició derogatòria, que deroga els articles 2, 3, 4, 5 i 6 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars; la disposició final tercera, que modifica els articles 6, 8, 14, 16, 18, 19, 34, 41, 49 i 50, l'apartat 2 de l'article 52, l'apartat 2 de l'article 56, l'apartat 2 de l'article 58, els articles 59, 60, 61, 70, 73 a 75, 79, 81, 82, 85 i 87, els apartats 3 i 4 de l'article 89 i els articles 97, 98 i 102, i que afegeix vuit nous articles 8 *bis*, 46 *ter*, 79 *bis*, 81 *bis*, 81 *ter*, 81 *quater*, 85 *bis* i 85 *ter* a la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993; la disposició final quarta, que modifica els articles 86 a 88, l'apartat 1 de l'article 89 i els articles 90, 92 i 93, i que afegeix un nou article 42 *bis* a la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993; la disposició final setena, que modifica els articles 20, 40 i 41, el número 1.1 de l'apartat 1 de l'article 43, els articles 47 a 49, 52 i 55, l'apartat 1 de l'article 57, l'apartat 1 de l'article 58 i l'article 60 de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995; la disposició final vuitena, que afegeix una disposició

final primera i renumera la disposició final de la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat, del 21 de març de 1996; la disposició final onzena, que modifica l'enunciat del capítol III del títol preliminar i els articles 7, 9, 11 i 12 de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998; la disposició final dissetena, que modifica l'intítulat de la Llei, del títol I i del capítol I del títol I, els articles 1 i 7 a 10, l'apartat 2 de l'article 12, l'article 18, les lletres *b* i *c* de l'article 24, l'article 25, l'apartat 1 de l'article 27, l'apartat 1 de l'article 31, l'apartat 1 de l'article 32, l'article 33, l'apartat 2 de l'article 37, els articles 41 i 44, la lletra *b* de l'article 53, l'apartat 1 de l'article 58, l'article 59 i els apartats 1 i 2 de l'article 65 de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i la disposició final divuitena, que modifica l'apartat 5 de l'article 17 i l'article 25 de la Llei 4/2005, del 21 de febrer, qualificada de les unions estables de parella, tenen caràcter de llei qualificada. La resta de les disposicions d'aquesta Llei tenen caràcter de llei ordinària.

Disposició final vint-i-vuitena. Publicació de textos consolidats

S'encomana al Govern que en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el text consolidat de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989; de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993; de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993; de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993; de la Llei de marques, de l'11 de maig de 1995; de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995; de la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat, del 21 de març de 1996; de la Llei del Registre Civil, de l'11 de juliol de 1996; de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996; de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998; de la Llei sobre drets d'autor i drets veïns, del 10 de juny de 1999; de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999; de la Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra, SA, del 13 d'abril del 2000; de la Llei de taxes judicials, del 22 de juny del 2000; de la Llei 12/2004, del 30 de juny, de propietat horitzontal; de la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars; de la Llei 4/2005, del 21 de febrer, qualificada de les unions estables de parella; de la Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals; de la Llei 26/2014, del 30

d'octubre, de patents; de la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig; de la Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'embargament; de la Llei 46/2014, del 18 de desembre, de la successió per causa de mort; de la Llei 47/2014, del 18 de desembre, d'arbitratge del Principat d'Andorra; de la Llei 48/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, i de la Llei 11/2017, del 25 de maig, del notariat, que inclogui les modificacions introduïdes fins ara en aquestes vint-i-cinc lleis.

Disposició final vint-i-novena. Entrada en vigor de la Llei

Aquesta Llei entrarà en vigor l'1 de setembre del 2019, a excepció de:

a) La disposició transitòria quarta relativa a les normes aplicables en relació amb les disposicions finals tercera i desena; l'apartat 15 de la disposició derogatòria, que deroga l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993; l'apartat 16 de la disposició derogatòria, només pel que fa a la derogació de l'article 17 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993; els apartats 1, 3, 8 a 10, 15, i 23 a 33 de la disposició final tercera, que modifiquen els articles 6, 34 i 41, l'apartat 2 de l'article 58, i els articles 79, 81, 82, 85 i 87, i afegeixen els articles 8 *bis*, 46 *ter*, 79 *bis*, 81 *bis*, 81 *ter*, 81 *quater*, 85 *bis* i 85 *ter* a la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993; els apartats 1 a 8 de la disposició final quarta, que modifiquen els articles 86 a 88, l'apartat 1 de l'article 89, i els articles 90, 92 i 93, i afegeixen l'article 42 *bis* a la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, del 3 de setembre de 1993; els apartats 1 a 6 de la disposició final cinquena, que modifiquen els articles 15, 16 i 18 *bis* i l'enunciat de la secció tercera del capítol segon, i afegeixen els articles 18 *ter* i 18 *quater* a la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993; els apartats 2 a 11 de la disposició final desena, que modifiquen l'apartat 3 de l'article 14, els articles 24, 25 i 28, l'apartat 2 de l'article 29, i l'article 30, i afegeixen els articles 24 *bis*, 30 *bis*, 30 *ter* i 30 *quater* a la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996, i la disposició final vint-i-cinquena que modifica la Llei 48/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, que entraran en vigor l'endemà del dia en què aquesta llei es publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

b) L'apartat 11 de la disposició final tercera, que modifica l'article 49 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, només pel que fa a l'apartat 4 de l'article 49 esmentat; l'apartat 12 de la disposició final tercera, que modifica l'article 50 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, només pel que fa a l'apartat 5 de l'article 50 esmentat; l'apartat 13 de la disposició final tercera, que modifica l'apartat 2 de l'article 52 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993; l'apartat 14 de la disposició final tercera, que modifica l'apartat 2 de l'article 56 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i la disposició final vuitena, que afegeix una disposició final primera i renumera com a disposició final segona la disposició final de la Llei qualificada de l'adopció de les altres formes de protecció del menor desemparat, del 21 de març de 1996, que entraran en vigor quan ho faci la Llei qualificada de la responsabilitat penal de les persones menors d'edat.

En els termes precedents es formula l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior que, d'acord amb l'article 100.1 del Reglament del Consell General, es tramet al M. I. Sr. Síndic General, als efectes escaients.

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
Vicepresident de la Comissió Legislativa d'Interior

M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
Presidenta de la Comissió Legislativa d'Interior